

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Government

Broj: 02-05-43114-5/19
Sarajevo, 19.12.2019. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/14 – Novi prečišćeni tekst i 37/14 – Ispravka), Vlada Kantona Sarajevo na **51. sjednici održanoj 19.12.2019. godine**, donijela je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se Prijedlog odluke o proširenju djelatnosti Javne ustanove Srednje medicinske škole – Jezero Sarajevo na djelatnost formalnog i neformalnog obrazovanja odraslih.
2. Odluka iz tačke 1. ovog Zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo na nadležno odlučivanje.

PREMIJER

Edin Forto

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo
2. Skupština Kantona Sarajevo
3. Zamjenica predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo, gđa. Danijela Kristić
4. Premijer Kantona Sarajevo
5. Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade
6. Evidencija
7. A r h i v a

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: vlada@vlada.ks.gov.ba
Tel: + 387(0)33 562-068, 562-070
Fax: + 387(0)33 562-211
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Na osnovu člana 12. tačka b. Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 1/96, 2/96, 3/96, 16/97 (Amendmani I-XIII), 14/00 (Amendmani XIV-XV), 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), člana 14. Zakona o ustanovama ("Službeni list R BiH", broj: 6/92, 8/93 i 13/94), člana 26. i člana 28. stav (2) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i broj: 37/14 - Ispravka) i članova 14. i 21. Zakona o obrazovanju odraslih ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 40/15), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana _____ godine, donijela je

ODLUKU

O PROŠIRENJU DJELATNOSTI JAVNE USTANOVE SREDNJE MEDICINSKE ŠKOLE – JEZERO SARAJEVO NA DJELATNOST OBRAZOVANJA ODRASLIH

Član 1.

Skupština Kantona Sarajevo, kao osnivač proširuje djelatnost Javne ustanove Srednje medicinske škole – Jezero Sarajevo, na djelatnost obrazovanja odraslih.

Član 2.

Sjedište Javne ustanove Srednje medicinske škole – Jezero Sarajevo je u Sarajevu, na adresi Patriotske lige br. 67a, Općina Centar Sarajevo.

Član 3.

Škola zadržava postojeći naziv - Javna ustanova Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo, s tim da će biti registrirana i za obavljanje djelatnosti formalnog i neformalnog obrazovanja odraslih.

Član 4.

(1) Obrazovanje odraslih u školi traje u skladu sa programima za obrazovanje odraslih.
(2) Nakon upisa u Registar organizatora obrazovanja odraslih koji se vodi u Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, škola će realizirati programe formalnog i neformalnog obrazovanja odraslih po izvršenoj akreditaciji programa.

Član 5.

Sredstva za realizaciju programa obrazovanja odraslih će se obezbjeđivati od uplata polaznika programa.

Član 6.

Nakon završenog programa, polaznicima se izdaju javno važeće isprave.

Član 7.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

Broj: _____

Sarajevo, _____ 2019. godine

**PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

Elmedin Konaković

OBRAZLOŽENJE

(SKUPŠTINA)

I - PRAVNI OSNOV

1. Član 12. tačka b. i člana 18. tačka b. Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 1/96, 2/96, 3/96, 16/97 (Amandmani 1-XIII), 14/00 (Amandmani XIV-XV) i 4/01, 28/04 i 6/13)
2. Član 14. Zakona o ustanovama ("Službeni list Republike Bosne i Hercegovine", broj: 6/92, 8/93 i 13/94)
3. Član 26. i 28. stav (2) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i broj: 37/14 - Ispravka)
4. Član 14. i član 21. stav (2) Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 40/15)

II - RAZLOZI DONOŠENJA

Javna ustanova Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo, sa sjedištem u Sarajevu na adresi ulica Patriotske lige broj 67a, Općina Centar Sarajevo je 30.10.2019. godine Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo podnijela Zahtjev za razmatranje Elaborata o opravdanosti osnivanja pravnog subjekta za obrazovanje odraslih, ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa obrazovanja odraslih, te upisa Javne ustanove Srednje medicinske škole – Jezero Sarajevo u Registar Organizatora obrazovanja odraslih.

Ministarstvo za obrazovanje nauku i mlade Kantona Sarajevo je Rješenjem br. 11/04-38-39158/19 od 5.11.2019. godine formiralo Ekspertnu komisiju čiji je zadatak bio da razmotri zahtjev i Elaborat, te da dadne stručno mišljenje o društvenoj opravdanosti za osnivanje, rad i statusne promjene pravnog subjekta za formalno i neformalno obrazovanje odraslih – Javne ustanove Srednje medicinske škole – Jezero Sarajevo u skladu sa Zakonom i Odlukom o standardima i normativima za obrazovanje odraslih.

Ekspertna komisija je nakon izučavanja i razmatranja Elaborata dala Stručno mišljenje o društvenoj opravdanosti osnivanja pravnog subjekta za formalno i neformalno obrazovanje odraslih - JU Srednje medicinske škole – Jezero Sarajevo.

U Zaključku Ekspertne komisije je istaknuto da je Elaboratom potvrđena društvena opravdanost osnivanja pravnog subjekta za formalno i neformalno obrazovanje odraslih - JU Srednje medicinske škole – Jezero Sarajevo.

Prostorni uvjeti podnosioca zahtjeva su u skladu sa Odlukom o standardima i normativima za realizaciju programa za obrazovanje odraslih.

JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo ima nastavnike koji su individualno i u grupama sticali znanja o radu sa odraslim osobama (andragoška znanja) kroz dugogodišnje vanredno školovanje odraslih osoba za sticanje kvalifikacija, prekvalifikacija i dokvalifikacija.

Imajući u vidu činjenicu da se radi o proširenju djelatnosti već registrirane javne ustanove, osim odobravanja elaborata i utvrđivanja društvene opravdanosti za osnivanje, rad i statusne promjene, nakon donošenja Zaključka Vlade Kantona Sarajevo, bilo je neophodno shodno Zakonu o ustanovama, pripremiti prijedlog odluke o proširenju djelatnosti, koju će donijeti Skupština Kantona Sarajevo u svojstvu osnivača.

III - POTREBNA FINANSIJSKA SREDSTVA

Za osnivanje, rad i statusne promjene pravnog subjekta za formalno obrazovanje odraslih – JU Srednje medicinske škole – Jezero Sarajevo nisu potrebna nikakva finansijska sredstva, s obzirom da se radi o javnoj ustanovi koja je registrirana za obavljanje djelatnosti srednjeg obrazovanja u Kantonu Sarajevo.

Sredstva za realizaciju programa obrazovanja odraslih će se obezbjeđivati od uplata polaznika programa, iz čega proizilazi da ne može negativno utjecati na Budžet Kantona Sarajevo.

Na osnovu navedenog, Vlada Kantona Sarajevo je donijela Odluku o davanju prethodne saglasnosti za obavljanje djelatnosti obrazovanja odraslih i pokretanje procedure za proširenje djelatnosti Javne ustanove Srednje medicinske škole – Jezero Sarajevo.

Shodno navedenom, Vlada Kantona Sarajevo predlaže da Skupština Kantona Sarajevo donese Odluku kako je predloženo.

Prilozi:

1. Zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti Vlade Kantona Sarajevo za osnivanje pravnog subjekta - ustanove za obrazovanje odraslih;
2. Odluka o osnivanju organizatora obrazovanja odraslih;
3. Elaborat o opravdanosti osnivanja Organizatora obrazovanja odraslih;
4. Završni izvještaj sa Stručnim mišljenjem Ekspertne komisije;
5. Izvod iz Zakona o obrazovanju odraslih;
6. Izvod iz Zakona o ustanovama;
7. Izvod iz Zakona o Vladi Kantona Sarajevo.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo

JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo
Patriotske lige 67a, 71000 Sarajevo,
Tel : 00387 33 44 39 87, Tel.fax : 00387 33 22 56 25;
e-mail: ssmsta@bih.net.ba, www.smsjezero.edu.ba

Broj: 02-7-1781/19
Sarajevo, 30.10.2019. godine

KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade
Ul. Reisa Džemaludina Čauševića 1
71 000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO

PRIMLJENO:	31-10-2019		
Organizaciona jedinica		Broj	Priloga
11	38	39158	

PREDMET: Zahtjev

Cijenjeni,

Obraćamo Vam se sa Zahtjevom za razmatranje Elaborata o opravdanosti osnivanja pravnog subjekta za obrazovanje odraslih, te za davanje stručnog mišljenja o društvenoj opravdanosti za osnivanje, rad i statusne promjene pravnog subjekta za formalno obrazovanje odraslih JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo.

S poštovanjem,

Prilog:

- 1) Odluka o osnivanju organizatora obrazovanja odraslih
- 2) Elaborat o opravdanosti osnivanja pravnog subjekta za obrazovanje odraslih

Direktor

Kulić dr. Jasminka

Dostaviti:

1. KANTON SARAJEVO
- Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade
2. Arhiva.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo

JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo
Patriotske lige 67a, 71000 Sarajevo,
Tel : 00387 33 44 39 87, Tel.fax : 00387 33 22 56 25;
e-mail: ssmstsa@bih.net.ba, www.smsjezero.edu.ba

Broj: 01-1-1210/2019
Sarajevo, 05.07.2019. godine

Na osnovu člana 143. Zakona o srednjem obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 23/17), člana 157. Pravila Škole, a u vezi sa članom 13, 14. i 16. Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 40/15), Školski odbor JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo na 13. sjednici održanoj dana 05.07.2019. godine *donosi*

ODLUKU

o osnivanju organizatora obrazovanja odraslih

I

Ovom odlukom osniva se organizator obrazovanja odraslih.

II

Osnivač organizatora obrazovanja odraslih je Javna ustanova Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo sa sjedištem u Sarajevu, ulica Patriotske lige 67a.

III

Organizator obrazovanja odraslih se osniva za realiziranje programa za formalno i neformalno obrazovanje.

IV

Organizator obrazovanja odraslih po obliku organizovanja je Javna ustanova, te će se finansiranje iste vršiti iz sredstava – uplata polaznika, donacija, projekata i drugih izvora u skladu sa Planom obrazovanja.

V

Škola kao organizator obrazovanja odraslih, obrazovanje će realizirati u skladu sa Nastavnim planovima i programima u okviru djelatnosti za koje je registrirana (na osnovu Rješenja o upisu u Registar srednjih škola Kantona Sarajevo) i nastavnih planova i programa o neformalnim programima obrazovanja odraslih koji će se dostaviti uz elaborate o opravdanosti osnivanja.

VI

Nastavnici i predavači koji su kvalificirani za realizaciju-provođenje planirane nastave su radnici Škole sa dužim radnim iskustvom na navedenim poslovima.

VII

Organizator obrazovanja odraslih će za potrebe predmetnog obrazovanja koristiti profesore sa andragoškim iskustvom u radu, školsku zgradu i učionice i posebno opremljene kabinete.

VIII

- (1) Lice koje predstavlja i zastupa organizatora obrazovanja odraslih je direktor Škole.
- (2) Direktor Škole posjeduje ovlaštenja u okviru registrirane djelatnosti, upisanih u registar nadležnog suda.
- (3) Direktor u okviru ovlaštenja definisanih odredbama Zakona o obrazovanju odraslih i drugim podzakonskim aktima kojima se uređuje djelatnost srednjeg obrazovanja, organizira i rukovodi odgojno – obrazovnim radom.
- (4) Direktor obavlja sljedeće poslove, kao organizator obrazovanja odraslih:
 - a) odgovoran je za zakonitost rada i stručni rad Škole,
 - b) utvrđuje raspored andragoških radnika i drugih radnika Škole na određene poslove,
 - c) vodi posebnu andragošku dokumentaciju i evidenciju,
 - d) potpisuje svjedodžbe, diplome i druge akte u Školi,
 - e) vrši i druge poslove utvrđene relevantnim propisima koje donosi Ministar.

IX

Organizator obrazovanja odraslih će u roku od tri (3) mjeseca od dana registriranja donijeti potrebne propise i riješiti druga pitanja od značaja za rad organizatora obrazovanja.

X

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e:

U skladu sa odredbama Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 40/15) definisan je postupak osnivanja i rada institucija za obrazovanje odraslih. U skladu sa odredbama člana 16. Zakona o obrazovanju odraslih Javna ustanova Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo, kao škola koja je u svom dosadašnjem radu obrazovala vanredne učenike, pristupila je aktivnostima u vezi sa registracijom Škole za djelatnost obrazovanja odraslih. Na osnovu naprijed navedenog donesena je odluka kao u izreci.

Pređsjednik Školskog odbora:

Edina dr. Alimjanović Tepić

Dostaviti:

1. Direktor Škole,
2. Oglasna ploča Škole,
3. Arhiva.

OBRAZOVANJE ODRASLIH

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo

E L A B O R A T

o opravdanosti osnivanja Organizatora obrazovanja odraslih u okviru JU
Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo

SADRŽAJ:

1. Podaci o osnivaču i ustanovi, sjedište, ciljevi i naziv ustanove.....	3
2. Ciljevi.....	4
3. Vrste programa za obrazovanje odraslih, dužina trajanja obrazovanja, nastavni plan i program, profil i stepen stručne sprema koji se stiče po završetku obrazovanja.....	4
3.1. Programi formalnog obrazovanja.....	4
3.2. Programi neformalnog obrazovanja.....	8
4. Nastavni planovi i programi.....	19
5. Opći i posebni uvjeti utvrđeni standardima i normativima za realizaciju programa obrazovanja odraslih.....	74
5.1. Prostorni i materijalni standardi.....	74
5.2. Kadrovski standardi.....	74
5.3. Tehničko – higijenski standardi.....	75
6. Način obezbjeđivanja finansijskih sredstava.....	75
7. Osnovni podaci o prostoru za izvođenje nastave.....	76
8. Podaci o kadrovskim uvjetima.....	81

Propisi:

- Zakon o obrazovanju odraslih u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 40/15).
- Odluka o standardima i normativima za realizaciju programa za obrazovanje odraslih („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 32/16).
- Zakon o srednjem obrazovanju Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 23/10).
- Uredba sa zakonskom snagom o ustanovama („Službeni glasnik BiH“, broj: 6/92, 8/93, 13/94).
- Pravilnik o postupku utvrđivanja uslova i o sadržaju i načinu vođenja Registra srednjih škola sa područja Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 18/98).
- Pravila JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo.
- Odluka o usvajanju principa i standarda u oblasti obrazovanja odraslih u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14).
- Pedagoški standardi i normativi za srednje obrazovanje („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 23/10).

OBRAZOVANJE ODRASLIH

1. Podaci o osnivaču i ustanovi, sjedište i naziv ustanove

Razvojni put JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo započinje 26. septembra 1946. godine kada je Narodna skupština Narodne Republike Bosne i Hercegovine donijela Zakon o školi za babice. U toku bogate pedagoške historije, Škola je mijenjala nazive i pravne statute, ali je sve vrijeme bila mjesto u kojem su se obrazovali medicinski kadrovi.

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu br. 065-0-Reg-09-003257 od 21.4.2010. godine naša je škola preregistrirana u JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo u kojoj se obrazuju učenici za sljedeća zanimanja:

- 1) Akušersko-ginekološka sestra-tehničar,
- 2) Pedijatrijska sestra-tehničar,
- 3) Fizioterapeutski tehničar,
- 4) Psiho-gerijatrijska sestra-tehničar

Sjedište: Ulica Patriotske lige 67a, Sarajevo

Tel.: 033 443 987

Fax : 033 225 625

e-mail: ssmsta@bih.net.ba

web: www.smsjezero.edu.ba

JU Srednja medicinska škola - Jezero Sarajevo je upisana u Registar srednjih škola pod rednim brojem 13 na strani 13. od 26.4.2010. godine, koji vodi Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade KS.

Direktor škole: dr. Jasminka Kulić

2. Ciljevi

Obrazovanje odraslih se organizirata i provodi sa sljedećim ciljevima:

- povećanje vrijednosti ljudskog kapitala u BiH, kroz poboljšanje obrazovne i kvalifikacione strukture stanovništva u BiH;
- izgradnja društvenog ambijenta za održivi društveno-ekonomski razvoj društva;
- postizanje veće zapošljivosti i povećanje profesionalne fleksibilnosti radno aktivnog stanovništva i njegove veće mobilnosti na domaćem i inozemnom tržištu rada;
- unapređenje kvaliteta života, ličnog, porodičnog, socijalnog i prirodnog okruženja;
- omogućavanje daljnjeg obrazovanja i obuke, odnosno mogućnosti dokvalifikacije, prekvalifikacije, specijalizacije i kontinuiranog stručnog usavršavanja tokom cijelog radnog vijeka;
- obrazovanje i sticanje znanja i vještina u skladu sa ličnim sposobnostima, afinitetima i životnom dobi pojedinca;
- omogućavanje formalnog priznavanja i potvrđivanja rezultata prethodnog učenja odnosno stečenih znanja, vještina i sposobnosti, bez obzira na način njihovog sticanja;
- omogućavanje sticanja dodatnih kompetencija u struci;
- zadovoljavanje potreba tržišta rada specifičnim obrazovanim kadrovima;
- omogućavanje sticanja znanja, vještina, sposobnosti i kompetencija koje se ne mogu steći kroz oblike formalnog obrazovanja;

3. Vrste programa za obrazovanje odraslih, dužina trajanja obrazovanja, nastavni plan i program, profil i stepen stručne spreme koji se stiče po završetku obrazovanja

JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo će realizirati programe formalnog i neformalnog obrazovanja odraslih.

3.1. Programi formalnog obrazovanja

- Program za sticanje srednje stručne spreme
- Redovna nastava, i
- Instruktivna i Instruktivno-konsultativna nastava.
 - a. Program prekvalifikacije polaznika (četvrti stepen),
 - Redovna nastava, i
 - Instruktivno-konsultativna nastava.
 - b. Program dokvalifikacije polaznika (četvrti stepen),
 - Redovna nastava, i
 - Instruktivno-konsultativna nastava.

3.1.a. Program za sticanje srednje stručne spreme

Programi formalnog obrazovanja odraslih u JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo

1) Akušersko-ginekološka sestra-tehničar, IV stepen

2) Pedijatrijska sestra-tehničar, IV stepen

3) Fizioterapeutski tehničar, IV stepen

4) Psiho-gerijatrijska sestra-tehničar, IV stepen

JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo, kao organizator obrazovanja odraslih, će u saradnji sa zainteresovanim privrednim subjektima i lokalnom zajednicom izrađivati programe za formalno obrazovanje i učenje za potrebe sticanja srednjeg obrazovanja, programe prekvalifikacije, programe dokvalifikacije, programe specijalističke obuke (usavršavanja) i programe osposobljavanja iz oblasti za koje škola ima kapaciteta i dostavljati ih Ministarstvu za odobravanje.

Posebni, inovativni programi u zavisnosti od zainteresovanih privrednih subjekata će se realizirati u školskim prostorijama, zdravstvenim ustanovama u državnom i privatnom vlasništvu kao i u ostalim privrednim subjektima, što će zavistiti od vrste i složenosti programa.

Redovna nastava

Oblik realizacije nastavnog procesa je redovna nastava koja obuhvata: uvođenje polaznika u obrazovni rad, predavanje određenih nastavnih jedinica – tema, vježbe i praktičnu nastavu, upute za kolektivni, grupni i samostalni rad i samoučenje, grupna nastava. Nastava je prilagođena životnoj dobi polaznika njihovom radnom iskustvu i predznanju. Kako bi polaznici što uspješnije savladali gradivo koje je izloženo u udžbenicima i drugim didaktičkim materijalima, treba da prisustvuju grupnim predavanjima iz svih nastavnih predmeta koje škola organizira. Prilikom redovne nastave, koriste se udžbenici i drugi didaktički materijali koje polaznici dobivaju za svaki nastavni program, odnosno nastavni predmet.

Polaznici se prijavljuju za pohađanje redovne nastave na posebnom obrascu za svaki ispitni rok, za koji prema vlastitoj procjeni ili uz pomoć razrednika procijeni da će u skladu sa svojim obavezama moći da prati nastavu koju škola organizuje. Obrazovanje odraslih u redovnoj nastavi organizira se i izvodi prema nastavnom planu i programu za redovno obrazovanje.

Za realizaciju Programa formalnog obrazovanja koji su identični Nastavnim planovima i programima redovnog obrazovanja nastava se izvodi s manjim brojem časova od fonda časova nastave predviđenih za programe redovnog obrazovanja s tim da taj broj sati ne može biti manji od 50% sati predviđenih nastavnim planom i programom za svaki nastavni predmet. Praktična nastava i vježbe izvode se u fondu sati propisanih nastavnim planom i programom. Polaznik je obavezan prisustvovati redovnoj nastavi o čemu nastavnici vode evidenciju i pišu izvještaje za svaki nastavni predmet. Na osnovu izvještaja nastavnika o pohađanju redovne nastave, direktor škole odobrava polaznicima da pristupe polaganju ispita.

Redovna nastava se održava u prostorima Škole, a polaznici za sva zanimanja praktičnu nastavu obavljaju u školskim kabinetima, zdravstvenim ustanovama u državnom i privatnom vlasništvu kao i u ostalim privrednim subjektima zavisno od programa koji polaznik pohađa. Polaznik na taj način realizira svoje stručno obrazovanje za određeno zanimanje u obimu predviđenom Nastavnim planom i programom za pojedinu vrstu zanimanja.

Instruktivno-konsultativna nastava

Oblik realizacije nastavnog procesa je instruktivna-konsultativna nastava koja obuhvata: uvođenje polaznika u obrazovni rad, predavanje određenih nastavnih jedinica – tema, vježbe i praktičnu nastavu, upute za samostalni rad i samoučenje, grupne i pojedinačne konsultacije. Nastava je prilagođena životnoj dobi polaznika, njihovom radnom iskustvu i predznanju. Kako bi polaznici što uspješnije savladali gradivo koje je izloženo u udžbenicima i drugim didaktičkim materijalima, treba da prisustvuju konsultacijama iz svih nastavnih predmeta koje škola organizira. Prilikom instruktivno - konsultativne nastave, koriste se udžbenici i drugi didaktički materijali koje polaznici dobivaju za svaki nastavni program, odnosno nastavni predmet.

Polaznici prijavljuju instruktivno - konsultativnu nastavu na posebnom obrascu za svaki ispitni rok, za koji prema vlastitoj procjeni ili uz pomoć koordinatora procijeni da će u skladu sa svojim obavezama moći da prati nastavu koju škola organizira.

Instruktivno - konsultativna nastava organizira se i izvodi na osnovu Nastavnog plana i programa kojim su utvrđeni sadržaji, grupne i pojedinačne konsultacije, njihovo trajanje s planom ispitnih rokova te propisani udžbenici ili skripte.

Instruktivno - konsultativna nastava izvodi se s manjim brojem sati od fonda sati nastave predviđenih za programe redovnih učenika s tim da taj broj sati ne može biti manji od 15% sati u redovnoj nastavi. Polaznik je obavezan prisustvovati instruktivno - konsultativnoj nastavi o čemu nastavnici vode evidenciju i pišu izvještaje za svaki nastavni predmet. Na osnovu izvještaja nastavnika o pohađanju instruktivno - konsultativne nastave, direktor škole odobrava polaznicima prisustvo ispitima.

Instruktivno - konsultativna nastava održava se u prostorima Škole, a polaznici za sva zanimanja praktičnu nastavu obavljaju u školskim kabinetima, zdravstvenim ustanovama u državnom i privatnom vlasništvu kao i u ostalim privrednim subjektima. Polaznik na taj način realizira svoje stručno obrazovanje za određeno zanimanje u obimu predviđenom Nastavnim planom i programom za pojedinu vrstu zanimanja. Škola organizira i individualne konsultacije (savjeti, upute stručne osobe), a izvode se uvijek u Školi. Treba razlikovati individualne konsultacije unaprijed planirane za cijelu školsku godinu i individualne konsultacije kojima polaznik može prisustvovati samo nakon dogovora s nastavnikom.

Instruktivna nastava

Instruktivna nastava se organizira i izvodi na osnovu izvedbenog nastavnog plana i programa kojim su utvrđeni sadržaji, njihovo trajanje u skladu sa potrebama realizacije nastavnih planova i programa. Instrukativna nastava podrazumijeva uvođenje polaznika u obrazovni rad, predavanje nastavnih jedinica – tema, vježbe i praktičnu nastavu i upute za samostalno učenje. Kako bi polaznici što uspješnije savladali gradivo treba da prisustvuju instruktivnoj nastavi.

Nastava je prilagođena životnoj dobi polaznika njihovom radnom iskustvu, predznanju i njihovim potrebama.

Instrukativna nastava se može organizovati za manje grupe polaznika i može imati ubrzan tempo, što opet zavisi od interesa grupe i pojedinaca. Ovaj oblik nastave se najčešće organizuje kontinuirano tokom određenog perioda godine, a prema planu i programu.

Instruktivna nastava se za sva zanimanja održava u prostorima Škole, a polaznici za sva zanimanja praktičnu nastavu obavljaju u Školi i u radnim organizacijama shodno zanimanju ili programu za koji se obrazuju. Polaznici na taj način realizuju svoje stručno obrazovanje za određeno zanimanje u obimu predviđenom nastavnim planom i programom za pojedinu vrstu zanimanja.

Škola organizira i individualne konsultacije (neposredno u prostorijama Škole ili putem interneta - direktnom komunikacijom sa instruktorom).

3.1.b. Program prekvalifikacije polaznika (IV stepen)

JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo se registruje za programe prekvalifikacije za stručna zvanja i zanimanja koja su navedena u 3.1.a.

Program prekvalifikacije provodi se na osnovu programa propisanih za redovno obrazovanje, za polaznike sa stečenom stručnom spremom za jedno zanimanje, radi sticanja stručne spreme istog obrazovnog nivoa za novo zanimanje, Nastavničko vijeće utvrđuje program prekvalifikacije i donosi odluku o priznavanju ispita i utvrđivanju razlike predmeta (dopunskih ispita), za polaganje i sticanje novog zanimanja. Polaganje razlike predmeta se može organizovati u jednom ili više ispitnih rokova što zavisi od interesa kandidata a u skladu propisima koje donosi nadležno ministarstvo.

Programom prekvalifikacije iz jednog u drugo stručno područje te za polaznike sa stečenom stručnom spremom trećeg stepena radi sticanja četvrtog stepena složenosti, Nastavničko vijeće utvrđuje sve programske razlike i donosi odluku o priznatim predmetima i utvrđuje obavezu polaganja razlike predmeta (dopunskih ispita).

Odluku o programu prekvalifikacije za svakog polaznika donosi Nastavničko vijeće u skladu sa Pravilima Škole.

U skladu sa potrebama tržišta rada i vremenu brzog napretka u smislu tehničko - tehnološkog razvoja društva, prekvalifikacija ima poseban značaj i važnost. Stoga je danas prekvalifikacija česta pojava u odnosu na ranije vrijeme i neophodno je stvoriti uslove za nesmetanu prohodnost kadrova.

U određenim slučajevima tržište rada prisiljava da se bavimo poslovima za koje nismo kvalifikovani u tim slučajevima prekvalifikacija može označavati prekretnicu u životu i novi početak

3.1.c. Dokvalifikacija polaznika

Organizator obrazovanja odraslih JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo se registrira za programe dokvalifikacije za stručna zvanja i zanimanja koja su navedena u 3.1.a.

Programi dokvalifikacije i procesa sticanja srednje stručne spreme, koje provodimo, namijenjeni su polaznicima koji su završili osnovnu školu ili su prekinuli srednjoškolsko obrazovanje, a koje žele nastaviti u istom ili nekom drugom zanimanju.

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Programi obrazovanja odraslih za sticanje srednje stručne spreme provode se na osnovu programa propisanih za redovno obrazovanje i uz odgovarajuću primjenu odredaba propisa koji regulišu oblast obrazovanja odraslih.

Polazniku koji upisuje program radi nastavka obrazovanja, a na osnovu priložene dokumentacije Nastavničko vijeće Škole donosi Odluku o utvrđivanju dijela programa koji je polaznik već uspješno savladao i dio programa koji je dužan završiti. Polaznici koji su završili samo osnovnu školu upisuju se na razredni ispit i u toku jedne školske godine mogu završiti samo jedan razred, odnosno vrijede pravila koja vrijede i za redovne učenike.

Formiranje Organizatora obrazovanja odraslih u okviru JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo stvara se nova prilika za odrasle koji nisu završili srednju školu, gdje se polaznicima pruža mogućnost da nadoknade propušteno i završe odgovarajuću srednju školu. Naša dosadašnja pozitivna iskustva u radu sa vanrednim učenicima primijenit će se i u budućnosti. Prilagodili smo način rada ustanove s posebnom pažnjom na ovu kategoriju polaznika, s osnovnom idejom da se stvore uvjeti kako bi se motivirale odrasle osobe da završe srednju školu.

Navedene karakteristike polaznika upravo su i dovele do ideje da se njihove potrebe mogu najbolje zadovoljiti kroz proces organiziranja nastave i učenja u popodnevnim satima, kao i da se na ovaj način može podsticati razvoj i dostupnost obrazovanja odraslih, a sve sa ciljem povećanja broja osoba sa završenom srednjom školom.

3.2. Programi neformalnog obrazovanja i stručnog osposobljavanja/usavršavanja

- a. Programi stručnog osposobljavanja/usavršavanja**
- b. Kurs pružanja prve pomoći**
- c. Kurs za trudnice**
- d. Kurs zdrave ishrane**

3.2.a. Programi stručnog osposobljavanja/usavršavanja

Programi stručnog osposobljavanja namijenjeni su polaznicima koji su završili srednju školu. Osposobljavanje je osmišljeno na način da im se omogući sticanje dodatnih znanja, sposobnosti i vještina za rad i tako ih učiniti konkurentnijim na tržištu rada što direktno utiče i na smanjenje broja nezaposlenih osoba.

Na kraju programa osposobljavanja provodi se završna provjera stečenih znanja i vještina pred komisijom koju imenuje Nastavničko vijeće Škole.

JU Srednja medicinska – Jezero Sarajevo organizuje obuku stručnog osposobljavanja/usavršavanja za sljedeća zanimanja:

- **Njegovatelj starijih i nemoćnih osoba,**
- **Maser,**
- **Odgajatelj - dadilja,**
- **Kozmetičar**

3.2.a.1. Njegovatelj starijih i nemoćnih osoba,

Opći podaci o programu

Program osposobljavanja za obavljanje poslova njegovatelja/ice			
RB.	REZULTAT (biti sposoban...)	VJEŠTINE	ZNANJE
1.	prepoznati znakove starosti i starenja i razumjeti najvažnije promjene organizma u procesu starenja	upoznati starost i starenje i razviti vještinu komunikacije sa starim, nemoćnim i bolesnim osobama	građa i funkcija čovjekovog tijela kao cjeline; osnove građe i funkcije čovjekovog tijela i životnih funkcija za vrijeme bolesti; zdravlje, bolest i uzroci; zarazne bolesti, mikroorganizmi-pojam
2.	prepoznati osnovne potrebe korisnika i najčešće promjene u organizmu u procesu starenja; najčešće bolesti starijih ljudi	pružiti emocionalnu podršku starijoj i nemoćnoj osobi; primijeniti osnovne elemente komunikacije (slušanje, brižnost)	osnovne ljudske potrebe - potrebe starijih, nemoćnih i bolesnih osoba; promjene u procesu starenja
3.	komunicirati i pristupiti korisnicima koji imaju posebne potrebe i/ili teškoće u komunikaciji	primijeniti vještinu kulturne komunikacije; razviti humani odnos prema bolesnicima/štićenicima	prepreke u komunikaciji; prepoznati neverbalne poruke u komunikaciji
4.	prepoznati aspekte starenja	pravilno pristupiti starijoj i nemoćnoj osobi kod koje se prepoznaju različiti aspekti starenja	osnovni aspekti starenja (fizički, psihički, pamćenje i zaboravljanje, emocionalni problemi i slično)
5.	znati postupati sa starijim ljudima i sa zaraženim bolesnikom	prepoznati rizik za pad i komplikacije, suzbijati i sprječavati infekcije	najčešće bolesti starijih ljudi i osnove zaraznih bolesti; zadaće njegovatelja u radu s izlučevinama bolesnika/štićenika (iskašljaj, povraćeni sadržaj, mokraća, stolica); upotreba pljuvačnice, bubrežaste zdjelice, posude za nuždu
6.	razviti pozitivne stavove u odnosu na zdravlje, nemoć i bolest	primijeniti mjere za očuvanje zdravlja i prevencije bolesti	faktori koji utiču na zdravlje i pojavu bolesti i/ili nemoći

OBRAZOVANJE ODRASLIH

7.	<p>higijenski održavati bolesničku sobu (okolinu bolesnika, krevet, noćni ormarić, sto za serviranje hrane);</p> <p>osigurati zdravu mikroklimu i okolinu korisnika</p>	<p>primijeniti postupke higijenskog održavanja prostora i osiguranja odgovarajućih mikroklimatskih uslova</p>	<p>izgled i mikroklima; načini osiguranja mikroklimatskih uslova u bolesničkoj sobi i okolini bolesnika/štićenika te razumjeti važnost higijenskog održavanja prostora</p>
8.	<p>spriječiti pojavu infekcija i prepoznati osnovne simptome infekcija;</p> <p>prema uputstvu zdravstvenih radnika brinuti za bolesnike u izolaciji</p>	<p>učestvovati u sprječavanju infekcije i provođenju izolacije bolesnika pod nadzorom zdravstvenih radnika; dezinfikovati pribor za njegu i okoline bolesnika/štićenika (mehanički i kemijski)</p>	<p>pojam infekcije; intrahospitalne infekcije;</p> <p>mjere sprječavanja; mehanička i hemijska dezinfekcija i sredstva za dezinfekciju</p>
9.	<p>namjestiti i presvući korisnikov krevet</p>	<p>pravilno namjestiti i presvući krevet</p>	<p>standardni i specijalni krevet; vrste bolesničkog veša; postupak s čistim i nečistim vešom; razvrstavanje veša, transportna kolica, vreće i postupak sa inficiranim vešom (oznake); pravila namještanja i presvlačenja kreveta s bolesnikom, inkontinentnim bolesnikom/štićenikom</p>
10.	<p>pomagati korisniku pri kretanju ili kretanju uz pomoć pomagala (hodalice, štapovi, štake, sobna kolica, nosila), namještanju u krevetu, promijeniti položaj, prenositi prema procjeni medicinske sestre, sprječavati komplikacije; pomoći pri ustajanju, iskašljanju, vježbanju</p>	<p>pridržavati korisnika pri hodu ili mu dodavati pomagala; pomagati pri korištenju pomagala i invalidskih kolica; pomoći pri promjeni položaja i sprječavanju komplikacija od dugotrajnog ležanja</p>	<p>osnove kretanja starijih i nemoćnih osoba; načini osiguravanja udobnosti položaja; lična pomagala za kretanje; osnove komplikacija dugotrajnog ležanja; antidekubitalna sredstva i pomagala</p>

OBRAZOVANJE ODRASLIH

11.	održavati ličnu higijenu tijela bolesnika/štićenika ili pomagati u održavanju lične higijene; provoditi depedikulaciju	pomagati u održavanju lične higijene (umivanje, pranje, kupanje, pranje kose, zuba, genitalija, pranje ruku prije i poslije obroka i nakon obavljene nužde); pripremati i odlagati pribor za ličnu higijenu, učestvovati u održavanju lične higijene nepokretnih i inkontinentnih bolesnika prema procjeni i nalogu medicinske sestre: higijena zuba i umjetnog zubala; pomoći sestri u njezi nepokretnih korisnika	važnost održavanja lične higijene bolesnika/štićenika; osnove o sredstvima za umivanje, pranje, kupanje i njegu; znati pravila sigurnosti pri umivanju, kupanju, pranju i depedikulaciji
12.	pomagati korisniku pri odijevanju i razodijevanju; odijevati ga	pomoći korisniku pri odijevanju, razodijevanju, obuvanju i skidanju odjeće i obuće	pravila odijevanja i obuvanja
13.	pripremati korisnika za hranjenje i hraniti ga ako nema smetnje gutanja, žvakanja ili disanja	pomagati pri smanjenoj mogućnosti hranjenja, hraniti nepokretne bolesnike/štićenike; pomagati pri uzimanju tekućine	osnove prehrane starijih, bolesnih, pokretnih i nepokretnih korisnika; dnevne potrebe organizma za hranom i tekućinom
14.	voditi korisnike (prema potrebi na toalet), nepokretnima dati posude za nuždu, mijenjati pelene i slično	čistiti i održavati posude za nuždu ili sani-kolica, mijenjati pelene, dezinfikovati prostor; pravilno održavati ličnu higijenu korisnika	osnove o izlučivanju stolice, urina i drugih izlučevina iz organizma-eliminacija
15.	pratiti i prevoziti bolesnika na dijagnostičke pretrage i prenositi materijal u laboratorij	čistiti i održavati posude za nuždu ili sani-kolica, mijenjati pelene, dezinficirati prostor; pravilno održavati ličnu higijenu korisnika	način postupanja i čuvanja materijala za pretrage;
16.	učestvovati u presvlačenju, uređivanju i oblačenju umrlog; primjereno i etično postupati s umrlim	pomagati u poslovima pranja, uređivanja i oblačenja umrle osobe; obavljati pomoćne poslove kod postupka s umrlom osobom i transportom; obavljati postupak sa stvarima umrle osobe i organizovati transport	proces umiranja i osnovni postupci s umrlom osobom

OBRAZOVANJE ODRASLIH

17.	pružiti prvu pomoć	razviti vještine pružanja prve pomoći	osnovna znanja pri pružanju prve pomoći, sadržaj ormarića ili kutije prve pomoći
18.	razviti sposobnost razumijevanja zahtjeva i radnih naloga koje postavlja zdravstveno/medicinsko osoblje	razviti kulturno-higijenske navike, savjesnost, urednost	razlike između poslova pomoćnog osoblja i kompetencija profesionalaca
19.	provoditi mjere zaštite na radu i odabrati odgovarajuću zaštitnu odjeću te alat i pribor	provoditi mjere zaštite na radu i odabrati odgovarajuću zaštitnu odjeću te alat i pribor	mjere zaštite na radu; rad na siguran način; izbor zaštitne odjeće i obuće te odgovarajućih zaštitnih sredstava
20.	raditi na primjeren način u zdravstvenoj ili socijalnoj ustanovi; primijeniti poslovni bonton; uvažavati osnovna prava čovjeka	raditi na primjeren i kulturn način s bolesnikom/štićenikom; lična higijena i izgled njegovatelja/ice; nošenje zaštitne odjeće i pravilna upotreba, čuvanje tajne, ponašanje za vrijeme obavljanja dužnosti	vrste zdravstvenih i socijalnih ustanova; osnove o organizaciji i djelokrugu rada, kućni red i specifičnostima ustanova; definicija etike i obaveza čuvanja tajne

Program, trajanje i nivoi plana i programa obuke:

R.B.	NASTAVNI PREDMETI	T.	VJ / P.N.	UKUPNO
1.	Osnove gerontologije, anatomije i fiziologije	30		30
2.	Njega starijih, nemoćnih i bolesnih osoba	105	59 / 80	244
3.	Zaštita na radu i prva pomoć	10	16 / -	26
4.	Praktična nastava		- / 200	200
5.	Ukupno	145	75 / 280	500

Uvjet za pohađanje:

- završena srednja škola

Nivo obrazovanja:

- osposobljavanje/usavršavanje (verificirani program)

Certifikat po završenom obrazovanju:

- uvjerenje o osposobljenosti kao javni dokument.

3.2.a.2. Maser

Opći podaci o programu

- Cilj ovog programa jeste osposobiti polaznike vještinama osnovnih masažnih tehnika.
- Naučiti masirati lice i tijelo, kao i osnove medicinske masaže.
- Upoznati i s higijenskim uređenjem i dezinfekcijom pribora i alata koji se koriste pri medicinskoj masaži, te s mjerama zaštite kako masera tako i korisnika maserskih usluga.
- Naučiti osnovni redoslijed tehnika masaže u sportu, masaže prije i poslije vježbanja (tretman grčeva i istegnuća).
- U sklopu nastavne cjeline koja obrađuje liječenje masažom polaznici će naučiti liječenje stresa, nesanice, glavobolje i migrene, reumatizma, bolova u leđima, te masažnim postupcima za mršavljenje.
- U sklopu programa polaznici će naučiti i osnove poslovne komunikacije

Program, trajanje i nivoi plana i programa obuke:

R.B.	NASTAVNI PREDMETI	T.	VJ / P.N.	UKUPNO
6.	Anatomija i fiziologija čovjeka	30		30
7.	Medicinska psihologije	10	10	20
8.	Zaštita na radu i prva pomoć	6	12	18
9.	Manuelna masaža	33	130	163
10.	Praktična nastava		95	95
11.	Ukupno	79	247	326

Uvjet za pohađanje:

- završena srednja škola

Nivo obrazovanja:

- osposobljavanje/usavršavanje (verificirani program)

Certifikat po završenom obrazovanju:

- uvjerenje o osposobljenosti kao javni dokument

OBRAZOVANJE ODRASLIH

3.2.a.3. Odgajatelj - dadilja

Opći podaci o programu

Cilj ovog programa jeste osposobiti polaznika da može samostalno:

- voditi računa samostalno o zdravlju i sigurnosti djeteta do 14. godine života,
- primijeniti mjere za očuvanje zdravlja i prevenciju bolesti,
- primijeniti postupke higijenskog osiguranja odgovarajućih mikroklimatskih uslova,
- razviti vještine pružanja prve pomoći,
- provoditi mjere zaštite na radu,
- razvijati kulturno – higijenske navike, savjesnost, urednost,
- obavljati posao dadilje prema zakonskim propisima i pravilima struke,
- komunicirati s djecom, roditeljima i saradnicima na primjeren način,
- voditi računa o emocionalnom, tjelesnom, intelektualnom i socijalnom razvoju djeteta,
- provoditi uravnoteženu, raznovrsnu i zdravu prehranu djeteta,
- provoditi higijenu i odijevanje djeteta rane, predškolske i školske dobi,
- organizirati igru, rekreaciju i zabavu za dijete,
- nadzirati školske obaveze i ostale aktivnosti djeteta prema uputi roditelja,
- primijeniti pravila zaštite na radu, zaštite od požara i pružanja prve pomoći,
- usvojiti osnovna znanja iz pedijatrije, osnova higijene i zdravstvene njege, zaraznih bolesti i zdrave ishrane,
- savladati manuelne vještine iz praktičnog dijela.

Program, trajanje i nivoi plana i programa obuke:

R.B.	NASTAVNI PREDMETI	BROJ SATI		
		T.	VJ / P.N.	UKUPNO
1.	ZAŠTITA NA RADU I PRVA POMOĆ	26	24	50
2.	MEDICINSKA PSIHLOGIJA I PEDAGOGIJA	26	12	38
3.	NJEGA I ZDRAVLJE DJETETA	45	21	66
4.	ZARAZNE BOLESTI	12	4	16
5.	ZDRAVA ISHRANA	30	10	40
6.	OSNOVI HIGIJENE I ZDRAVSTVENA NJEGA	10	0	10
7.	PRAKTIČNA NASTAVA		180	180
	UKUPNO	149	251	400

Uvjet za pohađanje:

- završena srednja škola

Nivo obrazovanja:

- osposobljavanje/usavršavanje (verificirani program)

Certifikat po završenom obrazovanju:

- uvjerenje o osposobljenosti kao javni dokument.

3.2.a.4. Kozmetičar

Opći podaci o programu

Pod pojmom kozmetika (engl. Cosmetics, lat. Ars cosmetica, ornatus, decoratio, grčki: kosmetike) smatra se skup djelatnosti kojima je osnovni cilj njegovanje čovjekove ljepote, a kozmetologija (engl. cosmetology) je kreativna kategorija ovih djelatnosti.

Tačnije, kozmetika obuhvata tehnike čišćenja, njege, zaštite, mirisanja i ukrašavanja svih dijelova tijela sa svrhom da se što duže sačuva lijepim i istakne ono što je na osobi lijepo, a da se istovremeno prikriju nedostaci. Stručnjaci koji se bave kozmetikom su kozmetičari.

Kozmetologija istražuje, pronalazi i metodološki primjenjuje uticaje, zahvate i kozmetička sredstva kojima je moguće otkloniti, odgoditi, ublažiti ili samo prikriti nastanak fizičkih ili funkcionalnih promjena koje remete estetski izgled osobe. Kozmetolozi su stručnjaci koji se bave kozmetologijom.

Cilj ovog programa jeste osposobiti polaznika da može samostalno:

- Obavljati dijagnostiku, tretmane i savjetovanje o njezi lica i tijela,
- Dijagnosticirati tipove i stanja kože te odabrati preparate za tretman,
- Poznavati i primijeniti različite pilinge, maske, ampule, koncentrate i preparate za depilaciju lica te bojati kožne izdanke osim kose,
- Korigirati obrve u skladu s oblikom lica,
- Obavljati depilaciju lica i tijela,
- Obavljati masaže lica i tijela,
- Obavljati tretmane lica i tijela,
- Obavljati tretmane lica i tijela kozmetičkim uređajima,
- Obavljati tretmane potamnivanja kože,
- Obavljati aromakozmetičke tretmane lica i tijela,
- Planirati svakodnevnu njegu klijenta,
- Dijagnosticirati promjene na koži te noktima ruku i stopala,
- Obavljati tretmane njege noktiju ruku i stopala,
- Održavati pribor za rad,
- Aplikirati makeup prema pravilima,
- Savjetovati klijenta o kućnoj njezi, postaparativnoj njezi, tretmanima i serijama tretmana u salonu i dodatnim aktivnostima te o individualnim wellness i spa programima.

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Program, trajanje i nivoi plana i programa obuke:

R.B.	NASTAVNA CJELINA	BROJ SATI		
		T.	VJ / P.N.	UKUPNO
1.	Uvod u kozmetiku	4	2	6
2.	Koža	5	3	8
3.	Tretman čišćenja lica	6	9	15
4.	Masaža lica, dekoltea i tijela	6	9	15
5.	Uklanjanje suvišnih dlačica i aparati	6	9	15
6.	Specifični tretmani u kozmetičkom salonu	6	9	15
7.	Dekoratívna kozmetika	6	6	12
8.	Bakterijske i virusne infekcije kože	4	4	8
9.	Gljivične i parazitarne bolesti kože	3	3	6
10.	Reaktivna oboljenja kože	6	6	12
11.	Osnove manikiranja	5	8	13
12.	Osnove pedikiranja	5	12	17
13.	Ukupno	62	80	142

Uvjet za pohađanje:

- završena srednja škola

Nivo obrazovanja:

- osposobljavanje/usavršavanje (verificirani program)

Certifikat po završenom obrazovanju:

- uvjerenje o osposobljenosti kao javni dokument.

OBRAZOVANJE ODRASLIH

3.2.b. Programi obuke za pružanje prve pomoći

Ciljevi programa obuke za pružanje prve pomoći:

Polaznik treba biti osposobljen za pravovremeno i stručno pružanje svih oblika prve pomoći, kako budućim vozačima tako, radnicima u radnom procesu i građanstvu uopćeno.

Program, trajanje i nivoi plana i programa obuke:

R.B.	NASTAVNA CJELINA	BROJ SATI		
		T.	VJ / P.N.	UKUPNO
1.	UVOD U PRVU POMOĆ	2	2	4
2.	POSTUPAK S POVRIJEĐENIM	2	2	4
3.	PRVA POMOĆ KOD BESVJESNIH STANJA	6	3	9
4.	KRVARENJE I ŠOK	6	3	9
5.	RANE I POVREDE	3	3	3
6.	POVREDE KOSTIJU I ZGLOBOVA	6	2	8
7.	AKCIDENTALNA STANJA, BOLESTI I TROVANJA	8	2	10
8.	UKUPNO	33	17	50

OBRAZOVANJE ODRASLIH

3.2.c. Kurs za trudnice

Cilj ovog kursa je:

- da se prenesu tačne informacije o porođaju, mogućim komplikacijama, standardnim i hitnim postupcima i intervencijama, kako bi se na taj način kod trudnice smanjio strah, pomoglo da lakše prevlada bol i da se lakše pripremi na sve mogućnosti tokom porođaja;
- da se trudnica nauči tehnikama disanja koje se primenjuju tokom porođaja, kako da odagna misli od bolova i da kontroliše mišiće i disanje;
- da se dobiju osnovne informacije o njezi žene posle porođaja, o dojenju, njezi novorođenčeta, kao i nekim čestim situacijama koje se dešavaju

R.B.	NASTAVNA CJELINA	BROJ SATI		
		T.	VJ / P.N.	UKUPNO
1.	VODIČ KROZ MJESECE TRUDNOĆE	9		9
2.	UOBIČAJENE SMETNJE KOD TRUDNICA KOJE MOGU OČEKIVATI	6	3	9
3.	PRENATALNE VJEŽBE	2	9	11
4.	DOJENJE I ISHRANA NOVOROĐENČETA	3	9	12
5.	UKUPNO	20	21	41

3.2.d. Kurs zdrave ishrane

Cilj programa obuke je upoznati polaznike sa osnovama zdrave prehrane kao bitnog faktora pravilnog rasta i razvoja i očuvanja zdravlja.

R.B.	NASTAVNA CJELINA	BROJ SATI		
		T.	VJ / P.N.	UKUPNO
1.	SASTAV HRANE SA FIZIOLOGIJOM PROBAVE I APSORPCIJE HRANLJIVIH MATERIJA	9	4	13
2.	REGULACIJA PREHRANE	2		2
3.	PRINCIPI PRAVILNE PREHRANE	5	4	9
4.	PREHRANA PO ŽIVOTNIM DOBIMA	5		5
5.	POREMEĆAJI PREHRANE; BOLESTI IZAZVANE HRANOM I ISHRANOM	9	2	11
6.	UKUPNO	30	10	40

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Pored navedenog, JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo, kao organizator obrazovanja odraslih, će u saradnji sa zainteresiranim subjektima i lokalnom zajednicom izrađivati i utvrđivati i druge programe za neformalno obrazovanje i učenje usmjerene na sticanje i unapređenje općih i profesionalnih znanja, vještina i sposobnosti, koje odraslima jačaju prilike i povećavaju konkurentnost na tržištu rada, olakšavaju društvenu integraciju i doprinose razvoju ličnosti. Posebni, inovativni programi u zavisnosti od zainteresovanih privrednih subjekata će se realizirati u školskim prostorijama ili privrednim subjektima, što će zavisiti od vrste i složenosti programa

4. Nastavni planovi i programi

Za sticanje formalnog obrazovanja koriste se nastavni planovi i programi za redovne učenike usklađeni sa standardima i normativima za realizaciju programa obrazovanja odraslih za koje je Škola registrovana. U prilogu Elaborata nalaze se nastavni planovi i programi formalnog i neformalnog obrazovanja odraslih za koje Škola nije registrovana, a želi ih realizovati kroz programe obrazovanja odraslih i to:

4.1. Program formalnog obrazovanja

Programi formalnog obrazovanja odraslih u JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo organizira za sljedeća zanimanja:

- 1) **Akušersko-ginekološka sestra-tehničar, IV stepen**
- 2) **Pedijatrijska sestra-tehničar, IV stepen**
- 3) **Fizioterapeutski tehničar, IV stepen**
- 4) **Psiho-gerijatrijska sestra-tehničar, IV stepen**

Za sticanje formalnog obrazovanja koriste se nastavni planovi i programi za redovno obrazovanje.

Redni broj	Naziv nastavnog plana i programa	Broj i datum akta o donošenju nastavnog plana i programa
1.	Nastavni planovi i programi za srednje tehničke i srodne škole I i II razred	Rj:UP-I-03-611-31-17/94 od 15.7.1994.god
2.	Nastavni planovi i programi za srednje tehničke i srodne škole III i IV razred	Rj:UP-I-03-611-34-64/95 od 07.7.1995.god
3.	Nastavni plan i program za stručno zvanje psiho-gerijatrijska sestra-tehničar	Rj:UP-11-611-75-/99 od 01.02.1999. god.
4.	Nastavni plan i program za građansko obrazovanje/demokratija i ljudska prava, za III razred	Rj:11-01-38-11023-1/2008 od 16.6.2008.god.

OBRAZOVANJE ODRASLIH

5.	Dopune nastavnog plana i programa za srednje škole	Rj:11-01-38-7211-12/2009 od 01.6.2009. god.
6.	Izmjena i dopuna nastavnog plana i programa za srednju školu – kultura religija	Rj:11-01-38-61533-6/11 od 19.8.2011.god
7.	Dopune nastavnog plana i programa za srednju školu – kultura religija	Rj:11-01-38-61533-6/11 od 23.8.2011.god
8.	Dopune nastavnog plana i programa za srednje škole – matematika i informatika	Rj:11-01-38-18084-1/15 od 16.6.2015.god
9.	Dopune nastavnog plana i programa za srednje škole	Br.11-01-387211-14/2018 od 12.9.2018. god.

4.2. Programi neformalnog obrazovanja

4.2.1. Programi stručnog osposobljavanja/usavršavanja

4.2.1.a Njegovatelj starijih i nemoćnih osoba

Nastavni plan i program

Sadržaj programa (predmeti, nastavne cjeline):

R.B.	NASTAVNI PREDMETI	T.	VJ / P.N.	UKUPNO
1	Osnove gerontologije, anatomije i fiziologije	30		30
2	Njega starijih, nemoćnih i bolesnih osoba	105	59 / 80	244
3	Zaštita na radu i prva pomoć	10	16 / -	26
4	Praktična nastava		- / 200	200
5	Ukupno	145	75 / 280	500

NASTAVNI SADRŽAJI

Osnove gerontologije, anatomije i fiziologije (predavanja: 30 časova)

Nastavna cjelina	Nastavni sadržaj	
Zdravlje i bolest	Definicija zdravlja i bolesti /SZO/. Osnovni pojmovi i podjela medicine. Definicija njege bolesnika i razlika njege od zdravstvene njege.	P 4
Starost	Definicija gerontologije i starosti /SZO/. Podjela starosti: hronološka i biološka starost. Znakovi starosti i starenja (fizički, psihički, pamćenje i zaboravljanje, emocionalni problemi i slično).	P 4
Osnove anatomije i fiziologije organskih sistema	Imenovati organe, organske sisteme i njihove dijelove. Definisati građu i funkciju čovjekovog tijela kao cjeline i opisati odvijanje životnih funkcija organskih sistema za vrijeme bolesti. Osnove anatomije i fiziologije srčano-žilnog, dišnog, probavnog, endokrinog, mokraćnog, lokomotornog sustava i čula. Osnove anatomije i fiziologije krvi i krvnih organa.	P 12
Fiziološke i patofiziološke promjene u starosti	Fiziološke promjene na organskim sistemima kodstarijih osoba (promjene na srčanom i krvožilnom sistemu, disajnom sistemu, probavnom sustavu, mokraćnom sistemu i polnim organima, endokrinom sistemu). Razlikovanje fizioloških promjena od patoloških. Najčešće promjene i bolesti starijih ljudi. Osnove zaraznih bolesti.	P 10

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Njega starijih i nemoćnih te bolesnih osoba (105 časova predavanja, 59 časova vježbi, 80 časova praktične nastave-ukupno 244 časova)

Nastavna cjelina	Nastavni sadržaj	
Uvod u zanimanje	<p>Zanimanje njegovatelj/ica starijih i nemoćnih lica.</p> <p>Djelokrug rada njegovatelja/ice starijih, nemoćnih i bolesnih osoba.</p> <p>Zdravstveni i socijalni radnici u liječenju i brizi o starijim osobama. Saradnja sa zdravstvenim i socijalnim radnicima.</p> <p>Zdravstvene i socijalne ustanove te kućna njega.</p> <p>Organizacija rada u zdravstvenim i socijalnim ustanovama za starije osobe.</p> <p>Kućni red.</p> <p>Prostorije u ustanovi.</p>	<p>P 4</p> <p>PN 2</p>
Zdrava sredina i mikroklima	<p>Postupci osiguranja zdrave mikroklike (zidovi, podovi, osvjetljenje, temperatura i svježina zraka, prozračivanje sobe/prostora u kojem boravi starija osoba).</p> <p>Estetsko uređenje i higijensko održavanje okruženja starije osobe.</p>	<p>P 4</p> <p>PN 4</p>
Infekcija	<p>Pojam infekcije (definicija i uslovi potrebni za nastanak).</p> <p>Intrahospitalne infekcije (definicija, mjere sprečavanja te sudjelovanje u sprečavanju njihova nastanka).</p>	<p>P 4</p>
Borba protiv infekcije	<p>Definicija pojmova dezinfekcije.</p> <p>Metode i primjena dezinfekcije (mehanička, hemijska, termička).</p> <p>Izolacija, mjere izolacije.</p> <p>Osnovni pojmovi antiseptike, asepsise i sterilizacije.</p>	<p>P 5</p> <p>VJ 4</p> <p>PN 8</p>

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Bolesnički krevet	<p>Vrste bolesničkih kreveta.</p> <p>Izgled, dijelovi.</p> <p>Posteljina i postupak sa njom.</p> <p>Namještanje i presvlačenje kreveta bez lica u njemu i sa njim.</p> <p>Promjena položaja korisniku u krevetu.</p>	<p>P 2</p> <p>VJ 10</p> <p>PN 8</p>
Zauzimanje povoljnog položaja tijela	<p>Aktivni, pasivni i prisilni položaj u krevetu.</p> <p>Promjena položaja u krevetu.</p> <p>Osiguravanje udobnosti položaja.</p> <p>Pomoć pri ustajanju i lijeganju/sjedenju, korištenju stepenica, ulasku i izlasku iz kade, ličnog vozila i sl.</p>	<p>P 3</p> <p>VJ 4</p> <p>PN 4</p>
Korištenje pomagala	<p>Lična pomagala pri hodanju i kretanju (štap, štaka, štapovi, sobna kolica, hodalica, invalidska kolica, nosila),</p> <p>namještanje u bolesničkom krevetu.</p> <p>Pomagala u održavanju lične higijene-držači u kupaonici i nužniku, sanitarna kolica i noćna posuda.</p> <p>Pomagala pri mijenjanju položaja u krevetu – trapez, ljestve, uzde.</p>	<p>P 5</p> <p>PN 4</p>
Fiziološke promjene na koži starije osobe	<p>Koža i sluznica. Fiziološka atrofija kože. Smetnje u pigmentaciji.</p> <p>Pruritus senilis. Verrucae seniles.</p> <p>Promjene obraslosti kože dlakama i kosom.</p> <p>Promjene na noktima.</p>	<p>P 3</p>
Osobna higijena	<p>Osobna higijena (umivanje, pranje, kupanje, pranje kose, zubi, genitalija). Pranje ruku. Obavljanje nužde.</p> <p>Priprema, odlaganje, higijensko održavanje i dezinfekcija pribora za osobnu higijenu. Provedba i održavanje osobne higijene nepokretnih i inkontinentnih bolesnika.</p> <p>Pranje kose, depedikulacija.</p> <p>Suradnja i nalog medicinske sestre.</p>	<p>P 8</p> <p>VJ 22</p> <p>PN 8</p>

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Zaštita kože i sluznica kod starije osobe	<p>Postupak tuširanja starije i nemoćne osobe.</p> <p>Kupanje u kadi starije i nemoćne osobe.</p> <p>Njega kose i brade.</p> <p>Brijanje brade i brkova.</p> <p>Njega noktiju.</p> <p>Higijena zuba i umjetnog zubala.</p> <p>Sredstva za masažu i postupak masaže leđa i gluteusa.</p> <p>Umivanje i pranje ruku, zubi i genitalija nepokretnoj osobi.</p> <p>Pomoć pri kupanju teže pokretne osobe u krevetu.</p> <p>Toaleta perianalnog područja.</p> <p>Dekubitus - osnovne informacije.</p>	<p>P 9</p> <p>PN 8</p>
Odijevanje i razodijevanje	<p>Odjeća i obuća.</p> <p>Higijena odjeće i obuće.</p> <p>Postupci pri odijevanju i razodijevanju.</p> <p>Higijena obuće.</p> <p>Postupci kod obuvanja i skidanja obuće.</p> <p>Suradnja i nalog medicinske sestre.</p>	<p>P 3</p> <p>VJ 4</p> <p>PN 3</p>
Osnovna načela zdrave prehrane	<p>Osnovni sastojci prehrane (ugljikohidrati, bjelančevine, masti, minerali, vitamini) i njihova funkcija u organizmu.</p> <p>Piramida zdrave prehrane.</p> <p>Prehrambena pravila za starije osobe.</p> <p>Pravilna priprema hrane.</p>	<p>P 5</p>
Unos hrane	<p>Dnevne potrebe organizma za hranom.</p> <p>Raspored obroka.</p> <p>Estetsko serviranje obroka.</p> <p>Pomoć pri hranjenju bolesnika koji nema smetnje gutanja i žvakanja.</p> <p>Saradnja i nalog medicinske sestre.</p>	<p>P 2</p> <p>PN 3</p>

OBRAZOVANJE ODRASLIH

<p>Unos tekućine</p>	<p>Definicija pojmova hidracije i dehidracije te prepoznavanje znakova dehidracije.</p> <p>Dnevne potrebe organizma za tekućinom.</p> <p>Pomoć pri uzimanju tekućine na usta.</p> <p>Saradnja i nalog medicinske sestre.</p>	<p>P 5</p> <p>PN 2</p>
<p>Osnovna načela korištenja lijekova</p>	<p>Osnovne informacije o oblicima lijekova, uzimanju lijekova na usta i moguće nuspojave.</p> <p>Saradnja i nalog medicinske sestre ili doktora</p>	<p>P 3</p>
<p>Osnovni pokazatelji zdravlja i bolesti u starijih i nemoćnih osoba</p>	<p>Načini prepoznavanja promjena na koži i sluznicama.</p> <p>Definisanje stanja svijesti te prepoznavanje poremećaja svijesti.</p> <p>Osnovne informacije o krvnom pritisku i pulsu te mjerenju krvnog pritiska i pulsa.</p> <p>Osnovne informacije o tjelesnoj temperaturi i mjerenju temperature tijela.</p> <p>Prepoznavanje opšteg pogoršanja stanja starije i nemoćne osobe (brzo izvještavanje nadležna stručna lica).</p> <p>Umirući i uočavanje karakterističnih promjena.</p> <p>Sigurni znakovi smrti.</p> <p>Postupak s umrlom osobom i transport, postupak sa stvarima umrle osobe.</p>	<p>P 8</p> <p>VJ 9</p> <p>PN 5</p>
<p>Izlučivanje - eliminacija otpadnih tvari</p>	<p>Upotreba nužnika.</p> <p>Upotreba noćne posude, sani-kolica. Pranje i dezinfekcija.</p> <p>Zatvor stolice i proljev.</p> <p>Povraćanje i osnovni postupak pomoći kod povraćanja.</p> <p>Pravilno održavanje lične higijene bolesnika/štićenika.</p>	<p>P 4</p> <p>PN 4</p>

OBRAZOVANJE ODRASLIH

<p>Inkontinencija mokraće i stolice</p>	<p>Inkontinencija mokraće (urina). Inkontinencija stolice. Postupak zamjene pelene i uloška. Krevet inkontinentne osobe. Presvlačenje kreveta i dezinfekcija.</p>	<p>P 2 VJ 6 PN 4</p>
<p>Poteškoće u prehrani starijih i nemoćnih osoba</p>	<p>Žvakanje hrane, oštećeno zubalo, bezubost - rješavanje poteškoća. Nepravilan unos hrane i tekućine-rješavanje poteškoća (izvještavanje nadležne stručne osobe). Indeks tjelesne mase i obim struka, visina i tjelesna težina. Debljina i pothranjenost starijih osoba.</p>	<p>P 5 PN 4</p>
<p>Osiguravanje sigurnog okruženja</p>	<p>Sprečavanje padova. Siguran i prilagođen namještaj. Klizavost podova. Signalni uređaji za komunikaciju. Izlaganje lošim vremenskim uslovima i štetnim vanjskim uticajima (vlaga, studen, propuh, buka, nagle vremenske promjene, onečišćen zrak, prometne gužve) te izbjegavanje njihova štetnog uticaja na stariju osobu.</p>	<p>P 3 PN 2</p>
<p>Osnovne ljudske potrebe</p>	<p>Definicija i podjela potreba - osnovne, primarne, fiziološke i psihičke. Osnovno o teoriji potreba (Maslow, Glaserr).</p>	<p>P 2</p>
<p>Komunikacija među ljudima, starijim i nemoćnim osobama i s bolesnicima /štićenima</p>	<p>Osnovni pojmovi u komunikaciji među ljudima. Prepreke u komunikaciji; verbalna i neverbalna komunikacija. Značaj prepoznavanja neverbalnih poruka i znakova. Senzorno-percepcijski poremećaji u starijih osoba – vid, sluh, njuh, opip (osnove). Komunikacija sa starijim osobama koje imaju oslabljeni vid i sluh (pravilna komunikacija), hipohondrija, anksioznost, fobija, opsesija (definicija i prepoznavanje). Definicije, osnovni pokazatelji i prepoznavanje konfuznih stanja, depresije, demencije, Alzheimerove bolesti.</p>	<p>P 5 PN 4</p>

OBRAZOVANJE ODRASLIH

	Komunikacija s bolesnicima/štićenicima i zdravstvenim/socijalnim radnicima.	
Primjena komunikacije u sprječavanju fizičke dekompenzacije	Fizičke promjene: izostanak higijene, nepravilna prehrana, nezdrave navike, zanemarivanje kontrolnih pregleda i pretraga, neredovito uzimanje lijekova, tjelesna hipoaktivnost i neaktivnost, neprovođenje ili izbjegavanje radne terapije.	P 1
Primjena komunikacije u sprečavanju psihičke dekompenzacije	Osnovne promjene umnih sposobnosti: inteligencija, pamćenje, učenje; nagle promjene u načinu življenja, stresni nadražaji i situacije, slaba komunikacija s okolinom, izolovanost, udovištvo, napuštenost, promjena imidža, gubitak samopoštovanja i samopouzdanja.	P 1
Primjena komunikacije u sprječavanju socijalne izolacije	Faktori koji pogoduju pojavi socijalne izolacije, ekonomska nesigurnost, ovisnost o tuđoj pomoći, promjene u socijalnim ulogama i odnosima.	P 1
Frustracije i odbrambene reakcije	Odbrambene reakcije na frustracije (osnovno o agresiji, regresiji, represiji, povlačenju, maštanju, kompenzaciji, sublimaciji, identifikaciji, racionalizaciji, projekciji).	P 1
Aspekti starenja	Umne sposobnosti starijih osoba: inteligencija, pamćenje, učenje, rješavanje problema, donošenje odluka. Psihološke promjene vezane uz percepciju, menopauzu i andropauzu; odlazak u penziju. Stres u starijem dobu; emocionalni problemi: napuštenost, izolovanosti, osamljenost. Hronična zavisnost kod starijih osoba: alkoholizam, pušenje, nezdrave navike (pristup starijim osobama).	P 2
Etika	Definicija etike (i primjena u praksi).Poslovni bonton u komunikaciji sa starijim i nemoćnim osobama te članovima njihovih porodica, kultura ophođenja s drugom osobom i sa zdravstvenim radnicima.Obaveza čuvanje tajne (i primjena u praksi).	P 3 PN 3
Geroprofilaksa	Definicija pojma geroprofilakse. Primarna i sekundarna prevencija geroprofilakse. Fizička, psihička i socijalna dekompenzacija u starijih osoba.	P 2

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Zaštita na radu i prva pomoć (10 časova predavanja, 16 časova vježbi)

Zaštita na radu	<p>Mjere zaštite na radu.</p> <p>Pravilnici o zaštiti na radu i protivpožarnoj zaštiti.</p> <p>Opasnosti od električnog udara, otrovnih materiji, zračenja, medicinskih preparata i oprema, požara, nepovoljnih mikroklimatskih uslova.</p>	P 3
Mjere lične zaštite i zaštite starijih i nemoćnih	<p>Zaštitna odjeća (primjena u praksi).</p> <p>Sredstva lične zaštite – maska, rukavice, pregača.</p> <p>Pravilno pranje ruku.</p> <p>Tjelesni napori pri radu.</p> <p>Mjere i načini zaštite starijih i nemoćnih osoba.</p>	P 2 VJ 5
Sprječavanje nesreća i postupci i prve pomoći	<p>Osnovni postupci prve pomoći - bočni položaj, Heimlochov zahvat, tehnika oživljavanja - vještačko disanje (usta-nos, usta-usta) i vanjska masaža srca, uganuća i prijelomi, zaustavljanje krvarenja, opekotine i smrzotine, strujni udar, šok.</p> <p>Sadržaj ormarića i kutije prve pomoći.</p> <p>Službe i ustanove za pružanje pomoći starijim osobama.</p>	P 5 VJ 11

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Praktična nastava i praktičan rad u zdravstvenoj i socijalnoj ustanovi (200 časova: od toga 100 časova u zdravstvenoj i 100 časova u socijalnoj ustanovi)

Nastavna cjelina	Nastavni sadržaji	
Njegovatelj/ica starijih i nemoćnih osoba	Prepoznati djelokrug rada svog zanimanja. Promovisati kvalitetniji i humaniji život starijih osoba.	PN 4
Starenje i bolest	Prepoznati fizičke promjene na organskim sistemima u starijoj dobi. Razlikovati fiziološke od patoloških dešavanja na organskim sistemima u starijoj dobi. Prepoznati pogoršanja i pozvati pomoć.	PN 4
Ustanove za brigu o starijim i nemoćnim osobama i organizacija rada	Vrste zdravstvenih i socijalnih ustanova; osnove o organizaciji i djelokrugu rada, kućni red i specifičnostima ustanova; definicija etike i obaveza čuvanja tajne.	PN 4
Zaštita i sigurnost na radu	Provoditi mjere zaštite na radu. Provoditi rad na siguran način. Provoditi mjere lične zaštite i zaštite starijih i nemoćnih osoba. Provoditi mjere sprječavanja infekcija. Učestvovati u sprječavanju intrahospitalnih infekcija.	PN 10
Osiguranje zdravog i sigurnog okruženja	Estetski urediti i higijenski održavati okruženje starije osobe. Osigurati mikroklimatske uslove u prostoriji za boravak starije i nemoćne osobe. Primijeniti metode dezinfekcije.	PN 5
Vanjski izgled - posmatranje, uočavanje promjena i izvještavanje mjerodavnih lica	Posmatrati vanjski izgled starijih i nemoćnih osoba. Uočiti promjene na koži i sluznicama. Uočiti promjene u pokretljivosti starije i nemoćne osobe i o tome obavijestiti mjerodavne stručna lica. Prepoznati dekubitalne promjene. Obveza obavještavanja mjerodavnih stručnih zdravstvenih lica/medicinska sestra.	PN 5

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Pokazatelji bolesti u starijih i nemoćnih osoba	<p>Uočiti poremećaj svijesti i o tome obavijestiti nadležna stručna lica.</p> <p>Izmjeriti temperaturu, puls i krvni pritisak, uočiti odstupanja od fizioloških vrijednosti i o tome obavijestiti nadležna stručna lica.</p>	PN 5
Pomoć pri kretanju	<p>Prepoznati smanjenu ili onemogućenu pokretljivost.</p> <p>Pružiti pomoć pri ustajanju iz kreveta, lijezanju, promjeni položaja.</p> <p>Pružiti pomoć pri izlasku iz kade, ličnog vozila.</p> <p>Pružiti pomoć pri kretanju uz pomagala.</p>	PN 20
Bolesnički krevet	<p>Namjestiti krevet i presvući veš pokretnim i nepokretnim starijim i nemoćnim osobama.</p> <p>Osigurati povoljan položaj i udobnost u krevetu.</p> <p>Namještanje kreveta, presvlačenje veša inkontinentnim starijim i nemoćnim osobama.</p>	PN 30
Sprječavanja padova i ozljeđivanja	<p>Primijeniti mjere prevencije pada i povreda starije i nemoćne osobe.</p> <p>Osigurati pomoć i pomagala pri kretanju.</p> <p>Osigurati zaštitne ograde na krevetu dezorijentisanim osobama i osobama poremećene svijesti.</p> <p>Primijeniti mjere za sigurnost starije i nemoćne osobe u njezinoj okolini (ukloniti višak namještaja i slično).</p>	PN 6
Prva pomoć	<p>Primijeniti osnovne postupke prve pomoći u slučaju ugroženosti života starije i nemoćne osobe (bočni položaj, vještačkodisanje, masaža srca, zaustavljanje krvarenja, uganuća, prijelomi, strujni udar, opekotine, smrztotine, šok, Heimlochov zahvat) i obavijestiti službu za hitnu medicinsku pomoć.</p>	PN 6
Lična higijena starijih i nemoćnih osoba	<p>Razvijati higijenske navike (čistoća tijela, ruku, kose, zuba, proteze, odjeće, obuće).</p> <p>Pružiti pomoć pri obavljanju lične higijene (umivanje, kupanje u kadi, tuširanje, njega kose, noktiju, brijanje).</p> <p>Pratiti redovnost obavljanja lične higijene.</p> <p>Umivati i prati ruke nepokretnoj osobi.</p>	PN 40

OBRAZOVANJE ODRASLIH

	<p>Obavljati toaletu perianalnog područja.</p> <p>Primijeniti mjere zaštite kože i sluznica.</p> <p>Pomoći pri oblačenju, presvlačenju, obuvanju i izuvanju starije i nemoćne osobe.</p> <p>Kupati teže pokretnu/nepokretnu osobu pod nadzorom stručnog lica.</p>	
Unos hrane i tekućine	<p>Prepoznati probleme u prehrani starije i nemoćne osobe.</p> <p>Servirati obrok.</p> <p>Pripremiti starije i nemoćne osobe za hranjenje.</p> <p>Usitniti hranu kod problema sa žvakanjem hrane.</p> <p>Osigurati tekuću i kašastu hranu kod problema gutanja.</p> <p>Pomoći pri hranjenju i uzimanju tekućine.</p> <p>Hraniti osobe koje nisu u mogućnosti jesti same.</p> <p>Osigurati dovoljan unos tekućine ako nije kontraindikovano.</p> <p>Prepoznati znakove dehidracije.</p> <p>Uočiti debljinu ili neuhranjenost i obavijestiti nadležne osobe o tome.</p> <p>Pratiti redovnost uzimanja obroka i tekućine.</p> <p>Uočiti promjene i o tome obavijestiti nadležna stručna lica.</p>	PN 8
Eliminacija - izlučivanje otpadnih tvari	<p>Pomagati starijim i nemoćnim osobama pri eliminaciji otpadnih tvari.</p> <p>Dati noćnu posudu ili sanitarna kolica.</p> <p>Pratiti izgled i učestalost stolice i mokraće.</p> <p>Prepoznati inkontinenciju, retenciju, opstipaciju, proljev, patološke primjese i o tome obavijestiti nadležnu stručnu osobu.</p> <p>Promijeniti pelenu ili uložak kod inkontinencije.</p>	PN 15
Geroprofilaksa	<p>Podsticati i na pozitivno zdravstveno ponašanje.</p> <p>Uočiti nezdravstvena ponašanja starijih i bolesnih osoba.</p> <p>Uočiti pojavu fizičkih i psihičkih promjena i obavijestiti</p>	PN 5

OBRAZOVANJE ODRASLIH

	<p>nadležne stručne osobe.</p> <p>Provoditi radnu terapiju, rekreaciju.</p>	
Animacija korisnika	<p>Podsticati na razne oblike razonode, hobije, kulturne, društvene i vjerske aktivnosti.</p>	PN 4
Lijekovi i pretrage	<p>Nadzirati uzimanje lijekova na usta.</p> <p>Podsjećati na redovne kontrole kod doktora.</p> <p>Obavještavati zdravstveno osoblje.</p>	PN 3
Promjene kod starijih, nemoćnih i bolesnih osoba	<p>Prepoznati smanjenu sposobnost reakcije, pamćenja, koncentracije, emocionalne nestabilnosti, prosuđivanja i izražavanja.</p> <p>Prepoznati gubitak pamćenja.</p> <p>Uočiti poremećaje psihičkog zdravlja i obavijestiti nadležna stručna lica.</p>	PN 7
Komunikacija	<p>Usvojiti pravila dobre i uspješne komunikacije.</p> <p>Prepoznati prepreke u komunikaciji.</p> <p>Prepoznati poruke neverbalne komunikacije.</p> <p>Aktivno slušati stariju i nemoćnu osobu.</p>	PN 7
Njega umirućeg bolesnika i postupak sa umrlim	<p>Osigurati uslove za dostojanstveno umiranje uz nadzor stručne osobe.</p> <p>Osigurati prisutnost bliskih osoba.</p> <p>Provesti njegu umirućeg i postupak nakon smrti uz nadzor stručne osobe.</p>	PN 6
Etika i moral	<p>Poštovati starije i nemoćne osobe.</p> <p>Podsticati dobre međuljudske odnose.</p> <p>Čuvati profesionalnu tajnu.</p> <p>Razvijati empatiju.</p> <p>Pružati emocionalnu podršku staroj i nemoćnoj osobi.</p>	PN 6

OBRAZOVANJE ODRASLIH

OBLIK IZVOĐENJA PROGRAMA

Program osposobljavanja u trajanju od 500 časova realizovaće se redovnom ili konsultativnom nastavom.

Rad polaznika na praktičnoj nastavi nadziraće mentor, diplomirana medicinska sestra sa položenim stručnim ispitom, dopunskim pedagoško-psihološkim i didaktičko-metodičkim obrazovanjem i najmanje tri godine radnog iskustva u zdravstvenoj, odnosno socijalnoj ustanovi ili srednjoj školi medicinske struke. Prednost pri izboru mentora ima osoba s položenim andragoškim obrazovanjem.

TRAJANJE PROGRAMA I NAČIN PROVJERE

Teorijski dio programa u trajanju od 145 časova izvodi se u učionici ustanove, vježbe se izvode 75 časova u specijalizovanoj učionici opremljenoj za vježbe i praktični dio programa u trajanju od 280 časova koji se izvodi u zdravstvenoj ili socijalnoj ustanovi s kojom ustanova ima sklopljen ugovor o saradnji.

Redni broj	Nastavni predmet	Broj sati			
		P	VJ	PN	UKUPNO
1.	Osnove gerontologije, anatomije i fiziologije	30			30
2.	Njega starijih, nemoćnih i bolesnih osoba	105	59	80	244
3.	Zaštita na radu i prva pomoć	10	16		26
4.	Praktična nastava i praktičan rad u zdravstvenoj i/ili socijalnoj ustanovi			200	200
	UKUPNO	145	75	280	500

P= predavanja (u učionici ustanove)

VJ= vježbe (specijalizovana učionica za izvođenje vježbi)

PN=praktična nastava (u zdravstvenoj i socijalnoj ustanovi)

Ispit provjere znanja obuhvata:

- provjeru sadržaja potrebnih za samostalno obavljanje poslova negovatelja/ice
- provjeru praktičnih vještina.

Stručni sadržaj:

- organizacija rada u zdravstvenim i socijalnim ustanovama
- osnovna prava čovjeka/bolesnika
- djelokrug rada njegovatelja/ice
- osnove komunikacije (oslovljavanje, ponašanje, kultura ophođenja s bolesnikom/štićenikom i njegovom porodicom)
- zaštita na radu
- bolesnička soba
- sprječavanje infekcija (pojam infekcije i dezinfekcije, metode dezinfekcije)
- zadaće njegovatelja/ice u izvođenju lične higijene
- zadaće njegovatelja/ice u njezi umirućeg bolesnika
- osnove bolesti i prva pomoć.

Provjera praktične vještine

Ispit provjere znanja obuhvata pripremu pribora i izvođenje najmanje dva zahvata iz djelokruga rada njegovatelja/ice:

- pripremu i upotrebu zaštitne radne odjeće i obuće
- pranje ruku
- pripremu posteljine za presvlačenje bolesničkog kreveta (bez bolesnika i sa bolesnikom)
- postupak sa prljavim vešom
- pripremu pribora za kupanje, pranje kose, njegu zuba (zubala) i izvođenje zahvata
- promjenu položaja u krevetu, pomoć pri ustajanju, premještanju iz kreveta na sto
- pripremu pribora, dezinficijensa i vršenje mehaničke i hemijske dezinfekcije (površina, kreveta, pribora za njegu, pljuvačnice, bubrežastih zdjelica, posuda za nuždu i dr.).

Ispit provjere znanja iz programa osposobljavanja provodi se u zdravstvenoj ustanovi ili ustanovi socijalne zaštite, ali se može provoditi i u adekvatno opremljenim školskim kabinetima.

Ispit provjere znanja sprovodi komisija (3 člana):

- Predavač iz škole/ustanove za obrazovanje odraslih,
- Mentor iz zdravstvene ili socijalne ustanove
- Član Komisije ispred Ustanove.

O ispitu provjere znanja vodi se zapisnik.

KADROVSKI, DIDAKTIČKI I PROSTORNI USLOVI ZA IZVOĐENJE PROGRAMA

Ustanova zadovoljava prostorne uslove: posjeduje učionicu opšte namjene, specijalizovanu učionicu za izvođenje vježbi, sanitarni čvor, prostorije za nastavnike i administrativno-tehničko osoblje i prostor za arhivu.

Učionice su opremljene potrebnom školskom opremom, savremenim nastavnim sredstvima i pomagalicama za teoretsku nastavu i specijalizovanom opremom potrebnom za vježbe.

Praktični dio izvodi se u zdravstvenoj ili socijalnoj ustanovi pod nadzorom mentora. Polaznik vodi dnevnik rada te ga potpisanog i ovjerenog predaje u ustanovu kao uslov pristupanja završnom ispitu.

R B	NASTAVNA CJELINA	NASTAVNIK
1.	Osnove gerontologije, anatomije i fiziologije	doktor medicine sa položenim stručnim ispitom
2.	Njega bolesnika	diplomirana medicinska sestra sa položenim stručnim ispitom, dopunskim pedagoško-psihološkim i didaktičko-metodičkim obrazovanjem i najmanje tri godine radnog iskustva
3.	Zaštita na radu i prva pomoć	doktor medicine sa položenim stručnim ispitom, viša medicinska sestra
4.	Praktični dio	diplomirana medicinska sestra sa položenim stručnim ispitom, dopunskim pedagoško-psihološkim i didaktičko-metodičkim obrazovanjem i najmanje tri godine radnog iskustva

OBRAZOVANJE ODRASLIH

4.2.1.b Maser

Nastavni plan i program

Sadržaj programa (predmeti, nastavne cjeline):

R.B.	NASTAVNI PREDMETI	T.	VJ / P.N.	UKUPNO
1.	Anatomija i fiziologija čovjeka	30		30
2.	Medicinska psihologije	10	10	20
3.	Zaštita na radu i prva pomoć	6	12	18
4.	Manuelna masaža	33	130	163
5.	Praktična nastava		95	95
6.	Ukupno	79	247	326

CJELINA: ANATOMIJA I FIZIOLOGIJA ČOVJEKA

Rb.	Nastavna jedinka	Broj sati		Ukupno
		T	P	
1	Uvod u anatomiju i fiziologiju čovjeka	2	0	2
2	Građa koštanog tkiva	2	0	2
3	Građa mišićnog tkiva	2	0	2
4	Građa kože	2	0	2
5	Lokomotorni aparat	2	0	2
6	- Kostii - Osteologia	6	0	6
7	- Zglobovi - Syndesmologia	6	0	6
8	- Mišićii - Myiologia	8	0	8

30 sati

Metode rada: Verbalne, vizualne i manuelne .

Materijalni uvjeti: Učionica opće namjene i oprema u skladu sa sadržajem.

Kadrovski uvjeti: Doktor medicine

OBRAZOVANJE ODRASLIH

CJELINA: MEDICINSKA PSIHOLOGIJA

Rb.	Nastavna jedinka	Broj sati		Ukupno
		T	P+ VJ	
1	Komunikacija – pojam, proces, vrste; prepreka – šum; povratna informacija	1	1	2
2	Verbalna komunikacija	2	2	4
3	Neverbalna komunikaciju (izraz lica, boja i ton glasa, pozicija tijela i geste)	2	2	4
4	Pojam etike i morala	1	1	2
5	Profesionalna tajna	1	1	2
6	Važnost uspješne komunikacije- nedostatak komunikacije	1	1	2
7	Pravila profesionalne komunikacije	2	2	4

20 sati

Metode rada: Verbalne, vizualne i manuelne .

Materijalni uvjeti: Učionica opće namjene i oprema u skladu sa sadržajem.

Kadrovski uvjeti: Diplomirani psiholog ili profesor psihologije

CJELINA: ZAŠTITA NA RADU I PRVA POMOĆ

Rb.	Nastavna jedinka	Broj sati		Ukupno
		T	P	
1	Zakonski i podzakonski akti koji regulišu zaštitu na radu. Mjere zaštite na radu i postupci protupvci požarne zaštite. Različite vrste opasnosti u radnom prostoru. Ručni aparati za gašenje požara (voda, pjena, ugljen dioksid i haloni) te njihova primjena).	1	2	3
2	Evakuacija, panika i spašavanje. Prostorni uvjeti i opremanje prostora za obavljanje djelatnosti prema propisima. Prostorni uvjeti i opremanje prostora za obavljanje djelatnosti prema propisima	1	2	3
2	Prva pomoć- hitna medicinska pomoć, ukazivanje prve pomoći. Osnovni postupci pružanja prve pomoći	1	2	3
4	Reanimacija- tehnički postupak oživljavanja, kad ne treba započeti oživljavanje	1	2	3
5	Šok, vrste šoka Postavljanje onesviještenog u koma položaj ,	1	2	3
6	Krvarenje –vanjsko-unutrašnje, Povrede električnom strujom	1	2	3

18 sati

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Metode rada: Verbalne, vizualne i manuelne .

Materijalni uvjeti: Učionica opće namjene i oprema u skladu sa sadržajem.

Kadrovski uvjeti: Doktor medicine, diplomirana medicinska sestra, diplomirani fizioterapeut

CJELINA: MANUELNA MASAŽA

Rb.	Nastavna jedinka	Broj sati		Ukupno
		T	VJ+P	
1	Uvod u masažu - podjela	1	0	2
2	Sredstva za masažu i higijenski uvjeti	1	1	2
3	Primjena sredstava za masažu	1	1	2
4	Priprema pacijenta i fizioterapeuta za masažu	1	1	2
5	Položaji pojedinih regija za izvođenje masaže	1	2	3
6	Hvatovi i međuhvatovi za masažu	1	3	4
7	Dejstvo masaže na organizam	1	0	1
8	Indikacije i kontraindikacije za masažu	1	1	2
9	Glađenje i fiziološko dejstvo	2	5+5	12
10	Trljanje fiziološko dejstvo	2	5+5	12
11	Gnječenje fiziološko dejstvo	2	5+5	12
12	Lupkanje fiziološko dekjstvo	2	5+5	12
13	Vibracije fiziološko dejstvo	2	5+5	12
14	Masaža pojedinih regija	1	1	2
15	Masaža leđa	2	5+5	12
16	Masaža vrata prednja i stražnja strana	2	5+5	12
17	Masaža lica	2	5+5	12
18	Masaža gornjih ekstremiteta	2	5+5	12
19	Masaža donjih ekstremiteta	2	5+5	12
20	Masaža grudnog koša	2	5+5	12
21	Masaža abdomena	2	5+5	12
	Ukupno	33	130	163

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Metode rada: Verbalne, vizualne i manuelne .

Materijalni uvjeti: Učionica opće namjene i oprema u skladu sa sadržajem.

Kadrovski uvjeti: diplomirani fizioterapeut

CJELINA : MANUELNA MASAŽA – praktična nastava

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJ	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Uvod u masažu i sredstva za masažu	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u masažu • Sredstva za masažu i higijenski uvjeti • Primjena sredstava za masažu 	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti pojam manualna masaža • opisati vrste masaže • opisati sredstva za masažu • demonstrirati primjenu sredstava za masažu 	P-3 VJ-2
Priprema za masažu i hvatovi za masažu	<ul style="list-style-type: none"> • Priprema pacijenta i fizioterapeuta za masažu • Položaji pojedinih regija za masažu • Hvatovi i međuhvatovi za masažu 	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti uvjete koje mora ispuniti pacijent da bi pristupio tretmanu • objasniti i demonstrirati pripremu fizioterapeuta za izvođenje masaže • prikazati početne položaje za izvođenje masaže • opisati i demon -strirati masažne hvatove 	P-3 VJ 6
Fiziološko dejstvo masaže na organizam	<ul style="list-style-type: none"> • Dejstvo masaže na organizam • Indikacije i kontraindikacije za masažu 	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti dejstvo masaže na organizam : <ul style="list-style-type: none"> - lokalno dejstvo - opće dejstvo • definisanje indikacija i kontraindikacija za izvođenje manuelne masaže 	P-2 VJ-1
Masažni hvatovi	<ul style="list-style-type: none"> • Gladenje i fiziološko dejstvo 	<ul style="list-style-type: none"> • definisati pojam gladenja • demonstrirati, tehnike 	

OBRAZOVANJE ODRASLIH

	<ul style="list-style-type: none"> • Trljanje fiziološko dejstvo • Gnječenje fiziološko dejstvo • Lupkanje fiziološko dekjstvo • Vibracije fiziološko dejstvo 	<p>izvođenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasniti dejstvo glađenja na organizam • definisati pojam trljanje • demonstrirati, tehnike izvođenja • objasniti dejstvo trljanja na organizam • definisati pojam gnječenje • demonstrirati, tehnike izvođenja • objasniti dejstvo gnječenja na organizam • definisati pojam lupkanja • demonstrirati, tehnike izvođenja • objasniti dejstvo lupkanja na organizam • definisati pojam vibracije • demonstrirati, tehnike izvođenja <p>objasniti dejstvo vibracije na organizam</p>	<p>P10</p> <p>VJ 50</p>
--	---	--	--------------------------------

	<ul style="list-style-type: none"> • Masaža lica • Masaža gornjih ekstremiteta • Masaža grudnog koša • Masaža abdomena 	<p>eventualnih kontraindikacija</p> <ul style="list-style-type: none"> • demonstrirati tehnike izvođenja i primjenu pojedinih masažnih hvatova i međuhvatova. • definisati početni položaj za izvođenje masaže grudnog koša, ukazati na važnost inspekcije i palpacije radi utvrđivanja eventualnih kontraindikacija • demonstrirati tehnike izvođenja i primjenu pojedinih masažnih hvatova i međuhvatova • definisati početni položaj za izvođenje masaže abdomena, ukazati na važnost inspekcije i palpacije radi utvrđivanja eventualnih kontraindikacija • demonstrirati tehnike izvođenja i primjenu pojedinih masažnih hvatova i međuhvatova 	<p>VJ 80</p>
--	--	--	------------------

ZAVRŠNA PROVJERA STEČENOG ZNANJA I VJEŠTINA

Završna provjera programa osposobljavanja za poslove medicinskog masera obuhvata pismenu/usmenu provjeru stručnih sadržaja prema planiranim ishodima učenja potrebnim za pravilno obavljanje poslova medicinskog masera kao i praktičnu provjeru usvojenih znanja i vještina.

Praktična provjera obuhvata:

- Primjenu sredstva zaštite na radu.
- Primjenu opreme, materijala i sredstava za obavljanje poslova medicinskog masera.
- Primjenu higijensko-epidemioloških mjera u prostoru obavljanja poslova medicinskog masera.
- Demonstriranje poslova iz djelokruga rada medicinskog masera.

O završnoj provjeri vodi se zapisnik, a provodi ga komisija.

EVALUACIJA PROGRAMA

Na kraju programa učesnici su obavezni popuniti evaluacijski test na osnovu kog se vrši procjena uspješnosti programa.

4.2.1.c Odgajatelj - dadilja

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

SADRŽAJ PROGRAMA (predmeti, nastavne cjeline):

R.B.	NASTAVNI PREDMETI	BROJ SATI		
		T.	VJ / P.N.	UKUPNO
1	ZAŠTITA NA RADU I PRVA POMOĆ	26	24	50
2	MEDICINSKA PSIHOLOGIJA I PEDAGOGIJA	26	12	38
3	NJEGA I ZDRAVLJE DJETETA	45	21	66
4	ZARAZNE BOLESTI	12	4	16
5	ZDRAVA ISHRANA	30	10	40
6	OSNOVI HIGIJENE I ZDRAVSTVENA NJEGA	10	0	10
7	PRAKTIČNA NASTAVA		180	180
	UKUPNO	149	251	400

T = teorijska nastava, VJ = vježbe, PN = praktična nastava.

PREDMET: ZAŠTITA NA RADU I PRVA POMOĆ (teorija: 26 sati, vježbe: 24 sati)

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Zaštita na radu	<ul style="list-style-type: none"> • Zakonski i podzakonski akti koji regulišu zaštitu na radu • Mjere zaštite na radu i postupci protupožarne zaštite • Različite vrste opasnosti u radnom prostoru • Ručni aparati za gašenje požara (voda, pjena, ugljen dioksid i haloni) te njihova primjena • Prijenosni aparati (voda, pjena, ugljen dioksid i haloni) te njihova primjena • Evakuacija, panika i spašavanje djece 	<ul style="list-style-type: none"> • Navesti odgovarajuće propise zaštite na radu • Opisati mjere zaštite na radu i postupke protupožarne zaštite • Razlikovati različite vrste opasnosti u radnome prostoru • Demonstrirati korištenje aparata za gašenje požara • Prikazati postupke evakuacije i spašavanja 	T – 6 VJ – 6

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Sigurnost djeteta	<ul style="list-style-type: none"> • Prostorni uvjeti i opremanje prostora za obavljanje poslova prema propisima • Održavanje prostora i opreme za obavljanje poslova s ciljem sigurnosti djeteta i osoblja • Opasnosti i rizici u prostoru u kojem dijete boravi • Tjelesna sigurnost i prevencija ozljeda kod djeteta • Opstrukcija disanja u disajnim putevima djeteta – gušenje 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasniti propise vezane uz prostorne uvjete i opremanje prostora • Prepoznati rizike i opasnosti u prostoru u kojem dijete boravi • Navesti mjere zaštite sigurnosti djeteta i prevencije ozljeda • Opisati moguće uzroke opstrukcije disanja u disajnim putevima djeteta • demonstrirati zahvat prve pomoći kod gušenja hranom 	<p>T – 5</p> <p>VJ - 2</p>
Hitna stanja	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam i značaj prve pomoći • Kutija i ormarić prve pomoći, • Vitalne funkcije, • Osnovni postupci pružanja prve pomoći • Prva pomoć u situacijama kada je ugrožen život – prestanak rada srca, disanja, • Prva pomoć kod krvarenja, • Ozljede nosa i krvarenje iz nosa, • Postupci pomoći pri uganuću i prijelomu ekstremiteta • Postupci pomoći pri opekotinama i smrzotinama • Postupci pomoći pri krvarenju • Prva pomoć kod ugriza i uboda zmija, pauka, krpelja, kukaca, pasa, • Položaji tijela i tehnike oživljavanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Navesti i opisati značaj prve pomoći, opisati kutiju i ormarić prve pomoći, • Opisati osnovne postupke pružanja prve pomoći pri različitim vrstama povreda i ozljeda • Prikazati bočni položaj i tehnike oživljavanja • Demonstrirati zaustavljanje krvarenja • Demonstrirati načine imobilizacije kod preloma, uganuća • Primijeniti osnovne postupke pružanja prve pomoći, • Demonstrirati zahvat prve pomoći kod prestanka rada srca, disanja, krvarenje. • demonstrirati prvu pomoć kod ugriza i uboda zmija, pauka, krpelja, kukaca, pasa. 	<p>T – 15</p> <p>VJ - 16</p>
<p>Metode rada: Verbalne, vizuelne i metoda praktičnih radova.</p>			
<p>Materijalni uvjeti: Učionica za izvođenje teorijske nastave, školski kabineti i oprema u skladu sa sadržajem.</p>			
<p>Kadrovski uvjeti: Doktor medicine; Doktor stomatologije; Magistar zdravstvene njege; Diplomirana medicinska sestra;</p>			

OBRAZOVANJE ODRASLIH

PREDMET: PSIHOLOGIJA I PEDAGOGIJA

(teorija: 26 sati, vježbe: 12 sati)

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
<p>KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE</p> <p>Osnove komunikacije</p> <p>Komunikacija s djetetom</p> <p>Problemi u komunikaciji s djetetom</p> <p>Komunikacija s roditeljima i saradnicima</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Komunikacija – pojam, proces, vrste; prepreka – šum; povratna informacija •Vrste komunikacije •Pojam etike i morala •Vjerski i kulturološki običaji obitelji •Profesionalna tajna •Uloga dadilje u poštovanju dostojanstva djeteta u odnosu na njegovu dob, mogućnosti, interesovanja i specifičnosti •Važnost uspješne komunikacije dadilje s djetetom te između djece međusobno •Komuniciranje dadilje s djetetom zavisno o njegovoj dobi, potrebama i dostojanstvu •Neverbalni znakovi i poruke u komunikaciji s djetetom •Komunikacija s djetetom s teškoćama u razvoju •Frustracija i odbrambene reakcije djeteta •Pravila profesionalne komunikacije dadilje s djetetom •Zadaje dadilje u prevenciji nasilja među djecom •Vršnjačko nasilje •Nenasilno rješavanje sukoba između djece •Značaj timskog rada s roditeljima •Mogući problemi u komunikaciji s roditeljima i profesionalno rješavanje problema •Rješavanje problema u komunikaciji sa saradnicima 	<ul style="list-style-type: none"> •Objasniti pojmove: komunikacija, proces, verbalna, neverbalna, prepreku u komunikaciji – šum, povratna informacija •Opisati vrste komunikacija •Objasniti etičko postupanje dadilje s obzirom na vjerske i kulturološke običaje obitelji •Navesti važnost profesionalne tajne dadilje •Izreći ulogu dadilje u poštovanju dostojanstva djeteta u odnosu na njegovu dob, mogućnosti, interesovanja i specifičnosti •Opisati važnost uspješne komunikacije dadilje s djetetom te između djece •Izabrati primjeren način komunikacije u odnosu na dob, potrebe i dostojanstvo djeteta •Demonstrirati neverbalne znakove i poruke u komunikaciji s djetetom •Izabrati primjerenu komunikaciju s djetetom s teškoćama u razvoju •Prepoznati probleme u komunikaciji između djece (vršnjačko nasilje, frustracije, odbrambene reakcije djeteta) •Objasniti probleme u komunikaciji dadilje s djetetom •Izabrati metodu prevencije vršnjačkog nasilja •Izabrati primjeren način nenasilnog rješavanja sukoba •Objasniti važnost timskog rada s roditeljima i saradnicima (centri za socijalni rad, nadležni ljekari, druge dadilje...) •Prepoznati moguće probleme u komunikaciji s roditeljima i saradnicima 	<p>T- 10</p> <p>VJ - 4</p>

OBRAZOVANJE ODRASLIH

		<ul style="list-style-type: none"> •Demonstrirati rješavanje problema u komunikaciji s roditeljima i saradnicima 	
<p>OSNOVNA PSIHOSOCIJALNA OBILJEŽJA DJETETA</p> <p>Briga o djetetovu psihofizičkom i socijalnom razvoju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Dječja razvojna psihologija •Emocionalni, tjelesni, intelektualni i socijalni razvoj djeteta •Prihvatljivo ponašanje i njegovo postizanje •Indikatori zlostavljanja i zanemarivanja djeteta i postupanje dadilja u takvim slučajevima •Uloga dadilje u razvijanju pozitivnih društvenih odnosa među djecom s naglaskom na toleranciju 	<ul style="list-style-type: none"> •Objasniti karakteristike dječje razvojne psihologije (od rođenja do 3. godine, od 3. godine do polaska u školu, od 7. do 14. godina) •Opisati emocionalni, tjelesni, intelektualni i socijalni razvoj djeteta •Definirati granice prihvatljivog ponašanja i načina njihova postizanja •Prepoznati slučajeve zanemarivanja i zlostavljanja djeteta •Objasniti način postupanja dadilje u slučaju sumnje na zanemarivanje i zlostavljanje djeteta u skladu s propisima •Navesti ulogu dadilje u razvijanju pozitivnih društvenih odnosa među djecom s naglaskom na toleranciju 	<p>T – 6</p> <p>VJ - 2</p>
<p>AKTIVNOSTI DJETETA</p> <p>Igre djeteta</p> <p>Dnevne aktivnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Igra kao podsticaj psihofizičkoga i socijalnoga razvoja djeteta •Socijalna komponenta igre i rekreacije •Vrste igara za djecu rane i predškolske dobi te za školsku djecu •Način izvođenja igre primjereno dobi, razvoju i mogućnosti djeteta •Redovno organiziranje primjerene tjelesne aktivnosti djeteta •Podsticanje obavljanja školskih i drugih obaveza djeteta •Sigurnost djeteta u javnom prometu •Načini provođenja slobodnog 	<ul style="list-style-type: none"> •Objasniti ulogu igre u psihofizičkom i socijalnom razvoju djeteta •Prepoznati socijalnu komponentu igre i rekreacije •Izabrati vrstu igre u odnosu na dob, razvoj i mogućnosti djeteta •Pokazati način izvođenja igre primjereno dobi, razvoju i mogućnosti djeteta •Navesti važnost redovnog organiziranja primjerene tjelesne aktivnosti djeteta •Navesti načine podsticanja za obavljanje školskih i drugih obaveza djeteta 	<p>T – 10</p> <p>VJ - 6</p>

OBRAZOVANJE ODRASLIH

	vremena primjereno dobi, razvoju i mogućnostima djeteta • Uloga dadilje u sigurnom korištenju savremenih tehnologija	• Objasniti ulogu dadilje u sigurnom praćenju sigurnosti djeteta u prometu • Opisati ulogu dadilje u primjerenom i sigurnom provođenju slobodnog vremena djeteta	
Metode rada: Verbalne, vizuelne i metode praktičnih radova.			
Materijalni uvjeti: Učionica opće namjene.			
Kadrovski uvjeti: Profesor pedagogije, Profesor psihologije.			

CJELINA: NJEGA I ZDRAVLJE DJETETA (teorija: 45; vježbe: 21)

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA KVALIFIKACIJE	IZ BROJ SATI
Higijensko-epidemiološke mjere i zdravlje djeteta	<ul style="list-style-type: none"> • Osnovna načela zaštite zdravlja djeteta • Mjere zaštite zdravlja djeteta • Uvjeti potrebni za nastanak infekcija • Dezinfekcija i sterilizacija • Pranje i dezinfekcija ruku • Pravilno zbrinjavanje biološkog otpada • Primjena zaštitnih sredstava • Promjena zdravstvenog stanja djeteta • Uloga dadilje u prepoznavanju simptoma patoloških stanja (posmatranje uzorka stolice i urina) 	<ul style="list-style-type: none"> • Navesti osnovna načela i mjere zaštite zdravlja djeteta • Objasniti uvjete potrebne za nastanak infekcije • Opisati dezinfekciju i sterilizaciju • Provesti higijensko pranje ruku dadilje i djeteta • Izreći važnost i način pravilnog zbrinjavanja biološkog otpada 	T – 15 VJ - 6
Njega i hranjenje djeteta	<ul style="list-style-type: none"> • Osnovne fiziološke potrebe djeteta • Njega djeteta prema dobi i individualnom razvoju (mijenjanje pelena, kupanje/tuširanje...) • Podsticanje na 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisati osnovne fiziološke potrebe djeteta prema dobi i individualnom razvoju • Demonstrirati obavljanje njege djeteta prema dobi i individualnom razvoju (mijenjanje pelena, kupanje – 	T – 30 VJ - 15

OBRAZOVANJE ODRASLIH

	<p>samostalnost djeteta pri obavljanju higijene u odnosu na dob i individualni razvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odmor i opuštanje djeteta u skladu sa dobi, individualnom razvoju i potrebama djeteta • Postupci hranjenja djeteta u odnosu na dob, mogućnosti i razvoj • Uloga dadilje u odijevanju i presvlačenju djeteta 	<p>demonstracija na lutki)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izabrati primjeren način odmora u odnosu na djetetov razvoj i potrebu • Navesti ulogu dadilje prilikom hranjenja djeteta (postupci hranjenja u odnosu na dob, mogućnost i razvoj djeteta, podsticanje na samostalnost, bon-ton za stolom) • Opisati važnost i načine zaštite djeteta u skladu sa vremenskim uvjetima (odijevanje, svlačenje, zaštitna sredstva) 	
<p>Metode rada: Verbalne, vizuelne i metode praktičnih radova.</p>			
<p>Materijalni uvjeti: Učionica opće namjene. Specijalizirana učionica opremljena nastavnim sredstvima i pomagalicama za izvođenje vježbi.</p>			
<p>Kadrovski uvjeti: Doktor Medicine, Diplomirana medicinska sestra</p>			

PREDMET: ZARAZNE BOLESTI (teorija: 12 sati; vježbe: 4 sata)

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJ	ISHODI UČENJA IZ KVALIFIKACIJE	BROJ SATI
Opšti dio	<ul style="list-style-type: none"> • Osnovni pojmovi iz epidemiologije zaraznih i parazitarne bolesti. • Prenos zaraze zaraznih bolesti putem hrane. • Mjere sprječavanja bolesti izazvanih trovanjem hrane. • Toksikoinfekcije. • Parazitarne bolesti koje se prenose hranom. • Postupci dadilje pri sumnji na postojanje zarazne ili druge bolesti djeteta. • Simptomi zaraznih i drugih bolesti u djeteta • Uzročnici bolesti • Zarazne bolesti – parazitske bolesti, • Crijevne bolesti djece školske dobi 	<ul style="list-style-type: none"> • Navesti načine prenošenja zaraznih bolesti putem hrane. • Navesti toksikoinfekcije i pojasniti iste. • Navesti i objasniti mjere sprječavanja bolesti izazvanih trovanjem hrane. • Navesti i prepoznati simptome i zaraznih i ostalih dječjih bolesti. • Demonstrirati postupke dadilje pri sumnji na postojanje zarazne ili druge bolesti djeteta u skladu s propisima • Razlikovati bakterije koje uzrokuju bolesti od korisnih bakterija • Opisati načine širenja virusnih i bakterijskih bolesti, • Objasniti postupke primjene osnovnih mjera zaštite te načine sprečavanja širenja 	T – 12 VJ - 4

OBRAZOVANJE ODRASLIH

	<ul style="list-style-type: none"> •Vakcinacija. •Ishrana bolesnika u toku zaraznih bolesti. 	zaraznih bolesti (Vogralikov lanac zaraze), <ul style="list-style-type: none"> •raspraviti o načinima zaštite od zaraze crijevnim parazitima, virusima i bakterijama. •Objasniti važnost vakcinacije. •Objasniti i navesti primjer ishrane u toku zaraznih bolesti.
Metode rada: Verbalne, vizuelne i praktične.		
Materijalni uvjeti: Učionica opće namjene.		
Kadrovski uvjeti: Doktor medicine		

PREDMET: ZDRAVA ISHRANA (teorija: 30 sati; vježbe: 10 sati)

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJ	ISHODI UČENJA KVALIFIKACIJE	IZ	BROJ SATI
Pravilna ishrana Higijena ishrane	<ul style="list-style-type: none"> •Zdrave namirnice, •Podjela namirnica. •Sastav namirnica. •Probava namirnica. •Prehrana školske djece •dnevni unos hranjivih tvari za mlade, •načini čuvanja prehrambenih namirnica, •Pravilno odlaganje namirnica (postupak s hranom koja se ne konzumira odmah). •Hranjive vrijednosti, čuvanje i znaci kvarenja namirnica. •Znaci kvarenja mesa i proizvoda od mesa. •Prehrambene navike zdravog djeteta. •Racionalna ishrana. •Djeca s poremećajem prehrane zbog psihosocijalnih teškoća •Jačanje otpornosti organizma djeteta 	<ul style="list-style-type: none"> •Uporediti namirnice iz svakodnevne prehrane s preporučenim namirnicama u piramidi zdrave prehrane. •Raspraviti o razlozima preporučenih vrsta namirnica za mlade po obrocima. •Predložiti dnevni unos hranjivih tvari i soli u prehrani mladih prema čitanju natpisa s deklaracija prehrambenih namirnica, interpretaciji opisa proizvoda, roka valjanosti. •Objasniti osnovna pravila odlaganja namirnica prema propisima •Objasniti važnost unošenja tekućine, posebno vode, u organizam djeteta. •Navedi znake kvarenja mesa i prerađevina od mesa. •Navedi mogućnosti jačanja otpornosti organizma adekvatnom prehranom. 		T – 10 VJ - 4
Poremećaj ishrane	<ul style="list-style-type: none"> •Poremećaji hranjenja. •Zdravstvene posljedice 	<ul style="list-style-type: none"> •navesti moguće uzroke poremećaja hranjenja 		

OBRAZOVANJE ODRASLIH

	<p>nedovoljne ishrane.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Zdravstvene posljedice preobilne ishrane. •Avitaminoze 	<ul style="list-style-type: none"> •objasniti zašto je pridržavanje režima prehrane i umjerene tjelesne aktivnosti preduvjet održavanja homeostaze, •ukazati na važnost minerala i vitamina u ljudskoj prehrani, 	T - 10
Osnove prehrane djeteta	<ul style="list-style-type: none"> •Planiranje sedmičnog jelovnika •Individualni zahtjevi roditelja vezani uz prehranu djeteta •Osnove zdrave prehrane djeteta (u odnosu na dob, individualni razvoj i zdravstveno stanje) •Prehrambene navike zdravog djeteta 	<ul style="list-style-type: none"> •Kreirati sedmični jelovnik u odnosu na specifične potrebe djeteta (dob, individualni razvoj, zdravstveno stanje te vjerske i kulturološke običaje obitelji) •Prepoznati individualne zahtjeve roditelja vezane uz prehranu djeteta •Objasniti važnost unošenja tekućine, posebno vode u organizam djeteta •Navesti karakteristike zdrave prehrane djeteta •Razlikovati zdrave od nezdravih prehrambenih navika djece i simptome poremećaja prehrane djeteta 	T – 10 VJ - 6

Metode rada:
Verbalne, vizuelne i praktične.

Materijalni uvjeti:
Učionica opće namjene.

Kadrovski uvjeti:
Doktor medicine

OBRAZOVANJE ODRASLIH

PREDMET: OSNOVI HIGIJENE I ZDRAVSTVENA NJEGA (teorija 10 sati)

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJ	ISHODI UČENJA IZ KVALIFIKACIJE	BROJ SATI
Zdravlje i bolest	Zdravlje i bolest. Konceptija prirodnog toka bolesti. Nivoi zdravstvene zaštite. Unapređenje zdravlja.	Uporediti zdravlje i bolest, objasniti prirodan tok bolesti, Objasniti nivo zdravstvene zaštite, Objasniti metode unaprijeđenja zdravlja	T - 2
Lična higijena	Pojam i značaj lične higijene. Dentalna higijena. Uloga i osobine kože. Higijena ruku.	Objasniti značaj lične higijene. Objasniti ulogu kože . Objasniti važnost dentalne higijene i higijene ruku.	T - 4
Voda	Značaj vode u organizmu i životu čovjeka. Metode popravke kvaliteta vode za piće.	Objasniti ulogu vode u organizmu čovjeka. Objasniti značaj vode u životu ljudi. Objasniti metode popravka kvaliteta vode.	T - 2
Dezinfekcija	Metode dezinfekcije. Značaj i uloga dezinfekcionih sredstava.	Navesti i objasniti metode dezinfekcije i ulogu i značaj dezinfekcionih sredstava.	T - 2

Metode rada:
Verbalne, vizuelne.

Materijalni uvjeti:
Učionica opće namjene.

Kadrovski uvjeti:
Doktor medicine;
Doktor stomatologije;
Magistar zdravstvene njege;
Diplomirana medicinska sestra.

PREDMET: PRAKTIČNA NASTAVA (180 SATI)

TEMA	SADRŽAJ	ISHODI UČENJA	BR. SATI PN
Zaštita na radu i prva pomoć	<ul style="list-style-type: none"> • Zaštitna sredstva i opasnosti • Rizici i opasnosti prostora u kojem dijete boravi • Prva pomoć kod krvarenja, preloma, oživljavanja, opekotina, smrzotina, epilektičnog napada, hipoglikemijske kome, ugriza. • Pojam i značaj prve pomoći , • Kutija i ormarić prve pomoći, • Vitalne funkcije, • Osnovni postupci pružanja prve pomoći • Prva pomoć u situacijama kada je ugrožen život – prestanak rada srca, disanja, • Prva pomoć kod krvarenja, • Ozljede nosa i krvarenje iz nosa, • Postupci pomoći pri uganuću i prijelomu ekstremiteta • Postupci pomoći pri opekotinama i smrzotinama • Postupci pomoći pri krvarenju • Prva pomoć kod ugriza i uboda zmija, pauka, krpelja, kukaca, pasa, • Položaji tijela i tehnike oživljavanja. • Tehnike postavljanja zavoja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Primijeniti zaštitnu odjeću i obuću • Ukloniti rizike i opasnosti u prostoru u kojem dijete boravi • Polaznici će znati pružiti pomoć kod krvarenja, preloma, oživljavanja, opekotina, smrzotina, epilektičnog napada, hipoglikemijske kome, ugriza • Navesti i opisati značaj prve pomoći, opisati kutiju i ormarić prve pomoći, • Opisati osnovne postupke pružanja prve pomoći pri različitim vrstama povreda i ozljeda • Prikazati bočni položaj i tehnike oživljavanja • Demonstrirati zaustavljanje krvarenja • Demonstrirati načine imobilizacije kod preloma, uganuća • Primijeniti osnovne postupke pružanja prve pomoći, • Demonstrirati zahvat prve pomoći kod prestanka rada srca, disanja, krvarenje. demonstrirati prvu pomoć kod ugriza i uboda zmija, pauka, krpelja, kukaca, pasa. Demonstrirati postavljanje zavoja. 	60
Medicinska psihologija i pedagogija	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikacija s djetetom zavisno o dobi • Problemi u komunikaciji s djetetom • Komunikacija s roditeljima i saradnicima • Igra kao podsticaj psihofizičkog i sociološkog razvoja djeteta • Sociološka komponenta igre i rekreacije • Vrste igara za predškolsku/školsku djecu • Način izvođenja igre primjereno 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunicirati s djetetom u odnosu na njegovu dob, razvoj i potrebe • Riješiti probleme u komunikaciji s djetetom u skladu s njegovom dobi, sposobnostima, potrebama i dostojanstvom • Komunicirati s roditeljima i saradnicima na partnerski način • Organizirati različite vrste igara u skladu s djetetovom 	30

OBRAZOVANJE ODRASLIH

	<p>dobi, razvoju i mogućnosti djeteta</p> <ul style="list-style-type: none"> •Redovno organiziranje primjerene tjelesne aktivnosti djeteta •Podsticanje obavljanja školskih i drugih obaveza djeteta <p>Sigurnost djeteta u javnom prometu</p>	<p>dobi, mogućnostima i interesu</p> <ul style="list-style-type: none"> •Provesti različite vrste igara u skladu s djetetovom dobi, mogućnostima i interesu •Organizirati različite vrste tjelesne aktivnosti u skladu s djetetovom dobi, mogućnostima i interesu •Provesti različite vrste tjelesne aktivnosti u skladu s djetetovom dobi, mogućnostima i interesu •Podsticati dijete na obavljanje školskih i drugih aktivnosti/obaveza prema uputama roditelja •6. Voditi dijete do škole/slobodnih aktivnosti na siguran način 	
Njega i zdravlje djeteta i prehrana djeteta	<ul style="list-style-type: none"> •Higijensko-epidemiološke mjere •Boravak djeteta u unutrašnjem i vanjskom prostoru •Njega djeteta do 3. godine života (kupanje novorođenčeta, dojenčeta i malog djeteta, presvlačenje, povijanje novorođenčeta – široko povijanje, njega usne duplje –soor ili mlječac, njega ojeda) •Higijenske navike i njega djeteta od 3. godine do polaska u školu •Higijenske navike i potrebna njega djeteta školske dobi •Etički pristup u njezi djeteta •Simptomi zaraznih i ostalih bolesti djeteta •Postupci pri povredama djeteta •Jelovnici za djecu u skladu sa dobi, individualnim razvojem te vjerskim i kulturološkim običajima obitelji. •Predmeti opšte upotrebe – posuđe i pribor 	<ul style="list-style-type: none"> •Primijeniti higijensko-epidemiološke mjere u radnome prostoru prema standardu •Pripremiti dijete za boravak u unutrašnjem i vanjskom prostoru u skladu s vremenskim uvjetima •Provesti postupke njege djeteta u skladu s njegom dobi, razvoju, sposobnostima, potrebama i dostojanstvu •Postupiti u slučaju sumnje na postojanje zaraznih i ostalih bolesti te povreda djeteta u skladu s propisima •Izraditi sedmični jelovnik u skladu sa specifičnim potrebama djeteta. •Provesti postupke predmeta opšte upotrebe (pranje flašica i duda, pribora za hranjenje djece i posuđa). 	90
<p>Metode rada: Praktično-manuelni način rada</p>			
<p>Materijalni uvjeti: Ustanova bi osigurala izvođenje praktične nastave zaključenim ugovorima o poslovnoj saradnji s ustanovama socijalne zaštite (domovima za djecu bez odgovarajućeg roditeljskog staranja, centrima za odgoj i obrazovanje), zdravstvenim ustanovama, odgojno-obrazovnim</p>			

ustanovama. Dio praktične nastave u odgojno-obrazovnim ustanovama obavljao bi se u sklopu stručnih posjeta, a u zdravstvenim ustanovama u dječjim odjelima. Tokom pohađanja praktične nastave polaznici vode dnevnik rada. U dnevnik rada polaznici evidentiraju mjesto i trajanje rada, detaljan sadržaj i opis rada, te druga zapažanja u vezi sa sadržajem rada. Sadržinu Dnevnika rada svojim potpisom ovjerava nastavnik praktične nastave. Uredno popunjeni i ovjereni Dnevnik rada je uvjet za pristupanje završnoj provjeri.

Kadrovski uvjeti za segment: njega i zdravlje djeteta, prehrana djeteta, prva pomoć, zaštita na radu:

Magistar zdravstvene njege

Diplomirana medicinska sestra

Kadrovski uvjeti za segment: medicinska psihologija i pedagogija:

Profesor psihologije

Profesor pedagogije za

ZAVRŠNA PROVJERA STEČENOG ZNANJA I VJEŠTINA

Završna provjera programa osposobljavanja za poslove dadilje obuhvata pismenu/usmenu provjeru stručnih sadržaja prema planiranim ishodima učenja, potrebnim za pravilno obavljanje poslova dadilje te praktičnu provjeru.

Praktična provjera obuhva:

- Primjenu sredstva zaštite na radu.
- Primjenu opreme, materijala i sredstava za obavljanje poslova dadilje.
- Primjenu higijensko-epidemioloških mjera u prostoru obavljanja poslova dadilje.
- Demonstriranje poslova iz djelokruga rada dadilje.

O završnoj provjeri vodi se zapisnik, a provodi ga komisija.

NAČIN EVALUACIJE PROGRAMA

Na kraju programa polaznici su obavezni popuniti evaluacijski listić na osnovu kog se vrši procjena uspješnosti održane obuke.

OBRAZOVANJE ODRASLIH

4.2.1.d Kozmetičar NASTAVNI PLAN I PROGRAM

SADRŽAJ PROGRAMA (predmeti, nastavne cjeline)

R.B.	NASTAVNA CJELINA	BROJ SATI		
		T.	VJ / P.N.	UKUPNO
1.	Uvod u kozmetiku	4	2	6
2.	Koža	5	3	8
3.	Tretman čišćenja lica	6	9	15
4.	Masaža lica, dekoltea i tijela	6	9	15
5.	Uklanjanje suvišnih dlačica i aparati	6	9	15
6.	Specifični tretmani u kozmetičkom salonu	6	9	15
7.	Dekorativna kozmetika	6	6	12
8.	Bakterijske i virusne infekcije kože	4	4	8
9.	Gljivične i parazitarne bolesti kože	3	3	6
10.	Reaktivna oboljenja kože	6	6	12
11.	Osnove manikiranja	5	8	13
12.	Osnove pedikiranja	5	12	17
13.	Ukupno	62	80	142

Cjelina	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Uvod u kozmetiku	<ul style="list-style-type: none"> Definicija kozmetike i kozmetički salon Organizacija rada i oprema Osnove komunikacije u kozmetičkom salonu Higijena i zaštita u kozmetičkom salonu 	<ul style="list-style-type: none"> Poznavanje organizacije rada i opreme kozmetičkog salona, Pravilna komunikacija s klijentima, Osnovi zaštite na radu 	T- 4 VJ - 2
Koža	<ul style="list-style-type: none"> izgled i građa kože; adnaksi kože; pigmenti kože; 	<ul style="list-style-type: none"> Poznavanje građe i funkcije kože, Prepoznavanje tipova kože, 	

OBRAZOVANJE ODRASLIH

	<ul style="list-style-type: none"> • funkcija kože; • tipovi kože; • starenje kože 	<ul style="list-style-type: none"> •Prepoznavanje pato-fizioloških promjena na koži 	<p>T – 5</p> <p>VJ - 3</p>
Tretman čišćenja lica	<ul style="list-style-type: none"> • priprema opreme za klasični tretman čišćenja lica; • određivanje tipa kože; • njega kože prema tipu i stanju kože; • tehnika aplikacije i skidanja maske; • definicija zadaća i vrste pilinga; • preparativni i aparativni piling; • čišćenje osjetljive kože i ekspresija akni; • njega različitih tipova kože 	<ul style="list-style-type: none"> •Pravilan rad s opremom za klasični tretman čišćenja lica, • Vladanje osnovama apliciranja i skidanja maski za lice, •Poznavanje postupaka rada kod aparativnog i preparativnog plinga, •Poznavanje postupka ekspresija akni 	<p>T – 6</p> <p>VJ - 9</p>
Masaža lica, dekoltea i tijela	<ul style="list-style-type: none"> • djelovanje i vrste masaže; • pokreti ruku kod masaže; • masažni hvatovi, • tehnike masaže, • masaža lica, • masaža ruku, • masaža nogu; • aparativna masaža 	<ul style="list-style-type: none"> •Poznavanje djelovanja, zadaće i vrsta masaže, •Vladanje masažnim pokretima i hvatovima, •Poznavanje principa rada i primjene aparata za masažu 	<p>T-6</p> <p>VJ-9</p>
Uklanjanje suvišnih dlačica i aparati	<ul style="list-style-type: none"> • depilacija i epilacija • djelovanje i vrste depilatora, • depilacija dlačica adhezivnim sredstvima – vosak, • primjena depilacijskih krema, • elektrodepilacija; • vrste aparata sa UV zrakama te njihova primjena; • djelovanje UV zraka; • princip rada solarija; • kozmetički stub 	<ul style="list-style-type: none"> •Razlikovanje pojmova epilacije i depilacije, •Pravilna primjena voska i depilacijskih krema, •Poznavanje i primjena aparata za depilacije i epilacije, 	<p>T-6</p> <p>VJ-9</p>
Specifični tretmani u kozmetičkom salonu	<ul style="list-style-type: none"> • Celulit, • tehnike postupci rješavanja celulita, • rada i aparati, • lifting, 	<ul style="list-style-type: none"> •Poznavanje mehanizma nastanka celulita i pravilni načini tretiranja, •Poznavanje osnova dermoabrazije i liftinga, 	<p>T-6</p> <p>VJ-9</p>

OBRAZOVANJE ODRASLIH

	<ul style="list-style-type: none"> • dermoabrazija, • primjena preparata i aparata za uklanjanje bora, • aromaterapija, • eterična ulja i najpoznatije vrste te izbor ulja, • aromaterapija lica, • aromaterapija tijela 	<ul style="list-style-type: none"> •Poznavanje vrste i odabir eteričnih ulja, •Tehnike primjene aromaterapije 	
Dekorativna kozmetika	<ul style="list-style-type: none"> • pribor za šminkanje, • primjena preparata za šminkanje, tehnika šminkanja, • korektivno šminkanje, • dekorativno šminkanje: dnevni i večernji make – up, • korekcija i bojenje obrva i trepavica, • oblikovanje obrva 	<ul style="list-style-type: none"> •Poznavanje pribora, pravila i tehnike šminkanja, • Poznavanje različitih vrsta šminkanja, •Usvajanje tehnika oblikovanja i bojenja obrva i trepavica, 	T-6 VJ-6
Bakterijske i virusne infekcije kože	<ul style="list-style-type: none"> • piodermije, • erysipelas, • erythrasma, • acne, • tuberkuloza kože, • verrucae, • herpes simplex, • herpes zoster 	<ul style="list-style-type: none"> •Usvajanje osnovnih znanja o etiopatogenezi, učestalosti, liječenju i prognozi bolesti 	T-4 VJ-4
Gljivične i parazitarne bolesti kože	<ul style="list-style-type: none"> • ušljivost, • šuga, • lišmanijaza, • trihofitoza, • kandidijaza, • pitirijaza 	<ul style="list-style-type: none"> •Usvajanje osnovnih znanja o etiopatogenezi, učestalosti, liječenju i prognozi bolesti 	T-3 VJ-3
Reaktivna oboljenja kože, bolesti vezivnog i potkožnog masnog tkiva i adneksa kože	<ul style="list-style-type: none"> • kontaktni alergijski dermatitis, • urtikarija, • neurodermitis, • psorijaza, • pruritus, • alopecije, • diseboreja, • seboroični dermatitis, • poremećaji elastičnih i kolagenih vlakana; • panikulitisi; • celulitisi; • poremećaji pigmentacije – depigmentacije i hiperpigmentacije 	<ul style="list-style-type: none"> •Usvajanje osnovnih znanja o etiopatogenezi, učestalosti, liječenju i prognozi bolesti 	T-6 VJ-6

OBRAZOVANJE ODRASLIH

<p>Osnove manikiranja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • manikiranje, • oblik i koža šake, • anatomija šake, • anatomska građa nokta; oboljenja noktiju, • alat i pribor za manikiranje, • faze i vrste manikiranja, • korekcija oblika nokta, • nadogradnja noktiju, • preparati za njegu i uljepšavanje noktiju, • masaža ruku 	<ul style="list-style-type: none"> •Poznavanje anatomije šake, građe, rasta i izgleda nokta, •Prepoznavanje oboljenja i tretmana nokta, •Primjena alata i pribora za manikiranje, •Vrste manikure, •Vladanje tehnikama nadogradnje noktiju, •Masaža ruku 	<p>T-5 VJ-8</p>
<p>Osnove pedikiranja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pedikiranje, • anatomija stopala, • anatomska građa nokta, oboljenja i infekcije kože stopala i noktiju, • strukturalni poremećaji stopala, • obrada uraslih i zadebljelih noktiju stopala, • alat, • preparati i pribor za pedikiranje, • kupke i masaže za stopala 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznavanje anatomije stopala, •Anatomska građa, izgled i rast nokta, •Prepoznavanje oboljenja i tretmana nokta, •Vladanje tehnikom otklanjanja „kurijeg oka“ •Primjena alata i pribora za pedikiranje, •Masaža stopala 	<p>T-5 VJ-12</p>
<p>Metode rada: Verbalne, vizuelne i metode praktičnih radova.</p>			
<p>Materijalni uvjeti: Učionica opće namjene.</p>			
<p>Kadrovski uvjeti: Doktor medicine</p>			

ZAVRŠNA PROVJERA STEČENOG ZNANJA I VJEŠTINA

Završna provjera programa Kurza za kozmetičare obuhvata pismenu i usmenu provjeru stručnih sadržaja prema planiranim ishodima učenja i praktičnu provjeru stečenih znanja i vještina

Praktična provjera obuhva:

- Provjeru poznavanja organizacije i opreme kozmetičkog salona,
- Pravilan pristup klijentu,
- Odabir procedura kozmetičkih usluga prema zahtjevima i potrebama,
- Pridržavanje principa asepse i antiseptičnosti u procesu kozmetičkog tretmana,
- Demonstracija jednog kozmetičkog tretmana.

O završnoj provjeri vodi se zapisnik, a provodi ga komisija.

NAČIN EVALUACIJE PROGRAMA

Na kraju programa polaznici su obavezni popuniti evaluacijski listić na osnovu kog se vrši procjena uspješnosti održane obuke

4.2.2. Kurs pružanja prve pomoći

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

SADRŽAJ PROGRAMA (predmeti, nastavne cjeline):

Redovna, konsultativno – instruktivna nastava

R.B.	NASTAVNA CJELINA	BROJ SATI		
		T.	VJ / P.N.	UKUPNO
1.	UVOD U PRVU POMOĆ	2	2	4
2.	POSTUPAK S POVRIJEĐENIM	2	2	4
3.	PRVA POMOĆ KOD BESVJESNIH STANJA	6	3	9
4.	KRVARENJE I ŠOK	6	2	8
5.	RANE I POVREDE	3	1	4
6.	POVREDE KOSTIJU I ZGLOBOVA	6	2	8
7.	AKCIDENTALNA STANJA, BOLESTI I TROVANJA	8	1	9

T = teorijska nastava, VJ = vježbe, PN = praktična nastava.

CJELINA: Uvod u prvu pomoć (teorija: 2 časa, vježbe: 2 časa)

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Uvod u prvu pomoć	<ul style="list-style-type: none"> - Definicija, zadaci i ciljevi prve pomoći - Metodologija hitne dijagnostike i terapije - Oprema za prvu pomoć - Kutija za prvu pomoć - Stanica hitne medicinske pomoći 	Upoznavanje s značajem i principima prve pomoći.	T – 2 VJ – 2

OBRAZOVANJE ODRASLIH

CJELINA: Postupak s povrijeđenim

(teorija: 2 časa, vježbe: 2 časa)

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Postupak s povrijeđenim	<ul style="list-style-type: none"> - Pristup povrijeđenom - Prvi orijentacioni pregled <ul style="list-style-type: none"> o (primarni pregled) - Terapijski postupci - Sekundarni pregled povrijeđenog - Sredstva za transport i položaj povrijeđenog - Način prenošenja povrijeđenog 	Obučenosť za samostalni pristup povrijeđenom, obavljanje primarnog i sekundarnog pregleda povrijeđenog, postavljanje povrijeđenog u pravilni položaj u zavisnosti od stanja u kojem se nalazi.	T-2 V-2

CJELINA: Prva pomoć kod besvjesnih stanja

(teorija: 6 časova, vježbe: 3 časa)

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Prva pomoć kod besvjesnih stanja	<ul style="list-style-type: none"> - Besvjesna stanja - Sinkopa - Moždana koma - Metaboličke kome - Hipoglikemijska koma - Zastoj srčanog rada - Prekid disanja - Reanimacija - Reanimacija – praktično vježbanje 	Osposobljenost prepoznavanja besvjesnih stanja, postavljanje povrijeđenog u odgovarajući položaj i eventualnu reanimaciju.	T-6 V-3

OBRAZOVANJE ODRASLIH

CJELINA: Krvarenje i šok

(teorija: 6 časova, vježbe: 2 časa)

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Krvarenje i šok	<ul style="list-style-type: none"> - Definicija i vrste krvarenja - Znaci krvarenja - Način zaustavljanja krvarenja - Definicija šoka - Vrste šoka - Klinička slika šoka - Terapijski postupci kod šoka 	Prepoznavanje vrsta krvarenja, zaustavljanje krvarenja, prepoznavanje stanja šoka i terapijski postupci	T-6
			V-2

CJELINA: Rane i povrede

(teorija: 3 časa, vježbe: 1 čas)

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Rane i povrede	<ul style="list-style-type: none"> - Definicija povreda - Vrste rana - Komplikacije rana - Infekcije rana - Zbrinjavanje rana i tipični zavoji - Termičke povrede – opekotine - Smrzotine - Povrede hemijskim sredstvima - Pružanje prve pomoći kod povreda uzrokovanih hemijskim sredstvima 	Sposobnost razlikovanja vrste povreda, zbrinjavanje povreda i sprječavanje komplikacija kao posljedice povreda.	T-3
			V-1

OBRAZOVANJE ODRASLIH

CJELINA: Povrede kostiju i zglobova

(teorija: 6 časova, vježbe: 2 časa)

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Povrede kostiju i zglobova	<ul style="list-style-type: none"> - Prijelomi kostiju - Iščašenja - Uganuća - Imobilizacija - Imobilizacija – praktično vježbanje - Povrede glave - Povrede kičme - Transport osoba sa povredom kičme 	Sposobnost uočavanja i prepoznavanja traumatskih povreda koštanog sustava (uganuća, iščašenja i prijeloma kostiju) i pravilne imobilizacije svih vrsta povreda.	T-6 V-2

CJELINA: Akcidentalna stanja, bolesti i trovanja

(teorija: 8 časova, vježbe: 1 čas)

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Akcidentalna stanja, bolesti i trovanja	<ul style="list-style-type: none"> - Udar groma - Povrede električnom strujom - Utapanje - Strana tijela - Toplotni udar, sunčanica i toplotni grčevi - Srčani udar - Moždani udar - Astmatični napad - Akutna trovanja – definicija, preventiva i prva pomoć - Ujed zmije 	Sposobnost prepoznavanja svih vrsta akcidentalnih stanja, odabir odgovarajućeg hitnog terapijskog postupka i njegove primjene.	T-8 V-1

ZAVRŠNA PROVJERA STEČENOG ZNANJA I VJEŠTINA

Završna provjera programa Kurasa prve pomoći obuhvata pismenu provjeru stručnih sadržaja prema planiranim ishodima učenja, potrebnim za pravilno pružanje prve pomoći te praktičnu provjeru stečenih znanja i vještina

Praktična provjera obuhva:

- Provjera pravilnog pristupa povrijeđenom,
- Prepoznavanje povrede i pravilan odabir terapijskog postupka,
- Procedura zbrinjavanja povrijeđene osobe,
- Pridržavanje principa asepse i antiseptice u procesu zbrinjavanja povrijeđenog,
- Demonstracija reanimacionog postupka.

O završnoj provjeri vodi se zapisnik, a provodi ga komisija.

Polaznicima Kurasa se izdaje certifikat o završenom programu obuke.

NAČIN EVALUACIJE PROGRAMA

Na kraju programa polaznici su obavezni popuniti evaluacijski listić na osnovu kojeg se vrši procjena uspješnosti održane obuke.

KADROVSKI UVJETI:

Doktor medicine

OBRAZOVANJE ODRASLIH

4.2.3. Kurs za trudnice

SADRŽAJ PROGRAMA (nastavne cjeline)

R.B.	NASTAVNA CJELINA	BROJ SATI		
		T.	VJ / P.N.	UKUPNO
1.	VODIČ KROZ MJESECE TRUDNOĆE	9		9
2.	UOBIČAJENE SMETNJE KOD TRUDNICA KOJE MOGU OČEKIVATI	6	3	9
3.	PRENATALNE VJEŽBE	2	9	11
4.	DOJENJE I ISHRANA NOVOROĐENČETA	3	9	12
5.	UKUPNO			41

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Trudnoća: Vodič kroz mjesec trudnoće	<ul style="list-style-type: none"> - Šta je trudnoća i simptomi - Prvi mjesec trudnoće - Drugi mjesec trudnoće - Treći mjesec trudnoće - Četvrti mjesec trudnoće - Peti mjesec trudnoće - Šesti mjesec trudnoće - Sedmi mjesec trudnoće - Osmi mjesec trudnoće - Deveti mjesec trudnoće 	<ul style="list-style-type: none"> - Objasniti nastanak začeća I kako prepoznati prve simptome - Opisati promjene na tijelu trudnice u prvom tromjesečju trudnoće, veličinu I izgled bebe, način ishrane, osjećaje trudnice - Opisati promjene na tjelu trudnice u drugom tromjesečju trudnoće, veličinu I izgled bebe, način ishrane, osjećaje trudnice - Opisati promjene na tijelu trudnice u zadnjem tromjesečju trudnoće, veličinu i izgled bebe, način ishrane, osjećaje trudnice 	T-9

OBRAZOVANJE ODRASLIH

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Očekivane i uobičajene smetnje kod trudnica	<ul style="list-style-type: none"> • Bol u leđima • Promjene u grudima • Opstipacija • Hemoroidi • Poteškoće u spavanju • Umor • Glavobolja • Promjene raspoloženja • Grčevi u mišićima • Mučnina i povraćanje • Oralna higijena • Promjene na koži • Otečenost 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasniti razlog zašto se bol javlja u trudnoći • Dati savjete kakvu obuću nositi, demonstrirati vježbe opuštanja, nositi pojas za stomak • Opisati promjene dojki koje se pripremaju za proizvodnju mlijeka • Objasniti važnost nošenja pamučnih grudnjaka i demonstracija pravilnog držanja • Opisati najčešće razloge opstipacije u trudnoći • Preporuke za pravilnu ishranu, unos tečnosti i važnost fizičke aktivnosti • Objasniti razloge nastanka hemoroida • Objasniti značaj kupke i pravilne ishrane za prevenciju hemoroida • Opisati razlog poteškoća u spavanju • Demonstriranje dubokog disanja prije spavanja, značaj čitanja knjiga i opuštanja • Važnost prepoznavanja znakova umora te preporuka za odmor • Objasniti kako povećana količina krvi i hormonalne promjene dovode do glavobolje • Zajedno preispitati šta može biti naš uzrok nastanka glavobolja (kafa, cigarete, zagušljive sobe, fluorescentna svjetlost, tv, telefon...) • Objasniti najčešće razloge promjene raspoloženja • Demonstracija razgovora sa partnerom, i ukućanima, kolegama • Objasniti nastanak grčeva u nogama (nedistatak Ca) • Demonstracija vježbi za 	<p>T-6</p> <p>V-3</p>

OBRAZOVANJE ODRASLIH

		<p>opuštanje i cirkulaciju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasniti zašto nastaje mučnina u početku trudnoće • Prijedlozi za laganu hranu i česte obroke • Demonstrirati na modelu zuba promjene na desnama i krvarenje desni • Pokazati pravilno pranje zuba i objasniti njegov značaj • Objasniti promjene na koži u toku trudnoće (akne, strije, promjene oko bradavice...) • Demonstracija higijene kože i rano prepoznavanje promjena • Prepoznavanje edema na tijelu trudnice na očekivanim mjestima • Važnost kontrole RR i redovno uriniranje 	
--	--	---	--

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Prenatalne vježbe	<ul style="list-style-type: none"> • Osnovne vježbe • Pravilno držanje tijela • Opuštanje 	<ul style="list-style-type: none"> • Vježbe za smanjenje napetosti mišića • Vježbe jačanja mišića i zglobova • Demonstracija vježbi za poboljšanje cirkulacije • Demonstracija vježbi za otklanjanje bola u leđima • Demonstracija smanjenja napetosti u mišićima • Demonstracija pogrešnog držanja tijela • Demonstracija pravilnog držanja tijela • Držanje tijela dok stojimo • Držanja tijela dok sjedimo • Demonstracija položaja tijela dok ležimo na bok ili polusjedimo • Demonstracija držanja tijela za podizanje predmeta sa poda i savijanje • Demonstracija i važnost dubokog disanja • Demonstracija vježbi za jačanje trbušnih mišića 	<p>T-2</p> <p>V-9</p>

OBRAZOVANJE ODRASLIH

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Dojenje	<ul style="list-style-type: none"> • Kolostrum • Prvi podoj • Priprema dojki za dojenje • Kako se proizvodi majčino mlijeko • Prednosti dojenja za dijete i majku • Učestalost dojenja • Tehnike dojenja • Izdavanje majčinog mlijeka • Podrška porodice u dojenju • Primjena i priprema industrijskih formula u ishrani novorođenčeta 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasniti šta je kolostrum i kako izgleda • Objasniti kada je prvi podoj i kako izgleda • Važnost pripreme dojki za uspješno dojenje (higijena i masaža) • Objasniti kako se proizvodi majčino mlijeko i pokazati anatomiju dojke • Upoznati majke o značaju dojenja za bebu (emotivna povezanost, fizička bliskost, nema alergije, otpornost na infekcije...) • Upoznati majke sa prednostima dojenja za njih (kontrakcija matrenice, brži gubitak TT, ekonomično, uvijek spremno, lučenje prolaktina, hormona opuštanja..) • Objasniti koliko često bebe jedu, • Objasniti da podoj može da traje najviše 20min • Objasniti da beba ne treba da spava na dojci ili da se igra • Objasniti značaj redovne stolice za bebe i uriniranja • Demonstarcija prvog podoja • Demonstarcija podoja nakon carskog reza • Demonstracija položaja u krevet • Demonstarcija položaja u sjedenju • Demonstracija odvajanja bebe od dojke • Demonstracije izdavanja majčinog mlijeka • Tehnika korištenja pumpice 	<p style="text-align: center;">T-3</p> <p style="text-align: center;">V-9</p>

OBRAZOVANJE ODRASLIH

		<ul style="list-style-type: none">• Tehnike masiranja dojki kao prevencija mastitisa• Objasniti kako i gdje čuvati izdajano mlijeko• Objasniti značaj porodice kao podrške u procesu dojenja• Objasniti značaj podrške partnera u dojenju Vještačka ishrana, pripravci i načini pravilne pripreme	
--	--	--	--

Metode rada:

Verbalne, vizuelne i metode praktičnih radova

Materijalni uvjeti:

Kabinet Škole opremljeni nastavnim sredstvima i pomagalicama za izvođenje vježbi

Kadrovski uvjeti:

Magistar zdravstvene njege,

Diplomirana medicinska sestra

OBRAZOVANJE ODRASLIH

4.2.4. Kurs zdrave ishrane

R.B.	NASTAVNA CJELINA	BROJ SATI		
		T.	VJ / P.N.	UKUPNO
7.	SASTAV HRANE SA FIZIOLOGIJOM PROBAVE I APSORPCIJE HRANLJIVIH MATERIJA	9	4	13
8.	REGULACIJA PREHRANE	2		2
9.	PRINCIPI PRAVILNE PREHRANE	5	4	9
10.	PREHRANA PO ŽIVOTNIM DOBIMA	5		5
11.	POREMEĆAJI PREHRANE; BOLESTI IZAZVANE HRANOM I ISHRANOM	9	2	11
12.	UKUPNO	30	10	40

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Sastav hrane sa fiziologijom probave i apsorpcije hranljivih materija	<ul style="list-style-type: none"> • Bjelančevine • Ugljeni hidrati • Masti • Vitamini <ul style="list-style-type: none"> a)hidrosolubilni b)liposolubilni • Minerali • Voda 	<ul style="list-style-type: none"> • Usvajanje osnovnih znanja o nutrijentima i njihovom značaju za zdravlje čovjeka • Sticanje znanja o nutritivnom sastavu namirnica • Prepoznavanje i razlikovanje elemenata navedenih na deklaracijama prehrambenih proizvoda • Primjena znanja o glikemijskom indeksu u svakodnevnom životu • Utvrđivanje prehrambenog obrasca • Definisanje nutritivne i energetske gustine hrane. 	T-9 Vj-4

OBRAZOVANJE ODRASLIH

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Regulacija prehrane	<ul style="list-style-type: none"> • Uticaj endokrinog sistema na prehranu • Uticaj nervnog sistema na prehranu 	<ul style="list-style-type: none"> • Definisane osnovnih elemenata uticaja endokrinog sistema na prehranu i posljedica poremećene funkcije endokrinih žlijezda vezanih za nutritivni status • Definisane osnovnih elemenata uticaja nervnog sistema na prehranu i posljedica poremećene funkcije endokrinih žlijezda vezanih za nutritivni status 	T-2

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Principi pravilne prehrane	<ul style="list-style-type: none"> • Piramida ishrane • 12 koraka pravilne ishrane • Piramida fizičke aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Određivanje idealne tjelesne mase • Određivanje bazalnog metabolizma • Izračunavanje energetske potrebe • Određivanje potreba za nutrijentima • Prepoznavanje namirnica koje treba vrlo rijetko konzumirati • Prepoznavanje namirnica sa kojima treba biti oprezan • Prepoznavanje namirnica koje treba najčešće konzumirati • Usvajanje elemenata pravilne prehrane i njihova primjena • Usvajanje preporuka za fizičku aktivnost u cilju održavanja normalne tjelesne težine. 	T-5 Vj-4

OBRAZOVANJE ODRASLIH

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Prehrana po životnim dobima	<ul style="list-style-type: none"> • Prehrana u trudnoći i laktaciji • Prehrana u dojenačkom periodu, djetinjstvu i adolescenciji • Prehrana u zreloj i starijoj dobi 	<ul style="list-style-type: none"> • Usvajanje osnovnih znanja o nutriciji u pojedinim životnim dobima • Razlikovanje nutritivnih potreba u odnosu na životnu dob • Uočavanje elemenata preventivnog djelovanja u odnosu na mogućnost nastanka poremećaja nutricije s obzirom na životnu dob. 	T-5

TEMA	OKVIRNI SADRŽAJI	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Poremećaji prehrane; bolesti izazvane hranom i ishranom	<ul style="list-style-type: none"> • Deficiti nutrijenata • Prekomjerna težina i pretilost • Pothranjenost • Anoreksija i bulimija • Alimentarne intoksikacije i toksikoinfekcije • Aditivi i kontaminanti u hrani • Organska i genetski modificirana hrana • Sigurnost hrane u kućnim uslovima 	<ul style="list-style-type: none"> • Primjena preporuka SZO u odnosu na energetske unos • Definisane posljedice deficita i prekomjernog unosa nutrijenata • Određivanje BMI • Ocjena rizika za razvoj poremećaja na osnovu obima struka • Uočavanje mogućih opasnosti od alimentarnih trovanja i infekcija • Prepoznavanje aditiva u prehrambenim artiklima • Definiiranje razlika između organske i genetski modificirane hrane • Primjena pravila sigurne pripreme hrane u kućnim uslovima. 	T-9 Vj-2

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Metode rada:

Verbalne, vizuelne i metode praktičnih radova

Materijalni uvjeti:

Kabineti škole opremljeni nastavnim sredstvima i pomagalicama za izvođenje vježbi

Kadrovski uvjeti:

Doktor medicine,

Završna provjera programa Kurasa zdrave ishrane obuhvata pismenu provjeru stručnih sadržaja prema planiranim ishodima učenja

Polaznicima Kurasa se izdaje certifikat o završenom programu obuke.

Potrebe društva za obrazovanjem po navedenim programima

Potrebe društva za obrazovanjem po navedenim programima su realne. Svaki od ovih programa rezultat su dosadašnjeg iskustva u obrazovanju odraslih (vanredni učenici), analize tržišta rada i zahtjeva od strane privrednih i drugih organizacija.

Profil i stepen stručne spreme koji se stiče po završetku obrazovanja

Profil i stepen stručne spreme koji se stiče po uspješnom završetku obuke po pojedinim programima navedenim u tački 4. definisani su u samim programima.

Provjera znanja, vještina i sposobnosti stečenih obukom vrši se kontinuirano tokom obuke planiranim testovima i na završnom ispitu koji se sastoji od teorijskog testa i praktičnog radnog zadatka. Svim polaznicima koji sa uspjehom polože završni ispit izdaje se odgovarajuća javna isprava,

u skladu sa Pravilnikom o formi i sadržaju javnih isprava u obrazovanju odraslih (Službene novine KS br.24/16).

Profil i stepen stručne spreme koji se stiče po uspješnom završetku obuke po programima navedenim u tački 4. pod 3. i 4. biće definisani u samim programima.

Opći i posebni uvjeti utvrđeni Standardima i normativima

Škola posjeduje sve potrebne prostorne, materijalne i kadrovske resurse za realizaciju svih navedenih programa. Takođe škola ima potpisane Ugovore sa odgovarajućim organizacijama za realizaciju dijelova obuke koje nije moguće realizirati u školi ili je prema standardima obavezno realizirati na stvarnim/autentičnim uređajima i u autentičnim sredinama.

Škola ima dugogodišnje iskustvo u obrazovanju vanrednih učenika kroz različite programe dokvalifikacije, prekvalifikacije, osposobljavanja, usavršavanja, kurseva i drugih oblika obrazovanja vanrednih učenika o čemu postoji odgovarajuća dokumentacija.

U cilju kontinuiranog andragoškog stručnog usavršavanja osoblja koji će učestvovati u realizaciji svih programa obrazovanja odraslih škola će u saradnji sa odgovarajućim organizacijama i institucijama najmanje jednom godišnje organizirati andragoško stručno usavršavanje nastavnog kadra kroz različite oblike predavanja, radionica i seminara.

Opći i posebni uvjeti utvrđeni standardima i normativima za realizaciju programa obrazovanja odraslih

5.1. Prostorni i materijalni standardi

Ustanova zadovoljava prostorne i materijalne standard u pogledu vlastitog prostora i to:

- Osiguranog radnog prostora po polazniku u učionici opće namjene;
- Broju učionica opće namjene u skladu sa veličinom grupa polaznika;
- Osiguranog radnog prostora po polazniku i broju specijaliziranih učionica za posebne oblike, metode i sadržaje nastavnog rada utvrđene programom obrazovanja za pojedine obrazovne sadržaje;
- Osiguranog radnog prostora za posebnu specijaliziranu učionicu, za izvođenje programe obrazovanja odraslih za kompjutersku obuku;
- Osiguranog prostora za individualni rad s polaznicima;
- Prostorije za direktora.
- Prostora za nastavnike;
- Prostora za administrativno - tehničko osoblje;
- Prostoriju za arhivu;
- Sanitarnih čvorova za žene i muškarce.

Ustanova zadovoljava prostorne i materijalne u pogledu vlastite obavezne opreme u:

- Učionicama opće namjene;
- Specijaliziranim učionicama za posebne oblike, metode i sadržaje nastavnog rada.

Ustanova će za pojedine programe organizovati izvođenje praktične nastave u prostorima druge pravne ustanove, o čemu će sklopiti poseban ugovor o izvođenju iste.

5.2. Kadrovski standardi

Direktor je poslovodni i stručni voditelj Ustanove.

Ustanova smo koja ima iskustava sa obrazovanjem vanrednih učenika, te smo s obzirom na naše dugogodišnje iskustvo svjesni činjenice da s polaznicima treba raditi na otklanjanju prepreka za povratak odraslih u škole.

U dosadašnjem smo radu razvili smo modele rada u procesu obrazovanja vanrednih učenika utemeljene na pedagoškoj praksi da se pomogne polaznicima u procesu učenja i motiviranju na njihovoj ustrajnosti u namjeri da završe srednju školu. Naši nastavnici pomažu vanrednim učenicima u savladavanju gradiva i učenju. Školska biblioteka je dostupna kako redovnim tako i vanrednim učenicima, a samim tim i neophodna stručna literatura.

Nastavnici JU Srednja medicinska škola - Jezero Sarajevo su individualno i grupama sticali znanja u radu sa odraslim osobama (andragoška znanja) kroz dugogodišnje vanredno školovanje odraslih osoba za sticanje kvalifikacija, prekvalifikacija i dokvalifikacija. Škola će u

OBRAZOVANJE ODRASLIH

buduće u skladu sa članom 44. stav 6. Zakona o obrazovanju odraslih organizirati jednom godišnje andragoško stručno usavršavanje za svoje uposlenike.

Nastavni proces za polaznike će se organizirati u popodnevnim satima, jer su neki od polaznika zaposlene osobe, a poštujući potrebu polaznika da upravljaju svojim vremenom.

5.3. Tehničko – higijenski standardi

Programi za obrazovanje odraslih će se izvoditi u prostoru postojeće školske zgrade koja je izgrađena i opremljen u skladu s građevinskim standardima i normativima.

Prostori ustanove u kojima će se izvoditi programi obrazovanja odraslih zadovoljavaju higijensko-tehničke standarde koji se odnose na:

- osvjetljenje,
- osunčanost,
- prozračivanje,
- toplinsku zaštitu,
- zaštitu od buke,
- akustičnost prostorija za nastavu,
- grijanje,
- opskrbu vodom,
- odvodnju otpadnih voda,
- električne instalacije,
- instalacije računalne opreme,
- zaštitu od požara.

6. Način obezbjeđivanja finansijskih sredstava za rad

Obrazovanje odraslih je zajednička odgovornost Kantona, lokalne zajednice, poslodavaca, zaposlenika, privrednih subjekata i stručnih asocijacija, udruženja, obrazovnih ustanova i samih pojedinaca. Iz navedenih razloga i finansiranje obrazovanja odraslih bi se trebalo vršiti iz:

- sredstava polaznika;
- sredstava poslodavaca;
- sredstava Zavoda za zapošljavanje;
- sredstava pristupnih fondova Evropske unije;
- donacija i drugih izvora;
- javnih prihoda

u skladu sa članovima 58– 60. Zakona o OO KS.

Na osnovu navedenog JU Srednja medicinska škola - Jezero Sarajevo će uspostavljati međusektorsku saradnju i socijalni dijalog sa ciljem uspostavljanja adekvatnog sufinansiranja formalnog i neformalnog obrazovanja, odnosno iznalaženja finansijske podrške pojedincima koji se uključuju u proces obrazovanja odraslih.

OBRAZOVANJE ODRASLIH

7. Osnovni podaci o prostoru za izvođenje nastave

Obrazovni rad u segmentu obrazovanja odraslih će se organizirati u popodnevnim satima i naveče. Nastavni proces će se izvoditi u školskim učionicama, laboratorijama i drugim prostorima koje se koriste za redovno obrazovanje, jer su sve prostorije opremljene školskim namještajem koji zadovoljava standarde za odrasle osobe, a opremljene su i didaktičkim materijalom i opremom.

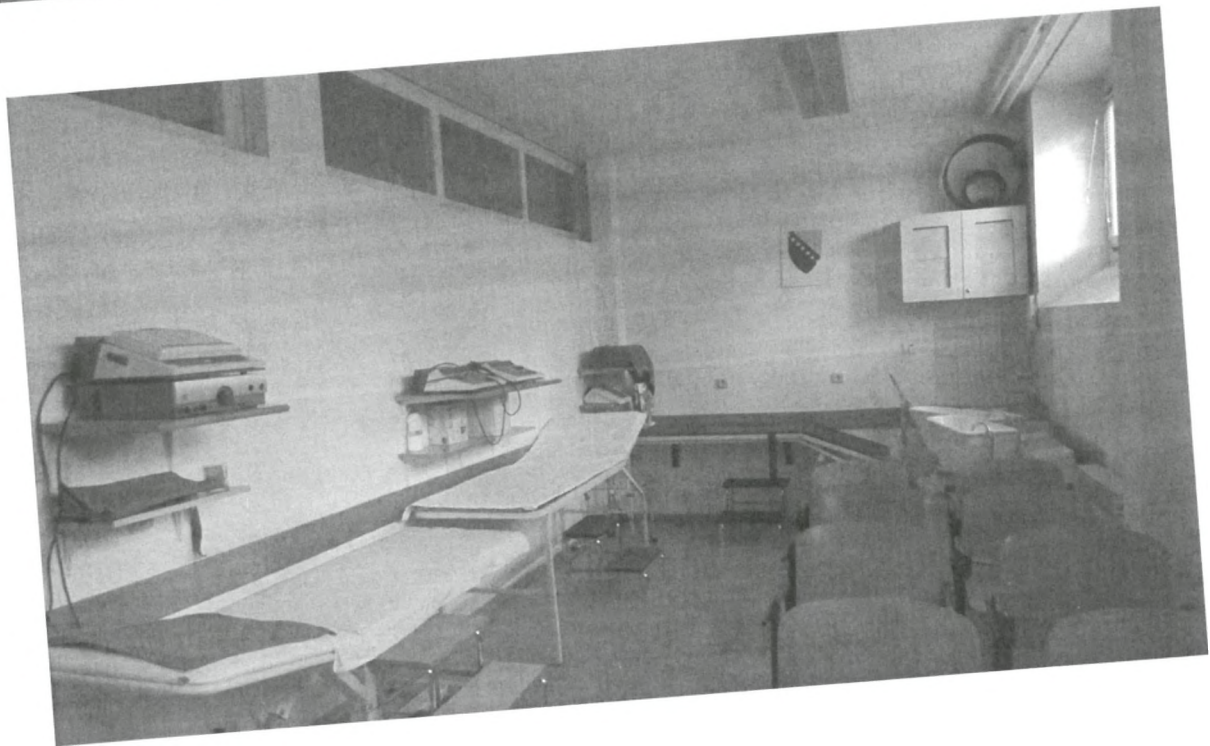
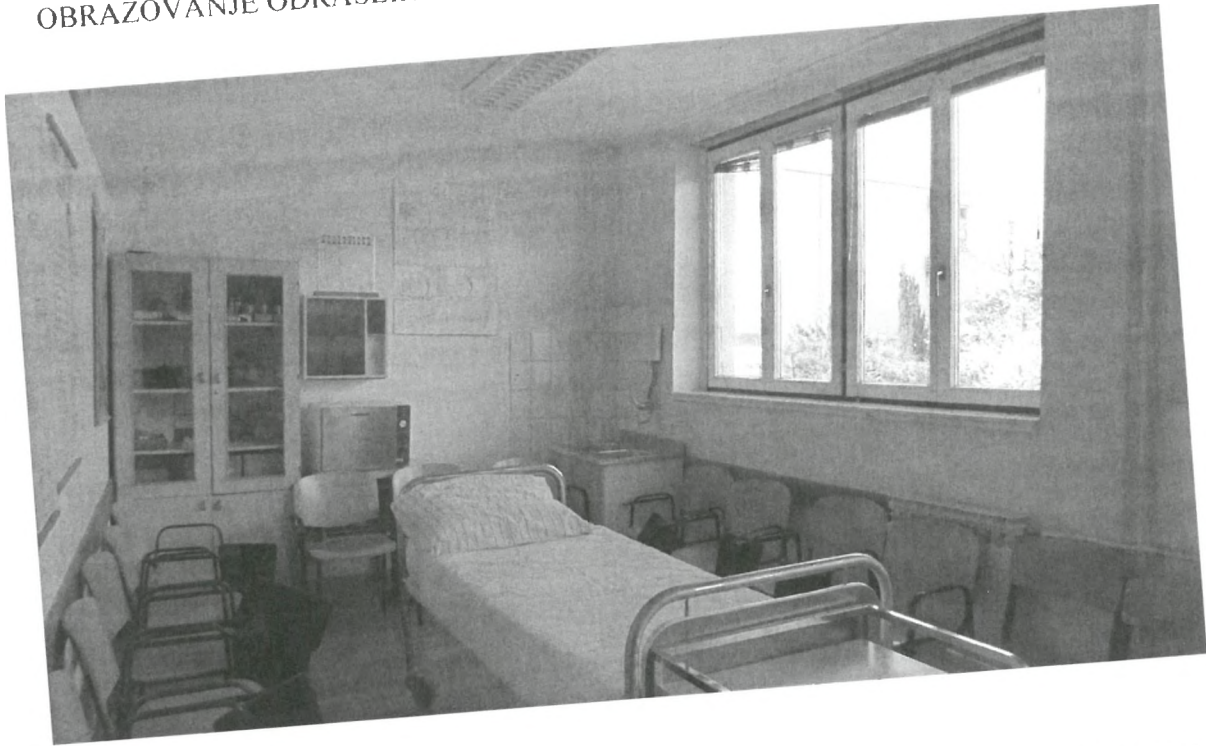
Detaljni podaci o raspoloživoj površini za obrazovni rad planiranih prostorija prikazan je u priloženoj tabeli.

	Prostor	Broj prostorija	Površina (m ²)
	Vlastiti zatvoreni prostor od toga:	67	2362
1	Učionice opće namjene	15	525
2	Specijalizirani kabineti za predmetnu i praktičnu nastavu	10	349
3	Amfiteatar	1	115
4	Sala za tjelesni odgoj	1	513
5	Biblioteka sa čitaonicom	1	40
6	Ostali prostor	34	820
7	Školsko igralište	1	550
8	Školsko dvorište	3	3330

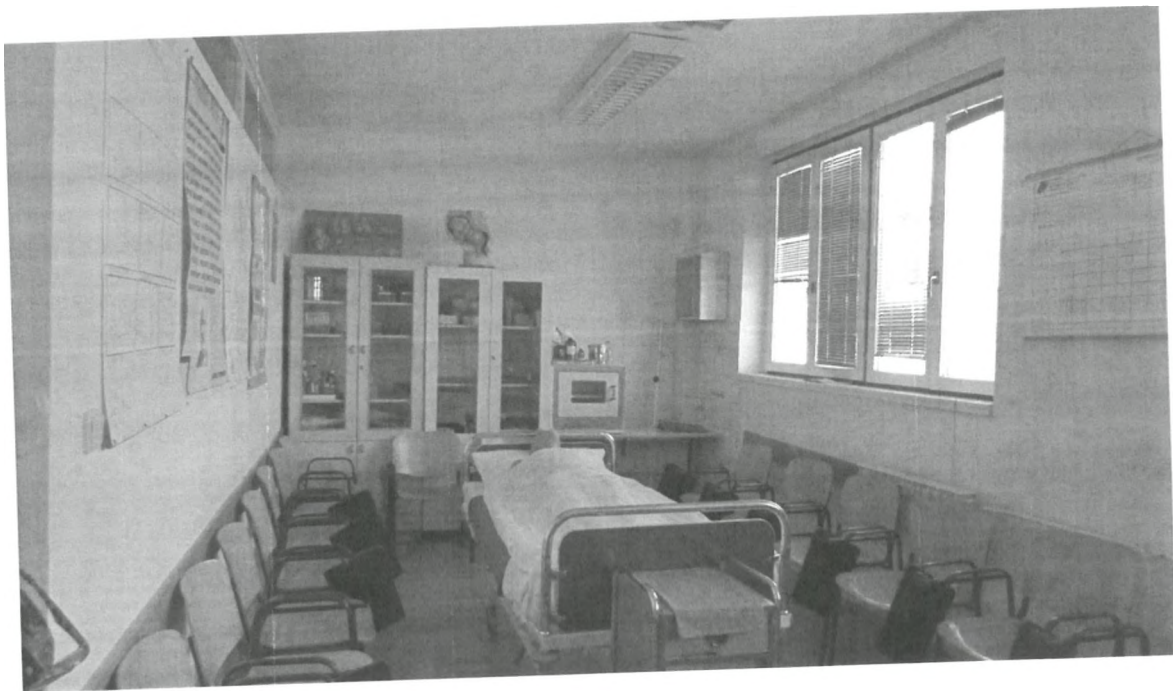
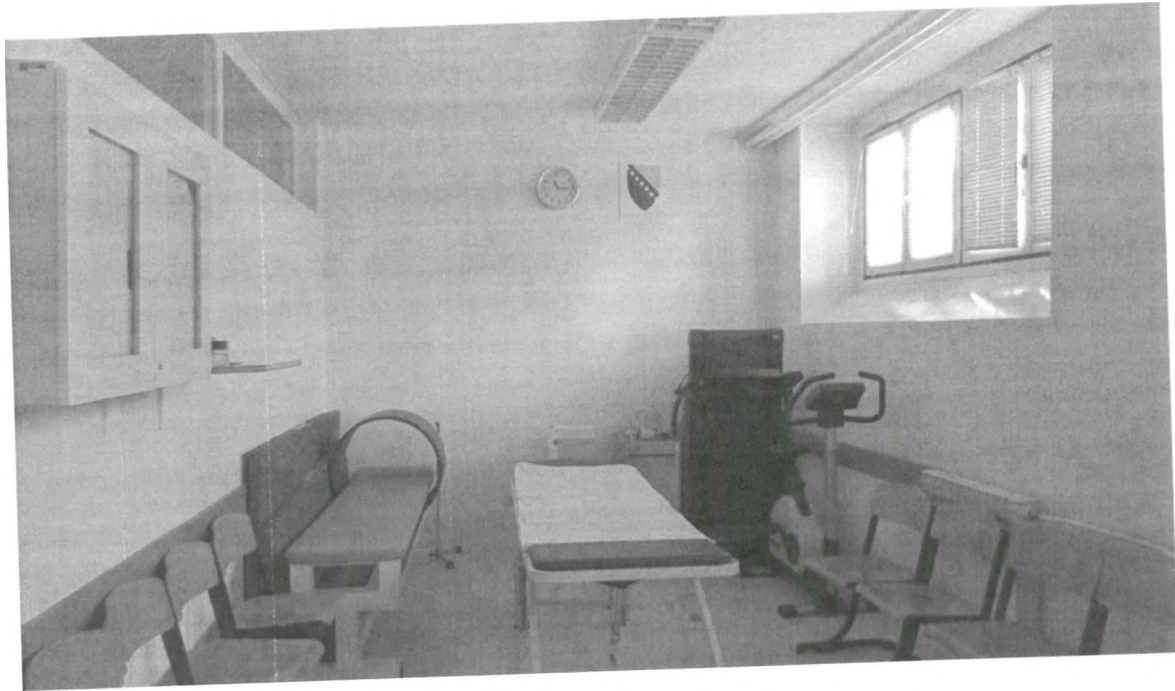
Za obrazovanje odraslih pored općenamjenskih učionica i specijaliziranih učionica sa kabinetima koje koriste redovni učenici, posebno su istaknute i pripremljene sljedeće prostorije:

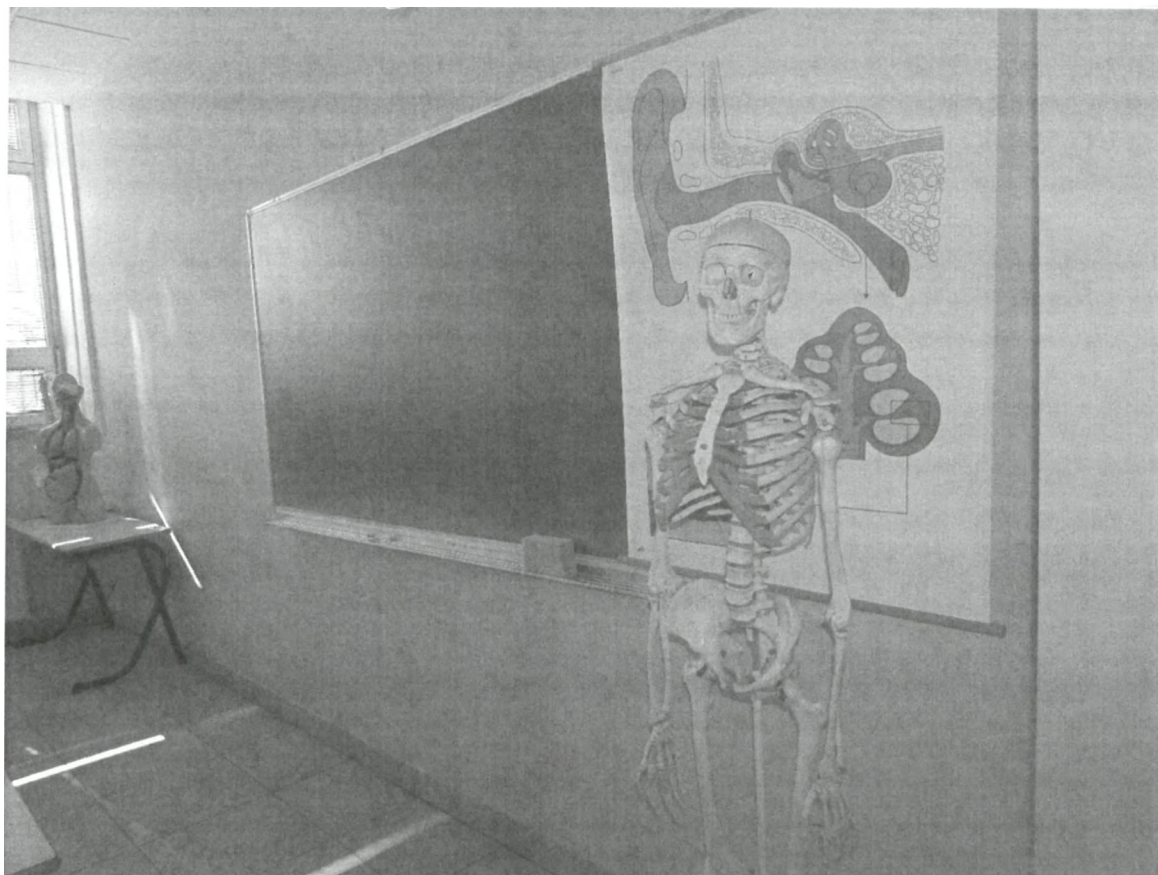
- Kabineti za vježbe iz njege bolesnika,
- Kabineti za vježbe iz fizikalne terapije,
- Kabinet za vježbe iz mikrobiologije,
- Kabinet za nastavu anatomije i fiziologije čovjeka,
- Kabinet za nastavu i vježbe iz hemije,
- Multimedijalni amfiteatar.

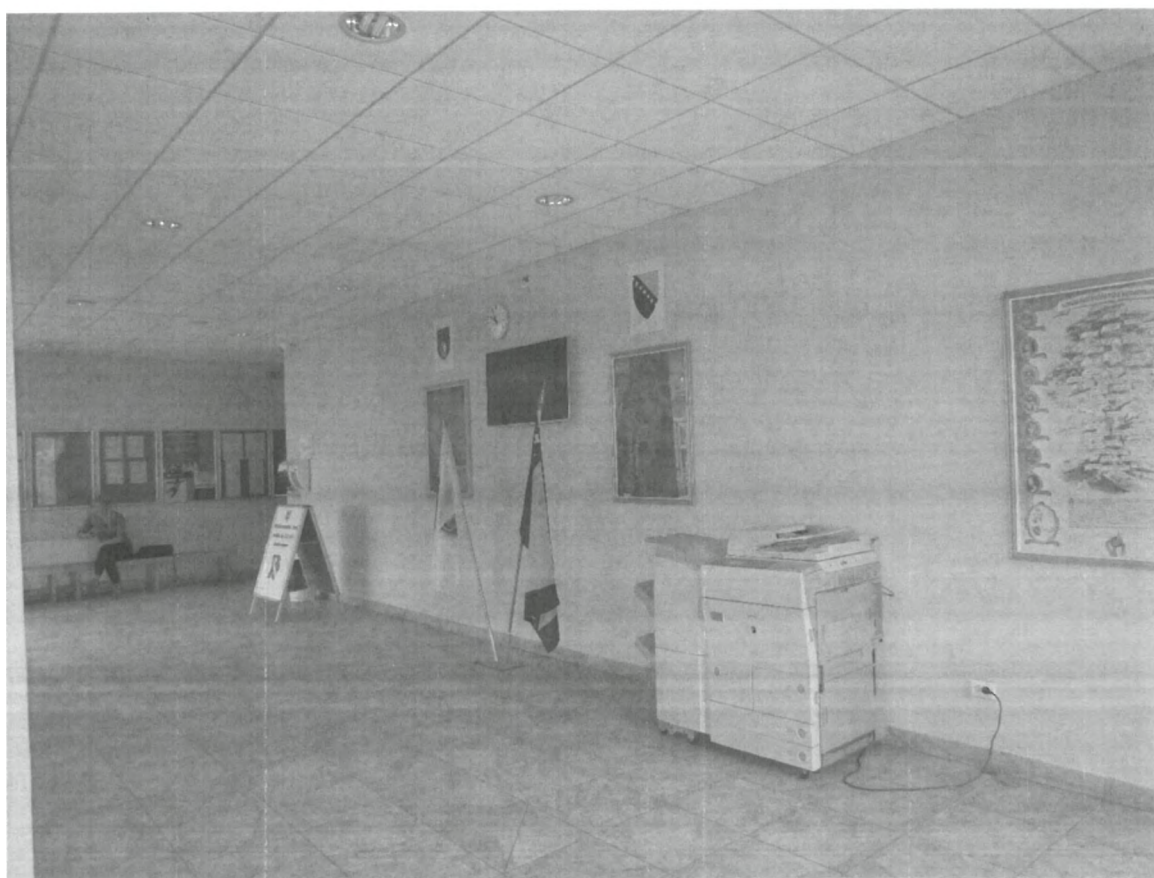
OBRAZOVANJE ODRASLIH

OBRAZOVANJE ODRASLIH

8. Podaci o kadrovskim uvjetima

JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo raspolaže sa kvalificiranim i obučanim nastavnim kadrom za realizaciju programa koji zahtijevaju provođenje opće-obrazovne, stručno-teorijske i praktične nastave.

Nastavni kadar posjeduje bogato iskustvo u radu u procesu obrazovanja odraslih, a ta iskustva su sticali kroz aktivnosti u dosadašnjem programu vanrednog školovanja odraslih osoba.

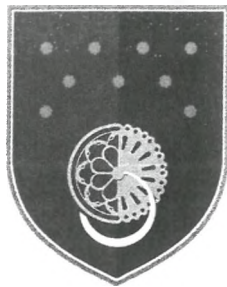
U programe obrazovanja odraslih bit će uključeno 62 predavača i to za:

- opće-obrazovnu nastavu 30 predavača,
- stručno-teoretsku nastavu 13 predavača
i praktičnu nastavu 19 predavača.

Sa proširivanjem nastavnih planova i programa za nova zanimanja, broj izvršilaca će se mijenjati po potrebi. Škola planira, u budućnosti, u skladu sa odredbama Zakona o obrazovanju odraslih organizirati jednom godišnje andragoško stručno usavršavanje za svoje nastavnike.

Iz predstavljenih se podataka vidi da JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo ispunjava sve propisane standarde i normative za realiziranje programa obrazovanja odraslih.

Škola raspolaže propisanim tehničkim i higijenskim uvjetima prostora kao i kadrovskim i materijalnim uvjetima.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO

Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade

Ekspertna komisija za razmatranje zahtjeva i Elaborata, te davanje stručnog mišljenja o društvenoj opravdanosti za osnivanje, rad i statusne promjene pravnog subjekta za formalno obrazovanje odraslih – JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo

Broj: 11/04-38-39158-1/19
Sarajevo, 3.12.2019. godine

Na osnovu člana 20. Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 40/15), tačke II Rješenja o imenovanju Ekspertne komisije za razmatranje zahtjeva i Elaborata, te davanja stručnog mišljenja o društvenoj opravdanosti za osnivanje, rad i statusne promjene pravnog subjekta za formalno obrazovanje odraslih – JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo, i člana 10. Poslovnika o radu Ekspertne komisije, Komisija podnosi:

**ZAVRŠNI IZVJEŠTAJ
SA STRUČNIM MIŠLJENJEM**

o opravdanosti za osnivanje, rad i statusne promjene pravnog subjekta za obrazovanje odraslih – JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo

Ekspertna komisija u sastavu:

1. Burim Adžanel – predsjednik,
2. Nusreta Slinić – član,
3. Indira Mešković – član,
4. Dr. sc. Emir Avdagić – član,
5. Hazbija Babačić – član.

je u cilju izvršenja povjerenih zadataka po Rješenju broj: 11/04-38-39158/19 od 5.11.2019. godine, održala ukupno 2 sastanka.

Zadatak Ekspertne komisije je bio da razmotri zahtjev Javne ustanove **Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo** i Elaborat o opravdanosti osnivanja pravnog subjekta za obrazovanje odraslih, te da dadne stručno mišljenje o društvenoj opravdanosti osnivanja pravnog subjekta za realizaciju programa obrazovanje odraslih u Javnoj ustanovi **Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo**.

Ekspertna komisija je imala i zadatak da izvrši uvid u dokaze o ispunjavanju uvjeta za osnivanje pravnog subjekta za obrazovanje odraslih, u skladu sa Zakonom o obrazovanju odraslih („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 40/15), Zakona o ustanovama („Službeni list R BiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94) i Odlukom o standardima i normativima za realizaciju programa obrazovanja odraslih („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 32/16).

Rezime sastanaka:

Prvi (konstituirajući) sastanak održan je 8.11.2019. godine u 14.30 sati u prostorijama Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, ul. Reisa Džemaludina Čauševića br. 1.

Na sastanku je:

- Konstituirana Ekspertna komisija;
- Usvojen Poslovnik o radu Ekspertne komisije;
- Podijeljen radni materijal i obavljeno upoznavanje članova sa sadržajem Zahtjeva i Elaborata, kao i zadacima Ekspertne komisije;
- Vođena rasprava o modelu rada Ekspertne komisije
- Zaključeno je da se sljedeći sastanak održi, nakon što JU **Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo** izvrši dopune i korekcije Elaborata i dostavi predsjedniku komisije, koji će isti dostaviti članovima komisije, u prostorijama JU Srednje medicinske škole – Jezero Sarajevo nakon konsultacija i pregleda korigiranog Elaborata.

Drugi sastanak Komisije je održan 3.12.2019. godine u prostorijama Srednje medicinske škole – Jezero Sarajevo, u ul. Patriotske lige br. 67a sa početkom u 13.15 sati.

Na sastanku je:

- Usvojen zapisnik sa prethodnog sastanka komisije.
- Članovi komisije izvršili su uvid u prostorne uvjete u kojima će se realizirati obrazovanje odraslih i nastavnu opremu koja će se koristiti.
- Vođena rasprava o dostavljenom korigiranom Elaboratu, nakon dostavljenih primjedbi i sugestija članova Komisije koji je korigiran u skladu sa mišljenjem svih članova Ekspertne komisije.

Članovi Ekspertne komisije su konstatairali da su ugrađene sve primjedbe na Elaborat, te je Ekspertna komisija isti prihvatila.

STRUČNO MIŠLJENJE

o društvenoj opravdanosti za osnivanje, rad i statusne promjene pravnog subjekta za obrazovanje odraslih - Javna ustanova Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo

Nakon pažljivog izučavanja i detaljnog razmatranja kompletnog Elaborata, Ekspertna komisija daje stručno mišljenje kako slijedi:

1. Podaci o srednjoj školi, podnosiocu Zahtjeva za dobivanje saglasnosti za osnivanje i statusne promjene za obrazovanje odraslih

Javna ustanova **Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo** je podnijela zahtjev za dobijanje saglasnosti Vlade Kantona Sarajevo za osnivanje, rad i statusne promjene pravnog subjekta za obrazovanje odraslih.

JU **Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo** je obrazovna ustanova, upisana u Registar srednjih škola pod rednim brojem 13. na strani 13.

U **Srednjoj medicinskoj školi – Jezero Sarajevo** se školuju redovni i vanredni učenici za različita zanimanja struke četvrtog stepena.

2. Sjedište srednje škole

Sjedište javne ustanove **Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo** je u ulici Patriotske lige broj 67a, u Sarajevu u općini Centar.

3. Naziv srednje škole

Škola će i dalje zadržati postojeći naziv – Javna ustanova **Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo**, s tim da će ustanova biti registrirana i za obavljanje djelatnosti obrazovanja odraslih.

Odluku o proširenju djelatnosti škole donosi osnivač – Skupština Kantona Sarajevo.

4. Vrsta ustanove:

Srednja škola, sa registriranom djelatnošću za srednje tehničko obrazovanje i obrazovanje odraslih.

5. Programi po kojima će Škola raditi:

Nakon upisa u Registar organizatora obrazovanja odraslih koji se vodi u Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade, škola će realizirati programe stručnog obrazovanja odraslih u skladu sa već postojećim programima formalnog obrazovanja, kao i programima neformalnog obrazovanja i programima prekvalifikacije i dokvalifikacije.

Rad i djelatnost JU **Srednje medicinske škole – Jezero Sarajevo** u segmentu obrazovanja odraslih će biti fokusiran na sljedeće aktivnosti: Promocija cjeloživotnog učenja i približavanje škole građanima sa ciljem podizanja njihovog obrazovnog nivoa, prilagođavanje programa potrebama zdravstva i lokalne zajednice sa ciljem povećanja zapošljivosti građana, povećanje profesionalne fleksibilnosti radno aktivnog stanovništva, doprinos u stvaranju ambijenta za održivi društveno – ekonomski razvoj neposrednog okruženja.

Škola će na početku realizirati obrazovanje odraslih prema programima:

- Program obuke za zanimanje **Njegovatelj starijih i nemoćnih osoba,**
- Program obuke za zanimanje **Maser,**
- Program obuke za zanimanje **Odgajatelj - dadilja,**
- Programi obuke za zanimanje **Kozmetičar,**
- Program obuke za zanimanje **Akušersko-ginekološka sestra-tehničar,**
- Program obuke za zanimanje **Pedijatrijska sestra-tehničar,**

- Program obuke za zanimanje Fizioterapeutski tehničar,
- Program obuke za zanimanje Psiho-gerijatrijska sestra-tehničar,
- Program obuke za pružanje prve pomoći,
- Kurs za trudnice,
- Kurs zdrave ishrane.

6. Trajanje obrazovanja:

Obrazovanje odraslih u školi traje u skladu sa programima za obrazovanje odraslih. Škola će izdavati odgovarajuće isprave u skladu sa Zakonom o obrazovanju odraslih, Pravilnikom o formi i sadržaju javnih isprava u obrazovanju odraslih i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja i čuvanja andragoške dokumentacije i evidencije.

7. Izvori i način finansiranja realizacije programa obrazovanja odraslih:

Sredstva za realizaciju programa obrazovanja odraslih će se obezbjeđivati od uplata: polaznika programa, poslodavaca, Službe za zapošljavanje, Kantona i jedinica lokalne samouprave, iz fondova Evropske unije, donacija i drugih izvora koji će biti realizirani u skladu sa odredbama Zakona o obrazovanju odraslih Kantona Sarajevo.

8. Kadrovski uslovi:

Direktor Javne ustanove **Srednje medicinske škole – Jezero Sarajevo** je poslovodni i stručni voditelj ustanove, te će istu zastupati i predstavljati u skladu sa ovlaštenjima i odgovornošću propisanim zakonima.

Škola raspolaže sa kvalificiranim i stručnim nastavnim kadrom za realizaciju programa koji zahtijevaju provođenje nastave i treninge. Nastavni kadar ima iskustva u radu kod obrazovanja odraslih, a ta iskustva su sticali kroz aktivnosti u dosadašnjem vanrednom školovanju odraslih osoba. U programe obrazovanja odraslih bit će uključeno 62 predavača i to: za opće-obrazovnu nastavu 30 predavača, stručno-teoretsku nastavu 13 predavača i praktičnu nastavu 19 predavača. Sa proširivanjem nastavnih planova i programa za nova zanimanja, broj izvršilaca će se mijenjati po potrebi.

Škola planira u budućnosti u skladu sa propisima Zakona o obrazovanju odraslih organizirati jednom godišnje andragoško stručno usavršavanje za svoje nastavnike.

9. Opći prostorni uslovi:

Obrazovni rad u segmentu obrazovanja odraslih će se organizirati u popodnevним satima i navečer, a poštujući potrebu polaznika da upravljaju svojim vremenom, prilagođavajući njihovom slobodnom vremenu.

Nastavni proces će se izvoditi u školskim učionicama, laboratorijima i drugim prostorima koje se koriste za redovno obrazovanje, jer su sve prostorije opremljene školskim namještajem koji zadovoljava standarde za odrasle osobe, a opremljene su i didaktičkim materijalom i opremom.

Za obrazovanje odraslih pored učionica i specijaliziranih učionica sa kabinetima koje koriste redovni učenici, posebno su istaknute i pripremljene sljedeće prostorije:

- Petnaest učionica opremljenih za stručno-teorijsku nastavu ukupne kvadrature: 525m²,
- Deset specijaliziranih kabineta za predmetnu i praktičnu nastavu ukupne površine 349m²,
- Multimedijalni amfiteatar površine 115m²,
- Odvojeni sanitarni čvor/toalet za žene i muškarce;
- Školska biblioteka sa čitaonicom kvadrature 40m²;

- Prostorija za osoblje/predavače;
- Prostorija za arhivu sa ormarima;
- Prostor za odmor,
- Kabineti za vježbe iz njege bolesnika,
- Kabineti za vježbe iz fizikalne terapije,
- Kabinet za vježbe iz mikrobiologije,
- Kabinet za nastavu anatomije i fiziologije čovjeka,
- Kabinet za nastavu i vježbe iz hemije.

Zaključak:

1. Ekspertna komisija je jednoglasno zaključila da je Elaboratom potvrđena društvena opravdanost za osnivanje, rad i statusne promjene pravnog subjekta za obrazovanje odraslih – Javna ustanova Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo.
2. Ekspertna komisija predlaže da se podnosiocu Zahtjeva za razmatranje zahtjeva i Elaborata, odobri osnivanje ustanove za obrazovanje odraslih u skladu sa članom 21. Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 40/15).

Prilog:

1. Zahtjev za izdavanje saglasnosti Vlade Kantona Sarajevo za osnivanje, rad i statusne promjene pravnog subjekta – organizatora obrazovanja odraslih;
2. Elaborat o opravdanosti osnivanja pravnog subjekta za obrazovanje odraslih – JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo;
3. Ostala dokumentacija.

Sarajevo, 3.12.2019. godine

EKSPERTNA KOMISIJA:

1.
Burim Adžanel
2.
Nusreta Slinić
3.
Indira Mešković
4.
Dr.sc. Emir Avdagić
5.
Hazbija Babačić

- (2) Samousmjereno učenje se odvija kroz aktivnosti kojima odraslo lice samo uspostavlja proces učenja i odgovornosti za rezultate tog učenja bez neposredne i kontinuirane pomoći drugih.
- (3) Znanja, vještine i sposobnosti stečena informalnim i samousmjerenim učenjem odrasli mogu dokazati, neovisno o načinu na koji su stečena, polaganjem ispita.
- (4) Ispite iz stava (3) ovoga člana organizira i provodi Organizator obrazovanja odraslih.

Član 12.

(Javno važeće obrazovanje)

- (1) Javno važeće obrazovanje odraslih je obrazovanje koje se stiče po javno važećem obrazovnom programu osnovnog i srednjeg obrazovanja, ili po prilagođenom javno važećem obrazovnom programu ili dijelu tog programa, u skladu sa posebnim propisom koji uređuje tu oblast obrazovanja.
- (2) Odrasli mogu stjecati znanja, vještine i kompetencije po donesenom, odnosno odobrenom programu obrazovanja ili dijelu tog programa, u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Obrazovanje stečeno u smislu stava (2) ovog člana, nakon provjere od strane ovlaštene ustanove je javno važeće obrazovanje i dokazuje se javnom ispravom.

II. OSNIVANJE I RAD INSTITUCIJA ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Član 13.

(Organizator obrazovanja odraslih)

- (1) Organizatori obrazovanja odraslih mogu biti ustanove, organizacije i drugi pravni subjekti, koji ispunjavaju uvjete za obavljanje ove djelatnosti.
- (2) Obrazovanje odraslih, kao svoju redovnu djelatnost ili kao djelatnost koja prati redovnu djelatnost mogu provoditi:
- a) obrazovne ustanove u sistemu redovnog - formalnog obrazovanja;
 - b) specijalizirane ustanove za obrazovanje odraslih;
 - c) centri i organizacije za stručno usavršavanje, učenje stranih jezika, informaciono- komunikacijske tehnologije, obuku i razvoj ljudskih resursa;
 - d) auto-škole;
 - e) zavodi i službe za zapošljavanje;
 - f) javne agencije, javna preduzeća i privredna društva;
 - g) privredne komore, poslodavci, preduzetnici i obrtnici i njihova udruženja, sindikalne organizacije, te fondacije i udruženja građana;
 - h) ustanove za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lice s invaliditetom;
 - i) ustanove za smještaj i brigu o licima s posebnim potrebama;
 - j) penološke ustanove;
 - k) centri za informiranje, savjetovanje i karijerno vodenje;
 - l) kulturno-obrazovni centri i
 - m) drugi subjekti
- pod uvjetom, da posjeduju odobrenje Ministarstva za realizaciju programa obrazovanja odraslih, odnosno rješenje o ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa obrazovanja odraslih.

Član 14.

(Osnivač)

- (1) Pravni subjekt za obrazovanje odraslih može osnovati domaće i strano pravno i fizičko lice u svim oblicima svojine (u daljem tekstu: osnivač) uz odobrenje ministra i uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Vlada).
- (2) Kanton može, u skladu sa međunarodnim ugovorima, otvoriti odjeljenja za obrazovanje odraslih za naše građane u inostranstvu.
- (3) Za osnivanje, rad i statusne promjene pravnih subjekata za formalno obrazovanje odraslih, primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama, u dijelu koji nije ovim zakonom reguliran.

- (4) Osnivanje pravnih subjekata planira se u skladu s planom obrazovanja odraslih iz člana 30. ovog Zakona.

Član 15.

(Sredstva za osnivanje i rad)

- (1) Osnivač pravnog subjekta (Organizatora obrazovanja odraslih) osigurava sredstva potrebna za osnivanje i rad pravnog subjekta, u skladu sa Standardima i normativima za realizaciju programa obrazovanja odraslih, kojima se posebno standardiziraju i normiraju prostor, oprema, kadrovi, nastavna sredstva i učila.
- (2) Ako pravni subjekt (Organizatora obrazovanja odraslih) osniva više pravnih odnosno fizičkih lica, svoje međusobne odnose uređuju ugovorom.
- (3) Standarde i normative iz stava (1) ovog člana donosi Vlada na prijedlog Ministarstva.

Član 16.

(Odluka o osnivanju)

Odluka o osnivanju sadrži:

- a) naziv osnivača;
- b) naziv i sjedište Organizatora obrazovanja odraslih;
- c) vrstu programa za koje se osniva;
- d) izvore i način obezbjeđivanja sredstava za rad;
- e) nastavni plan i program po kojem će se raditi;
- f) broj nastavnika, predavača i drugog osoblja koje je kvalificirano da provodi predviđenu nastavu i treninge;
- g) zgrade i objekte koji će biti obezbijedjeni i koji će se koristiti;
- h) lice koje će predstavljati i zastupati instituciju i njegova ovlaštenja i odgovornosti;
- i) rok za donošenje općeg akta, imenovanje organa upravljanja i rukovođenja te
- j) druga pitanja značajna za rad Organizatora obrazovanja odraslih.

Član 17.

(Uvjeti za obavljanje djelatnosti obrazovanje odraslih)

- (1) Organizator obrazovanja odraslih može izvoditi program obrazovanja odraslih ako ima registriranu djelatnost obrazovanja i ako ispunjava standarde i normative u pogledu tehničkih, higijenskih, prostornih, kadrovskih, materijalnih i drugih uvjeta za izvođenje programa propisanih od strane Ministarstva.
- (2) U pogledu prostora za rad, ustanova koja izvodi formalne/ javno važeće programe obrazovanja odraslih mora imati, u vlasništvu ili zakupu, najmanje:
- a) osigurani radni prostor po polazniku u učionici opće namjene od najmanje 2,5 m²;
 - b) jednu učionicu opće namjene za grupnu nastavu;
 - c) specijalizirane učionice za posebne oblike, metode i sadržaje nastavnog rada utvrđene programom obrazovanja za pojedine obrazovne sadržaje, veličine od najmanje 3 m² po polazniku;
 - d) posebnu specijaliziranu učionicu, ako izvodi program obrazovanja odraslih koji obuhvata i osposobljavanje za rad na računarima, koja mora imati najmanje 3,5 m² površine po radnom mjestu (računaru);
 - e) prostor za individualni rad s polaznicima;
 - f) prostorije za osoblje (nastavno i administrativno-tehničko);
 - g) prostoriju za arhivu;
 - h) po jedan odvojeni sanitarni čvor za žene i muškarce.
- (3) U pogledu obavezne opreme, ustanova mora osigurati slijedeće:
- a) učionica opće namjene mora imati odgovarajuće učioničke radne stolove sa stolicom za svakog polaznika;
 - b) specijalizirane učionice za posebne oblike, metode i sadržaje nastavnog rada moraju imati odgovarajući učionički namještaj, koji odgovara zahtjevima programa obrazovanja za pojedine nastavne sadržaje;

- c) specijalizirana učionica za nastavu iz računarstva u programu koji obuhvata i osposobljavanje za rad na računaru mora imati najmanje jedan umreženi računar po polazniku i jedan računar za nastavnika, s odgovarajućom i licenciranom programskom opremom u vlasništvu ustanove;
- d) učionica mora biti opremljena audio i video sredstvima, nepokretnom ili prenosivom pločom, platnom ili zidom za projekciju i drugim nastavnim sredstvima i pomagalicama, u skladu s materijalnim uvjetima utvrđenima u programu obrazovanja za pojedine predmete i obrazovne sadržaje;
- e) druge prostorne zahtjeve i zahtjeve opreme određuju obrazovni programi koje izvodi ustanova za obrazovanje odraslih.

Član 18.

(Osnivanje Organizatora obrazovanja odraslih)

- (1) Pravni subjekt (Organizator obrazovanja odraslih) za obrazovanje odraslih može se osnovati ako:
 - a) postoji potreba za osnivanjem;
 - b) su obezbijedena sredstva za finansiranje, odnosno sufinansiranje programa za obrazovanje odraslih;
 - c) je osiguran adekvatan prostor koji ispunjava higijensko-tehničke uvjete u skladu sa standardima i normativima prostora i opreme,
 - d) ima potreban broj predavača, stručnih saradnika i ostalih zaposlenih;
 - e) su obezbijedena sredstva za rad od strane osnivača.
- (2) Osnivač je dužan da, uz zahtjev za izdavanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za osnivanje Pravnog subjekta (Organizatora obrazovanja odraslih) za obrazovanje odraslih, Ministarstvu dostavi:
 - a) osnivački akt;
 - b) elaborat o opravdanosti osnivanja;
 - c) podatke o licu ovlaštenom za zastupanje;
 - d) dokaz o osiguranim uvjetima i garancije za osnivanje u pogledu unaprijed obezbijedenih i planiranih finansijskih sredstava za osiguranje uvjeta za početak rada i dalji rad i
 - e) dostaviti dokaz o uplati sredstava Ministarstvu u iznosu utvrđenom Odlukom Vlade, a za potrebe troškova vođenja postupka osnivanja od faze podnošenja zahtjeva do okončanja postupka po zahtjevu.
- (3) Garancije iz stava (2) ovog člana osnivač dostavlja za period od najmanje pet godina.
- (4) Ministarstvo obavještava osnivača o urednosti i usklađenosti sa zakonom unaprijed obezbijedenih i određuje rok za otklanjanje eventualno utvrđenih nedostataka.
- (5) Rok za otklanjanje nedostataka iz stava (4) ovog člana ne može biti duži od 30 dana.
- (6) Smatra se da je osnivač odustao od zahtjeva ukoliko u roku od 30 dana od dana dostavljanja obavijesti iz stava (4) ovog člana ne otkloni utvrđene nedostatke.

Član 19.

(Sadržaj elaborata)

Elaborat o opravdanosti osnivanja obavezno sadrži: podatke o osnivaču, sjedište i naziv, ciljeve, dužinu trajanja obrazovanja odraslih, nastavni plan i program, odnosno vrste programa za obrazovanje odraslih koje planira realizirati, potrebe društva za obrazovanjem za određeno zanimanje, profil i stepen stručne sprema koji se stiče po završetku obrazovanja, opće i posebne uvjete utvrđene Standardima i normativima, finansijska sredstva potrebna za ispunjenje tih uvjeta, način obezbjeđenja finansijskih sredstava za rad Organizatora obrazovanja odraslih.

Član 20.

(Ekspertna komisija)

- (1) Nakon dostavljanja urednog zahtjeva iz člana 17. ovog zakona, Ministarstvo donosi poseban akt kojim obrazuje ekspertnu komisiju radi razmatranja zahtjeva i Elaborata te davanja stručnog mišljenja o društvenoj opravdanosti osnivanja Pravnog subjekta (Organizatora obrazovanja odraslih).

- (2) Akt o obrazovanju ekspertne komisije iz stava (1) ovog člana obavezno sadrži opis poslova i zadataka, način rada, rok za izvršenje povjerenih poslova i zadataka, te visinu naknade za rad članovima komisije.
- (3) Ekspertnu komisiju iz stava (1) ovog člana, koja broji najmanje pet članova, obrazuje Ministarstvo iz reda istaknutih naučnih radnika i andragoških i drugih stručnjaka za odgovarajuće vrste obrazovanja, predstavnika osnivača Organizatora obrazovanja odraslih u osnivanju i predstavnika Ministarstva.

Član 21.

(Prijedlog odluke Vlade o elaboratu)

- (1) Ako je ocjena elaborata od strane ekspertne komisije pozitivna, uredan zahtjev osnivača sa stručnim mišljenjem ekspertne komisije Ministarstvo dostavlja Vladi.
- (2) Odluka Vlade o elaboratu iz stava (1) ovog člana mora biti donesena najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja izvještaja ekspertne komisije Ministarstvu.
- (3) Nakon što Vlada donese prijedlog odluke, Ministarstvo će o tome u roku od osam dana obavijestiti osnivača.
- (4) U slučaju da je Vlada odlukom odbila dati saglasnost na elaborat, zbog negativnog izvještaja i stručnog mišljenja ekspertne komisije, osnivač može tražiti da se osnuje posebna ekspertna komisija koja će ponovo razmotriti elaborat i razloge odbijanja davanja pozitivnog stručnog mišljenja i saglasnosti te još jednom utvrditi da li postoji opravdanost osnivanja. Nalaz i mišljenje posebne ekspertne komisije putem Ministarstva dostavit će se Vladi na razmatranje.
- (5) Komisiju iz stava (4) ovog člana obrazuje Ministarstvo iz reda istaknutih naučnih radnika, andragoških i drugih stručnjaka, predstavnika Ministarstva, koji nisu bili imenovani u ekspertnoj komisiji, s tim da se jedna trećina članova imenuje po prijedlogu osnivača Organizatora obrazovanja odraslih u osnivanju.
- (6) Akt o obrazovanju posebne ekspertne komisije iz stava (4) ovog člana obavezno sadrži opis poslova i zadataka, način rada, rok od najduže 60 dana za izvršenje povjerenih poslova i zadataka te visinu naknade za rad članovima komisije.
- (7) Ako je ocjena posebne ekspertne komisije pozitivna, uredan zahtjev osnivača sa stručnim mišljenjem posebne ekspertne komisije i stručnim mišljenjem komisije iz stava (1) ovog člana Ministarstvo dostavlja Vladi na razmatranje i usvajanje u roku od 15 dana od dana dostavljanja izvještaja posebne ekspertne komisije.
- (8) Vlada će donijeti odluku o odbijanju zahtjeva iz člana 18. ovog zakona ukoliko je izvještaj ekspertne i posebne ekspertne komisije negativan.
- (9) Protiv odluka Vlade iz st. (4) i (8) ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
- (10) Isti osnivač ili suosnivač može podnijeti ponovo zahtjev iz člana 18. ovog zakona nakon isteka roka od najmanje tri godine od donošenja odluke Vlade iz stava (2) ovog člana, ukoliko je ona bila negativna.

Član 22.

(Javno priznati organizator obrazovanja odraslih)

- (1) Pravni subjekt (Organizator obrazovanja odraslih) koji je ispunio uvjete predviđene ovim zakonom, nakon upisa u Registre iz člana 23. ovog zakona ima status javno priznatog Organizatora obrazovanja odraslih.
- (2) Osnovna i srednja škola su javno priznati organizatori obrazovanja odraslih, ako ispunjavaju propisane uvjete za tu aktivnost i imaju rješenje o verifikaciji koje izdaje Ministarstvo, u skladu sa zakonom.
- (3) Izuzetno od st. (1) i (2) ovoga člana, status javno priznatog organizatora obrazovanja odraslih imaju državni organi i ustanove koje u skladu s posebnim zakonom obavljaju stručno usavršavanje i druge aktivnosti obrazovanja odraslih.

Član 11.

Ustanova može, bez upisa u sudski registar, da obavlja privrednu djelatnost i privrednu aktivnost radi zbrinjavanja poslovno nesposobnih lica i profesionalnog osposobljavanja i zapošljavanja invalidnih lica, u manjem obimu ili povremeno, ako ta djelatnost odnosno aktivnost služi ostvarivanju djelatnosti odnosno izvršavanju poslova radi kojih je ustanova osnovana.

Član 12.

Ustanovi se mogu povjeriti javna ovlaštenja iz djelokruga organa državne uprave za vršenje i stručnih poslova, u skladu sa zakonom.

Član 13.

Pravilima ustanove može se utvrditi da dio ustanove ima određena ovlaštenja u pravnom prometu, kao i poseban obratun rezultata poslovanja, u skladu sa zakonom.
Dio ustanove iz stava 1. ovog člana nema svojstvo pravnog lica.

Član 14.

Ustanova može proširiti ili promijeniti djelatnost, kao i vršiti statusne promjene: spajanje, pripajanje, podjelu i izdvajanje.

Odluku iz stava 1. ovog člana donosi osnivač.

Član 15.

Osnivači ustanova koje su se spojile odlučuju o preuzimanju prava i obaveza osnivača prema ustanovi koja je nastala spajanjem.

Osnivač ustanove koja se podijelila i ustanove iz koje se izdvojio dio u samostalnu ustanovu odlučuje o preuzimanju prava i obaveza osnivača prema ustanovama koje su nastale podjelom, odnosno prema ustanovi koja je nastala izdvajanjem.

Prava i obaveze osnivača prema ustanovi koja se pripojila drugoj ustanovi prestaju danom upisa akta o pripajanju u sudski registar.

U slučaju statusne promjene ustanove imovinske i druga prava i obaveze uređuju se ugovorom.

Član 16.

Ustanova može ugovorom povjeriti drugoj ustanovi, preduzeću ili fizičkom licu obavljanje administrativno-tehničkih i pomoćnih poslova, u skladu sa zakonom.

Član 17.

Zakonom se može propisati obaveza udruživanja ustanova u odgovarajući oblik udruživanja (u daljem tekstu: obavezni oblik udruživanja), njegova prava, obaveze, način sticanja sredstava za rad, način upravljanja i rukovođenja i druga pitanja.

Ustanove udružene u obavezni oblik udruživanja zadržavaju svoje svojstvo pravnog lica.

Član 18.

Rad ustanova i obavezni oblik udruživanja je javan.

IV - SJEDIŠTE I NAZIV USTANOVE

Član 19.

Sjedište ustanove je mjesto u kome se obavlja djelatnost radi koje je ustanova osnovana.

Ako se djelatnost obavlja u više mjesta, sjedištem se smatra mjesto koje je određeno pravilima ustanove.

Član 20.

Ustanova može promijeniti sjedište uz saglasnost osnivača.

Odluka o promjeni sjedišta ustanove donosi se na način utvrđen pravilima ustanove.

Član 21.

Naziv ustanove je ime pod kojim ustanova radi. Ustanova može promijeniti naziv, uz saglasnost osnivača.

Odluka o promjeni naziva ustanove donosi se na način ut-

vrđeno pravilima ustanove. Ustanova može, bez upisa u sudski registar, da obavlja privrednu djelatnost i privrednu aktivnost radi zbrinjavanja poslovno nesposobnih lica i profesionalnog osposobljavanja i zapošljavanja invalidnih lica, u manjem obimu ili povremeno, ako ta djelatnost odnosno aktivnost služi ostvarivanju djelatnosti odnosno izvršavanju poslova radi kojih je ustanova osnovana.

Član 22.

Naziv ustanove upućuje na djelatnost i sjedište ustanove. Ustanova može imati i skraćeni naziv.

Naziv i skraćeni naziv mora se istaći na ulazu u poslovni prostorije ustanove.

Član 23.

U naziv ustanove može se unijeti ime umrle istorijske i druge znamenite ličnosti.

Za unošenje u naziv imena iz stava 1. ovog člana potrebna je dozvola organa uprave koji vrši nadzor nad zakonitošću rada ustanove, osim ako je jedan od osnivača Skupština R BiH, skupština opštine ili skupština gradske zajednice, kao i prilikom srodnika te ličnosti do trećeg stepena srodstva, ako zakonom ili drugim propisom nije drugačije određeno.

Na zahtjev organa uprave koji vrši nadzor nad zakonitima rada ustanove ili srodnika iz stava 2. ovog člana nadležni sud odlučuje da se iz naziva ustanove briše ime umrle istorijske ili druge znamenite ličnosti, ako ocijeni da je načinom obavljanja djelatnosti ustanove ugled te ličnosti doveden u pitanje.

U naziv ustanove ne može se unijeti naziv Republike, opštine ili gradske zajednice, osim ako zakonom nije drugačije određeno.

V - ORGAN UPRAVLJANJA, RUKOVOĐENJA I DRUGI ORGANI U USTANOVI

Član 24.

Organ upravljanja u ustanovi je upravni odbor. Organ rukovođenja u ustanovi je direktor, upravnik, dekan ili drugi odgovarajući poslovodni organ utvrđen zakonom ili daljem tekstu: direktor).

Organ kontrole poslovanja u ustanovi je nadzorni odbor.

Član 25.

Upravni odbor ima najmanje tri, a najviše devet članova. Predsjednika i članove upravnog odbora imenuje i razrješava osnivač.

Predsjednika i članove upravnog odbora javne ustanove imenuje i razrješava, u ime osnivača, Vlada Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada RBiH), izvršni organ opštine ili izvršni organ gradske zajednice.

Jedna trećina članova upravnog odbora, po pravilu, imenuje se iz reda stručnih radnika zaposlenih u ustanovi.

Predsjednik i članovi upravnog odbora imenuju se za vrijeme od četiri godine i mogu biti ponovno imenovani.

Direktor ustanove ne može biti član upravnog odbora.

Broj članova upravnog odbora bliže se određuje pravilima ustanove, u skladu sa zakonom ili aktom o osnivanju ustanove.

Član 26.

Osnivač odnosno Vlada RBiH, izvršni organ opštine ili izvršni organ gradske zajednice može razrješiti predsjednika i člana upravnog odbora i prije vremena za koje je imenovan, ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad ustanove, na njegov lični zahtjev i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom i pravilima ustanove.

Član 27.

Upravni odbor:
donosi pravila ustanove,
imenuje i razrješava direktora,
utvrđuje planove rada i razvoja,
utvrđuje godišnji program rada,
donosi finansijski plan i usvaja godišnji obratun,
donosi opšti akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i druge opšte akte, u skladu sa zakonom i pravilima ustanove,
odlučuje o svim pitanjima obavljanja djelatnosti radi koje ustanova osnovana, ako zakonom nije određeno, da se

VII - AKTA VLADE KANTONA

Član 26.

Vlada Kantona u ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih ustavom donosi uredbе, odluke, rješenja i zaključke.

Član 27.

Izuzetno za vrijeme trajanja ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti kada postoji objektivna nemogućnost da se sazove Skupština Kantona, Vlada može donositi i propise iz nadležnosti Skupštine Kantona.

Propisima iz stava 1. ovog člana ne mogu se staviti van snage prava i slobode utvrđene ustavom i drugim propisima.

Propise iz stava 1. ovog člana Vlada će dostaviti Skupštini na potvrdu čim ona bude u mogućnosti da se sastane.

Član 28.

Uredbom se uređuju najvažnija pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, bliže uređuju odnosi za provođenje zakona, obrazuju stručne i druge službe Vlade Kantona i utvrđuju načela za unutrašnju organizaciju organa uprave Kantona.

Odlukom se uređuju pojedina pitanja ili propisuju mjere Vlade Kantona, daje saglasnost ili potvrđuju akta drugih organa ili organizacija i odlučuje o drugim pitanjima o kojima se ne odlučuje uredbom.

Rješenjem se odlučuje o imenovanjima i razrješenjima, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Vlade Kantona.

Zaključkom se utvrđuju stavovi o pitanjima od značaja za provođenje utvrđene politike, uređuju unutrašnji odnosi u Vladi Kantona i određuju zadaci organima uprave i službama, kao i radnim tijelima Vlade Kantona. Zaključkom se odlučuje i u drugim slučajevima u kojima se ne donose druga akta.

Član 29.

Uredbe i odluke Vlade Kantona objavljuju se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a ostali akti Vlade ako je to u njima navedeno.

VIII - JAVNOST RADA VLADE KANTONA

Član 30.

Javnost rada Vlade Kantona obezbjeđuje se u skladu sa zakonom kojim se reguliše sloboda pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

IX - STRUČNE I DRUGE SLUŽBE KANTONA

Član 31.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova za potrebe Skupštine Kantona, Vlade Kantona i organa uprave, Vlada Kantona može osnivati određene stručne, tehničke i druge službe, kao zajedničke ili samostalne službe, u skladu sa zakonom.

Aktom o obrazovanju službe iz prethodnog stava, utvrđuje se njen djelokrug, kao i status i odgovornost te službe i lica koje njom rukovodi.

Član 32.

Vlada Kantona vrši nadzor nad radom stručnih službi koje obrazuje.

Sekretar Vlade Kantona rukovodi radom stručne službe koja obavlja poslove za potrebe Vlade Kantona i odgovoran je za njen rad.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33.

Vlada Kantona je dužna donijeti Poslovnik o svom radu u roku od 30 dana od svog konstituisanja.

Član 34.

Vlada Kantona Sarajevo dužna je uskladiti Poslovnik o radu sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13), u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 35.

Poslovnik Izvršnog odbora Grada Sarajeva i drugi propisi koji se odnose na njegovo unutrašnje organizovanje i funkcionisanje, koji su na snazi na dan stupanja na snagu Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 7/96), ukoliko nisu u suprotnosti sa Ustavom Kantona i ovim zakonom, primjenjivaće se kao propisi Vlade, dok se ne donese Poslovnik o radu Vlade Kantona.

Član 36.

Do imenovanja premijera i članova Vlade u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 4/01), poslove iz nadležnosti Vlade vršit će Vlada u dosadašnjem sastavu.

Član 37.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo da utvrdi Novi prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo.

Član 38.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo stupio je na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", broj 38/13.

Na osnovu člana 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14) i člana 181. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i br. 15/13 i 47/13), Zakonodavno - pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici 22.08.2014. godine, utvrdila je Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama.

Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama obuhvata: Zakon o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 21/09), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/09), Zakon o izmjeni Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/11), Zakon o izmjenama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/13) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14), u kojim je naznačen dan stupanja na snagu tih zakona.

Broj 01-05.22971-2/14
22. augusta 2014. godine
Sarajevo

Po ovlaštenju
Esad Hrvaičić, s. r.

ZAKON
O SUDSKIM TAKSAMAMA
(Prečišćeni tekst)

DIO PRVI. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Plaćanje sudske takse)

(1) Ovim zakonom utvrđuje se način plaćanja sudskih taksa (u daljnjem tekstu: takse) u postupku pred Kantonalnim sudom u Sarajevu i Općinskim sudom u Sarajevu (u daljnjem tekstu: sud).

(2) Postupci u kojima se plaća taksa i visina takse za pojedine radnje, utvrđeni su u Tarif sudskih taksi, koja je sastavni dio ovog zakona.

Član 2.

(Obveznik plaćanja takse)

(1) Takse propisane ovim zakonom plaća lice po čijem zahtjevu ili u čijem interesu se preduzimaju radnje u postupku, za koje je ovim zakonom utvrđeno plaćanje takse (u daljnjem tekstu: takseni obveznik).

(2) Za podneske i zapisnike koji zamjeruju podneske taksu je dužno da plati lice koje podnosi podneske i lice na čiji zahtjev